

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2016/2031,**26. oktoober 2016,**

mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

tegutsedes seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiivis 2000/29/EÜ ⁽³⁾ on sätestatud taimetervise kord.
- (2) 21. novembril 2008 kutsus nõukogu komisjoni üles taimetervise korda hindama.
- (3) Võttes arvesse selle hindamise tulemust ja direktiivi 2000/29/EÜ kohaldamisel saadud kogemusi, tuleks nimetatud direktiiv asendada. Selleks et tagada uute õigusnormide ühetaoline kohaldamine, peaks direktiivi asendav õigusakt olema määrus.
- (4) Taimetervis on väga oluline liidu taimekasvatuse, metsade, looduslike ja täisistutatud alade, looduslike ökosüsteemide, ökosüsteemi teenuste ja elurikkuse seisukohalt. Taimetervist ohustavad taimedele ja taimsetele saadustele kahjulikud liigid, mille liidu territooriumile sissetoomise risk on nüüdseks suurenenud üleilmastunud kaubavahetuse ja kliimamuutuste tõttu. Selle ohuga võitlemiseks on vaja võtta meetmeid, et määrata kindlaks taimekahjustajatest tulenevad fütosanitaarsed riskid ja vähendada need riskid vastuvõetavale tasemele.
- (5) Vajadust selliste meetmete järele on teadvustatud juba ammu. Meetmeid on käsitletud rahvusvahelistes lepingutes ja konventsioonides, sealhulgas ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) 6. detsembril 1951. aastal sõlmitud rahvusvaheline taimekaitsekonventsioon (IPPC) ja selle uus muudetud versioon, mis kiideti heaks ÜRO FAO konverentsi 29. istungil 1997. aasta novembris. Liit ja kõik selle liikmesriigid on nimetatud konventsiooni osalised.
- (6) On ilmselge, et käesoleva määruse kohaldamisala määramiseks on oluline võtta arvesse biogeograafilisi tegureid, et vältida selliste taimekahjustajate, mida Euroopa Liidu territooriumil ei esine, Euroopa Liidu territooriumile sissetoomist ja seal levimist. Seega tuleks Ceuta, Melilla, välja arvatud Madeira ja Assoorid, ja liikmesriikide äärepoolseimad piirkonnad, millele on osutatud Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 355 lõikes 1, käesoleva määruse territoriaalsest kohaldamisalast välja jätta. Viiteid kolmandatele riikidele tuleks käsitada viidetena ka nimetatud välja jäetud territooriumidele.

⁽¹⁾ ELT C 170, 5.6.2014, lk 104.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 15. aprilli 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 18. juuli 2016. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 26. oktoobri 2016. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽³⁾ Nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiv 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1).

- (7) Direktiivis 2000/29/EÜ on sätestatud sellise ametliku kontrolli reeglid, mida teevad pädevad asutused seoses taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmetega. Selles nõutakse liikmesriikidelt, et nad võtaksid piisavaid ja tõhusaid kontrollimeetmeid. Selliste piisavate ja tõhusate ametliku kontrolli meetmete kohaldamist tuleks jätkata ka tulevikus. Käesolevas määruses, mis on osa paketest „Arukamad õigusnormid ohutuma toidu nimel“, tuleks ette näha vaid piiratud arv ametlikke kontrolle käsitlevaid sätteid, kuna sellealased õigusnormid tuleks sätestada ametlikke kontrolle käsitlevate horisontaalsete õigusaktide raames.
- (8) Tuleks sätestada kriteeriumid selliste taimekahjustajate identifitseerimiseks, mille suhtes on vaja võtta meetmeid, et hoida ära nende sissetoomine kogu liidu territooriumile ja nende levimine seal. Selliseid taimekahjustajaid nimetatakse liidu karantiinseteks taimekahjustajateks. Samuti tuleks sätestada kriteeriumid selliste taimekahjustajate identifitseerimiseks, mille suhtes on vaja tõrjemeetmeid võtta üksnes liidu ühe või mitme osa territooriumil. Selliseid taimekahjustajaid nimetatakse kaitstavate piirkondade karantiinseteks taimekahjustajateks. Juhul kui sellised taimekahjustajad on taimed, tuleks käesoleva määruse kohaldamisel keskenduda eelkõige taimedele, mis on teiste taimede suhtes parasitsed ning mis kahjustavad taimetervist kõige enam.
- (9) Selleks et liidu karantiinsete taimekahjustajate tõrjel oleks võimalik keskenduda nendele taimekahjustajatele, mille potentsiaalne majanduslik, sotsiaalne või keskkonnamõju on liidu territooriumil kõige tugevam, tuleks koostada selliste taimekahjustajate („prioriteetsed taimekahjustajad“) piiratud loetelu.
- (10) Selleks et tagada tõhus ja õigeaegne tegutsemine, kui kinnitatakse liidu karantiinsete taimekahjustajate esinemine või kui kahtlustatakse nende esinemist, peaks liikmesriikidele, ettevõtjatele ja üldsusele kehtima teavitamise kohustus.
- (11) Kui teavitamise kohustusega kaasneb füüsiliste või juriidiliste isikute andmete avaldamine pädevatele asutustele, võib see tuua kaasa Euroopa Liidu põhiõiguste harta („harta“) artikli 8 (isikuandmete kaitse) piiramise. See piirang oleks käesoleva määrusega seotud avaliku huvi eesmärgi saavutamiseks siiski vajalik ja proportsionaalne.
- (12) Ettevõtja või muu isik, kes kahtlustab liidu karantiinsete taimekahjustajate esinemist taimel, taimsel saadusel või muul objektil, mis on või oli tema kontrolli all, või saab sellest teada, peaks olema kohustatud teavitama pädevat asutust sellest kahtlusest või teadmisest, võtma kõik asjakohased meetmed taimekahjustaja hävitamiseks ning asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide kõrvaldamiseks ning tagasivõtmiseks ning pädeva asutuse, teiste tarneahelas olevate isikute ja üldsuse teavitamiseks.
- (13) Liikmesriigid peaksid liidu karantiinsete taimekahjustajate kinnitatud esinemise korral oma territooriumil võtma kõik vajalikud fütosanitaarmed nende hävitamiseks. On asjakohane sätestada meetmed, mida liikmesriigid sellisel juhul võivad võtta. Samuti on asjakohane sätestada põhimõtted, mida liikmesriigid peaksid järgima, kui nad otsustavad, milliseid meetmeid tuleks võtta. Nende meetmete hulka peaks kuuluma saastunud piirkonnast ja puhvertsoonist koosnevate piiritletud alade loomine ning vajaduse korral selliste tegevuste kindlaksmääramine, mida ettevõtjad või muud isikud peaksid rakendama karantiinsete taimekahjustajate hävitamiseks või selle taimekahjustaja leviku ärahoidmiseks.
- (14) Teatavatel juhtudel peaksid liikmesriigid kehtestama meetmed karantiinsete taimekahjustajate hävitamiseks eravaldustes asuvatelt taimedelt, kuna taimekahjustajad saab tulemuslikult hävitada üksnes juhul, kui kõrvaldatakse kõik saasteallikad. Selleks peaks liikmesriikide pädevatel asutustel olema eravaldustele seaduslik juurdepääs. See võib tähendada harta artikli 7 (era- ja perekonnaelu austamine) ja artikli 17 (õigus omandile) piiramist. See piirang peaks olema käesoleva määrusega seotud avaliku huvi eesmärgi saavutamiseks vajalik ja proportsionaalne.
- (15) Taimekahjustajate esinemise ärahoidmine ja varajane avastamine on nende õigeaegse ja tõhusa hävitamise seisukohalt äärmiselt oluline. Seepärast peaksid liikmesriigid uurima liidu karantiinsete taimekahjustajate esinemist piirkondades, kus neid taimekahjustajaid teadaolevalt ei ole esinenud. Võttes arvesse liidu karantiinsete taimekahjustajate arvu ning aega ja vahendeid, mida on vaja nimetatud uuringute tegemiseks, peaksid liikmesriigid koostama mitmeaastased uuringukavad.

- (16) Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu meetmeid juhul, kui kahtlustatakse konkreetsete liidu karantiinsete taimekahjustajate esinemist või kui nende esinemist on kinnitatud, eelkõige meetmeid nende taimekahjustajate hävitamiseks ja tõkestamiseks ning piiritletud alade loomiseks, uuringute tegemiseks, situatsiooniplaanide koostamiseks, simulatsiooniõppuste korraldamiseks ja tegevuskavade koostamiseks.
- (17) Kui liidu karantiinne taimekahjustaja on piiritletud alal kohandunud ja seda ei saa hävitada, peaks komisjon võtma vastu liidu meetmed selle taimekahjustaja tõkestamiseks kõnealusel alal.
- (18) Selleks et tagada kiire ja tõhus tegutsemine selliste taimekahjustajate esinemise korral, mis ei ole liidu karantiinsed taimekahjustajad, kuid mis liikmesriikide arvates võivad vastata liidu karantiinsete taimekahjustajate loetellu kandmise tingimustele, tuleks sätestada, milliseid meetmeid peavad liikmesriigid võtma, kui nad saavad teada sellise taimekahjustaja esinemisest. Sarnased sätted tuleks kehtestada ka komisjonile.
- (19) Liikmesriikidel tuleks teatavatel tingimustel lubada võtta rangemaid meetmeid, kui nõutakse liidu õigusaktidega.
- (20) Prioriteetsete taimekahjustajate suhtes tuleks kohaldada erisätteid, mis hõlmavad eelkõige sätteid üldsuse teavitamise, uuringute, situatsiooniplaanide, simulatsiooniõppuste, hävitamisalaste tegevuskavade ning meetmete liidupoole kaasrahastamise kohta.
- (21) Karantiinsed taimekahjustajad, mida esineb liidu territooriumil, kuid mitte liidu territooriumi teatavates osades, mida nimetatakse kaitstavateks piirkondadeks, ning mille esinemisel oleks vastuvõetamatu majanduslik, sotsiaalne või keskkonnamõju üksnes kaitstavates piirkondades, tuleks konkreetselt kindlaks määrata ja kanda kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate loetellu. Kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate sissetoomine asjaomasesse kaitstavasse piirkonda, seal vedamine ja valla päästmine peaks olema keelatud.
- (22) Tuleks kehtestada õigusnormid, mis käsitlevad kaitstavaks piirkonnaks tunnistamist ning kaitstava piirkonna muutmist või kaitstavaks piirkonnaks tunnistamise kehtetuks tunnistamist, kaitstavate piirkondade uurimisega seotud kohustusi, meetmeid, mida tuleb võtta juhul, kui asjaomases kaitstavas piirkonnas kinnitatakse kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate esinemine, ja ajutiselt kaitstavate piirkondade loomist. Nende kaitstavate piirkondade suuruse muutmiseks, mille puhul on kinnitatud karantiinsete taimekahjustajate esinemine, ja nende kaitstavaks piirkonnaks tunnistamise kehtetuks tunnistamiseks tuleks kohaldada rangeid reegleid.
- (23) Taimekahjustajaid, mis ei ole liidu karantiinsed taimekahjustajad, tuleks käsitada liidu reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajatena, kui need levivad peamiselt konkreetsete istutamiseks ettenähtud taimede kaudu, kui nende esinemine istutamiseks ettenähtud taimedel avaldab vastuvõetamatut majanduslikku mõju nende taimede kavandatud kasutusviisile ja kui taimekahjustajad on kantud liidu reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate loetellu. Selleks et piirata selliste taimekahjustajate esinemist, peaks nende sissetoomine liidu territooriumile või seal vedamine asjaomastel istutamiseks ettenähtud taimedel olema keelatud, kui kõnealuste taimekahjustajate esinemissagedus ületab teatava piirmäära.
- (24) Teatavatest taimedest, taimsetest saadustest ja muudest objektidest tuleneb vastuvõetamatu risk, kuna on tõenäoline, et nad kannavad endas liidu karantiinset taimekahjustajat. Mõne, kuid mitte kõigi jaoks nendest on olemas vastuvõetavad riski vähendamise meetmed. Sõltuvalt vastuvõetavate riskivähendamismeetmete olemasolust peaks nende taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomine liidu territooriumile või seal vedamine olema kas keelatud või erinõuetega reguleeritud. Tuleks koostada selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelu.
- (25) Lisaks taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vastuvõetamatute riskide juhtimiseks võetavatele meetmetele tuleks käesolevas määruses sätestada riskipõhised ja ennetavad meetmed liidu territooriumi kaitsmiseks taimekahjustajate eest, mille võib sisse tuua kolmandast riigist pärit taim, taimne saadus või muu objekt, tuginedes sellise kõrge riski esialgsele hindamisele. Sellel esialgsel hindamisel tuleks arvesse võtta asjaomase taime, taimse saaduse või muu objekti puhul sobivaid konkreetseid kriteeriume. Sel eesmärgil tuleks arvesse võtta IPPC, Euroopa ja Vahemere maade taimekaitseorganisatsiooni, Euroopa Toiduohutusameti või liikmesriikide ametiasutuste teaduslikke arvamusi või uuringuid. Selle esialgse hindamise alusel tuleks koostada nende kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste või muude objektide loetelu ning IPPC standardite kohaselt tehtava riskihindamise lõpuni peaks nende sissetoomine liidu territooriumile olema keelatud. Need taimed, taimsed saadused või muud objektid ei tohiks hõlmata taimi, taimseid saadusi või muid objekte, mille sissetoomine liidu territooriumile on keelatud või mille suhtes kehtivad erinõuded ja samaväärsed nõuded, tuginedes taimekahjustajatega seotud riskide analüüsile, või mille suhtes kehtivad käesolevas määruses sätestatud ajutised keelud.

- (26) Sätestada tuleks erandid keeldudest või erinõuetest, mis on seotud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomisega. Komisjonil peaks olema õigus tunnistada kolmandate riikide teatavad meetmed samaväärseks nõuetega asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumil vedamise kohta.
- (27) Kõnealuseid keelde ega nõudeid ei peaks kohaldama väikese koguse teatud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide suhtes, v.a istutamiseks ettenähtud taimed ja taimed, mis ei ole seotud kaubandusliku ega kutsealase eesmärgiga, ning teatud juhtudel taimede, taimsete saaduste ja muude objektide piirialadele sissetoomise ja seal vedamise suhtes.
- (28) Asjakohane on sätestada vabastused keelust tuua liidu territooriumile sisse ja seal vedada taimekahjustajaid, taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, mille suhtes kohaldatakse neid keelde ja mis on ette nähtud teatavateks eemärkideks, nagu ametliku testimise, teaduslikud või hariduslikud eesmärgid, katseteks, sordivalikuks või sordiaretuseks. Tuleks sätestada vajalikud ettevaatusabinõud ja asjaomaseid isikuid teavitada.
- (29) Kolmandatest riikidest liitu veetavad taimed ja posti teel liikuvad taimed ei vasta paljudel juhtudel liidu fütosanitaarnõuetele. Teadlikkuse suurendamiseks tuleks sätestada konkreetsed nõuded reisijatele ja postiteenuste klientidele esitatavale teabele.
- (30) Liidu territooriumile sissetoomist ja seal vedamist käsitlevatest liidu õigusnormidest tuleks kehtestada erand taimede, taimsete saaduste ja muude objektide fütosanitaarse transiitveo korral, mille suhtes kohaldatakse eritingimusi.
- (31) Rahvusvaheline kauplemine taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega, millega on vähe fütosanitaariaalaseid kogemusi, võib potentsiaalselt tuua kaasa vastuvõetamatud riskid selliste karantiinsete taimekahjustajate kohandamiseks, mida ei ole veel liidu karantiinsete taimekahjustajatena loetellu kantud ja mille vastu ei ole käesoleva määruse kohaselt meetmeid võetud. Selleks et tagada kiire ja tõhus tegutsemine nende uute kindlakstehtud või kahtlustatavate taimekahjustajatega seotud riskide korral, mis tulenevad taimedest, taimsetest saadustest ja muudest objektidest, mille suhtes ei ole kehtestatud alalisi nõudeid või keelde, kuid mille puhul võib selliseid alalisi meetmeid vaja olla, peaks komisjonil olema võimalus võtta ajutisi meetmeid kooskõlas ettevaatuspõhimõttega ning need taimed, taimsed saadused ja muud objektid identifitseerida, võttes arvesse objektiivseid ja kindaksmääratud elemente.
- (32) Sarnaselt liidu territooriumi kohta sätestatud keeldude ja erinõuetega tuleb need sätestada ka selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise ja seal vedamise kohta, millest võib tuleneda vastuvõetamatu tasemega risk, kuna on tõenäoline, et nad kannavad endas vastava kaitstava piirkonna karantiinset taimekahjustajat.
- (33) Tuleks võtta vastu üldnõuded taimede, taimsete saaduste ja muude objektide puhul kasutatavate sõidukite, seadmete ja pakkematerjali kohta tagamaks, et need on vabad karantiinsetest taimekahjustajatest.
- (34) Liikmesriigid peaksid määrama kinnised üksused ja karantiinjaamad. Tuleks sätestada nõuded nende kinniste üksuste ja karantiinjaamade määramise, lubamise, toimimise ja järelevalve kohta ning taimede, taimsete saaduste või muude objektide väljaviimise kohta nendest üksustest ja jaamadest. Kui kõnealused nõuded hõlmavad nimetatud üksustesse ja jaamadesse sisenevate töötajate ja külastajate nimekirjade haldamist, võib see tähendada harta artikli 8 (isikuandmete kaitse) piiramist. See piirang oleks käesoleva määrusega seotud avaliku huvi eesmärgi saavutamiseks siiski vajalik ja proportsionaalne.
- (35) Komisjon peaks pidama avalikult kättesaadavat ja ajakohastatud loetelu kõikidest teadetest, mis ta on saanud kolmandates riikides leitud uute taimekahjustajate kohta, mis võivad olla ohtlikud taimetervisele liidu territooriumil.
- (36) Selleks et tagada käesoleva määruse tõhus rakendamine, tuleks teatavad ettevõtjad, kelle suhtes kehtivad käesolevas määruses sätestatud kohustused, kanda liikmesriikide loodud registrisse. Sätestada tuleks registreerimise nõuded ja nendest nõuetest tehtavad erandid.
- (37) Selleks et hõlbustada karantiinsete taimekahjustajaga saastumise allika avastamist, tuleks ettevõtjatel nõuda arvestuse pidamist teistelt ettevõtjalt saadud ja teistele ettevõtjatele tarnitud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide üle. Teatavate karantiinsete taimekahjustajate peiteaega ja saasteallika avastamiseks vajalikku aega arvesse võttes tuleks seda arvestust säilitada vähemalt kolm aastat.

- (38) Ettevõtjatel peaksid olema süsteemid ja protseduurid, mille abil saab teha kindlaks taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamise nende endi valduste sees ja vahel.
- (39) Teatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomisel kolmandatest riikidest liidu territooriumile ja kaitstavatesse piirkondadesse tuleks nõuda fütosanitaarsertifikaati. Läbipaistvuse huvides tuleks koostada selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelu.
- (40) Fütosanitaarsertifikaati tuleks samuti nõuda kolmandatest riikidest pärit muude taimede sissetoomiseks liidu territooriumile. See on tähtis, et tagada fütosanitaarohutuse asjakohane tase ning tõhus ülevaade nende taimede impordist liitu ja selle riskidest. Nende taimede suhtes ei tohiks aga kohaldada asjaomastes liidu õigusaktides esitatud sätteid piiripunktis tehtavate ametlike kontrollide kohta.
- (41) Fütosanitaarsertifikaadid peaksid vastama IPPC nõuetele ning tõendama vastavust käesoleva määruse kohaselt kehtestatud nõuetele ja meetmetele. Fütosanitaarsertifikaatide usaldusvääruse tagamiseks tuleks kehtestada õigusnormid sertifikaatide kehtivustingimuste ja kehtetuks tunnistamise tingimuste kohta.
- (42) Teatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamine liidu territooriumil ning sissetoomine kaitstavatesse piirkondadesse ja seal vedamine peaks olema lubatud üksnes tingimusel, et nendega on kaasas taimepass, mis tõendab nende vastavust käesoleva määruse kohaselt kehtestatud nõuetele ja meetmetele. Läbipaistvuse huvides tuleks koostada selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelu.
- (43) Taimepassi ei tuleks nõuda otse lõppkasutajatele, sealhulgas koduaednikele tarnitavate taimede, taimsete saaduste ega muude objektide puhul. Sätestada tuleks aga teatavad erandid.
- (44) Taimepasside usaldusvääruse tagamiseks tuleks kehtestada nende sisu ja vormi käsitlevad nõuded.
- (45) Taimepassi peaks üldjuhul välja andma loa saanud ettevõtja. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik otsustada taimepassi väljaandmise üle.
- (46) Tuleks sätestada taimepasside väljaandmise, väljaandmiseks vajaliku kontrollimise, taimepasside kinnitamise, ettevõtjatele taimepasside väljastamiseks loa andmise ja nende järelevalve, loa saanud ettevõtjate kohustuste ja kõnealuse loa kehtetuks tunnistamise kord.
- (47) Loa saanud ettevõtjate koormuse vähendamiseks tuleks taimepasside väljaandmiseks vajalik kontrollimine asjakohasuse korral siduda nõukogu direktiivide 66/401/EMÜ,⁽¹⁾ 66/402/EMÜ,⁽²⁾ 68/193/EMÜ,⁽³⁾ 2002/54/EÜ,⁽⁴⁾ 2002/55/EÜ,⁽⁵⁾ 2002/56/EÜ,⁽⁶⁾ 2002/57/EÜ,⁽⁷⁾ 2008/72/EÜ⁽⁸⁾ ja 2008/90/EÜ⁽⁹⁾ kohaselt nõutava hindamisega.
- (48) Loa saanud ettevõtjatel peaksid olema vajalikud teadmised taimekahjustajatest.
- (49) Teatavad loa saanud ettevõtjad võivad soovida koostada taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise kava, mis tagab ja näitab, et nad on oma kutsetegevuses täiesti pädevad ja teadlikud taimekahjustajatega seotud riskide kriitilistest punktidest, ning millega põhjendatakse pädevate asutuste konkreetset kontrolli erikorda. Nende kavade sisu tuleks reguleerida liidu tasandil.

⁽¹⁾ Nõukogu 14. juuni 1966. aasta direktiiv 66/401/EMÜ söödakultuuride seemne turustamise kohta (EÜT 125, 11.7.1966, lk 2298/66).

⁽²⁾ Nõukogu 14. juuni 1966. aasta direktiiv 66/402/EMÜ teraviljaseemne turustamise kohta (EÜT 125, 11.7.1966, lk 2309/66).

⁽³⁾ Nõukogu 9. aprilli 1968. aasta direktiiv 68/193/EMÜ viinamarjade vegetatiivse paljundusmaterjali turustamise kohta (EÜT L 93, 17.4.1968, lk 15).

⁽⁴⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/54/EÜ peediseemne turustamise kohta (EÜT L 193, 20.7.2002, lk 12).

⁽⁵⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/55/EÜ köögiviljaseemne turustamise kohta (EÜT L 193, 20.7.2002, lk 33).

⁽⁶⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/56/EÜ seemnekartuli turustamise kohta (EÜT L 193, 20.7.2002, lk 60).

⁽⁷⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/57/EÜ õli- ja kiudtaimede seemne turustamise kohta (EÜT L 193, 20.7.2002, lk 74).

⁽⁸⁾ Nõukogu 15. juuli 2008. aasta direktiiv 2008/72/EÜ köögiviljade paljundus- ja istutusmaterjali, välja arvatud seemne turustamise kohta (ELT L 205, 1.8.2008, lk 28).

⁽⁹⁾ Nõukogu 29. septembri 2008. aasta direktiiv 2008/90/EÜ puuviljade tootmiseks ettenähtud viljapuude paljundusmaterjali ja viljapuude turustamise kohta (ELT L 267, 8.10.2008, lk 8).

- (50) Tuleks kehtestada sätted taimepasside ja fütosanitaarsertifikaatide asendamise kohta.
- (51) Kui taimepassid ei vasta liidu õigusnormidele, tuleks need eemaldada, kehtetuks tunnistada ja jälgitavuse huvides alles hoida.
- (52) Rahvusvahelise fütosanitaarmeetmete standardi nr 15 („Puidust pakkematerjali reguleerimine rahvusvahelises kaubanduses“, ISPM15) kohaselt peab puidust pakkematerjali märgistama spetsiaalse märgisega, mille panevad nõuetekohaselt loa saanud ja järelevalve all olevad ettevõtjad. Käesolevas määruses tuleks sätestada kooskõlas nimetatud standardiga nõuded puidust pakkematerjali töötlemise, märgistamise ja parandamise kohta. Samuti tuleks käesolevas määruses sätestada eeskirjad liidu territooriumil märgist panevatele ettevõtjatele loa andmise ja nende järelevalve kohta.
- (53) Kolmanda riigi nõudmisel peaks liidu territooriumilt kolmandasse riiki veetavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega olema kaasas fütosanitaarsertifikaat ekspordi või reekspordi jaoks. IPPC asjaomaste sätete kohaselt peaksid need sertifikaate välja andma pädevad asutused, võttes arvesse konventsioonis sätestatud ekspordi ja reekspordi näidissertifikaadi sisu. Kolmandatele riikidele tuleks pakkuda kaitset liidu karantiinsete taimekahjustajate vastu nende teadaolevalt kahjulike omaduste tõttu, välja arvatud juhul, kui on ametlikult teada, et liidu karantiinne taimekahjustaja esineb asjaomas kolmandas riigis ega ole seal ametliku kontrolli all, või kui on alust eeldada, et see liidu karantiinne taimekahjustaja ei ole asjaomase kolmanda riigi kriteeriumide kohaselt karantiinne taimekahjustaja.
- (54) Kui taimi, taimseid saadusi või muid objekte veetakse enne kolmandasse riiki eksportimist läbi mitme liikmesriigi, on oluline, et liikmesriik, kus taimed, taimsed saadused või muud objektid toodeti või kus neid töödeldi, vahetaks teavet teise liikmesriigiga, kes annab välja fütosanitaarsertifikaadi ekspordi jaoks. Teabevahetus on oluline selleks, et oleks võimalik tõendada vastavust kolmanda riigi nõuetele. Seega tuleks kehtestada ühtlustatud ekspordieelne sertifikaat, et oleks tagatud teabevahetuse toimumine ühesugusel viisil.
- (55) Komisjon peaks looma elektroonilise süsteemi käesoleva määruse kohaselt nõutava teavitamise jaoks.
- (56) Selleks et võtta arvesse teatavate liidu karantiinsete taimekahjustajate tõsiseimat majanduslikku, sotsiaalset või keskkonnamõju liidu territooriumile, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte seoses prioriteetsete taimekahjustajate loetlemisega.
- (57) Tagamaks, et ametliku testimise, teaduslikel või hariduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul või sordiaretuses kasutatavatele liidu karantiinsetele taimekahjustajatele ning kolmandatest riikidest või territooriumidelt pärit taimedele, taimsetele saadustele ja muudele objektidele, mida on keelatud liidu territooriumile sisse tuua, kehtestatud erandeid rakendatakse viisil, millest ei tulene liidu territooriumile ega selle osadele mingit taimekahjustajatega seotud riski, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, milles käsitletakse liikmesriikide ja komisjoni vahelist teabevahetust seoses asjaomaste taimekahjustajate ning taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomise, seal vedamise, hoidmise, paljundamise ja kasutamise, vastava loa andmise menetluse ja tingimustega, nõuete täitmise kontrollimisega ning nõuete rikkumise korral võetavate meetmetega.
- (58) Selleks et tagada piiritletud alade iga-aastaste uuringute elluviimise kohustusest tehtavate erandite õige kohaldamine, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte seoses nende eranditega hõlmatud taimekahjustajate täpsustamisega ja nende erandite kohaldamise tingimustega.
- (59) Selleks et tagada kaitstavate piirkondade kehtestamine ja toimimine usaldusväärsel viisil, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu üksikasjalikud õigusnormid, mis käsitlevad kaitstavaks piirkonnaks tunnistamisel tehtavaid uuringuid ning kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajatega seotud uuringute ettevalmistamist ja sisu.
- (60) Tagamaks, et erandeid seoses taimede, taimsete saaduste ja muude objektide veoga piirialadele ja piirialadel kohaldatakse proportsionaalselt ja piiratult, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu üksikasjalikke õigusnorme, milles käsitletakse kolmandate riikide ja liikmesriikide

piirialade maksimaalset laiust, asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kolmanda riigi ja liikmesriigi piirialadel vedamise maksimaalset vahemaad ning loa andmise korda, mis on seotud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liikmesriigi piirialadele sissetoomise ja seal vedamisega.

- (61) Tagamaks, et ettevõtjate registrisse kandmine on proportsionaalne taimekahjustajatega seotud riskide kontrollimise eesmärgiga, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusnormid, millega sätestatakse registrisse kandmise kohustusest vabastatud ettevõtjate täiendavad kategooriad, erinõuded teatavate ettevõtjakategooriate registreerimiseks ning ülemmäärad väikestele kogustele, mida ettevõtja võib lõppkasutajatele tarnida, et ta oleks vabastatud registrisse kandmise kohustusest.
- (62) Tagamaks, et selliste kolmandate riikide fütosanitaarsertifikaadid, mis ei ole IPPC osalised, oleksid usaldusväärsed, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusnormid, millega täiendatakse nimetatud kolmandate riikide fütosanitaarsertifikaatide heakskiitmise tingimusi.
- (63) Selleks et vähendada taimekahjustajatega seotud riske, mis tulenevad taimede, taimsete saaduste või muude objektide veost liidu territooriumil, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusnormid, millega sätestatakse juhud, mille puhul kohaldatakse konkreetsete taimede, taimsete saaduste või muude objektide suhtes erandit taimepassi väljastamise nõudest vaid väikeste koguste puhul.
- (64) Tagamaks, et taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kontrollimine taimepasside väljaandmiseks oleks usaldusväärne, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte reeglite kohta, mis käsitlevad visuaalset kontrolli, proovivõtte ja testimist ning kontrolli sagedust ja aega.
- (65) Taimepasside usaldusväärsuse suurendamiseks tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusnormid, milles sisustatakse kriteeriumid, mida peavad täitma ettevõtjad taimepasside väljaandmise loa saamiseks, ja menetlused nende kriteeriumide täitmise tagamiseks.
- (66) Selleks et tagada puidust pakkematerjali nõuetekohane märgistamine ning võtta arvesse rahvusvaheliste standardite ja eelkõige ISPM15 arengut, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte seoses järgmisega: puidust pakkematerjali, sealhulgas selle liidu territooriumile sissetoomist käsitlevate nõuete muutmine ja täiendamine ning registreeritud ettevõtjatele liidu territooriumil puidust pakkematerjali märgistamise loa andmise nõuete täpsustamine.
- (67) Selleks et võtta arvesse rahvusvaheliste standardite arengut, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu üksikasjalikud õigusnormid, milles käsitletakse taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega (v.a puidust pakkematerjal) seotud kinnitamist, mille puhul on vaja spetsiaalset kinnitust käesoleva määruse normidele vastavuse kohta.
- (68) Ametlike kinnituste otstarbekuse ja usaldusväärsuse tagamiseks tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu üksikasjalikud õigusnormid, milles sätestatakse ametlike kinnituste sisu, loa andmine ettevõtjatele nende kinnituste väljaandmiseks ja ettevõtjate järelevalve ning ekspordi, reekspordi ja ekspordieelse sertifikaadi elemendid.
- (69) Selleks et võtta arvesse teaduse ja tehnika arengut ning rahvusvaheliste standardite, eelkõige IPPC ning Euroopa ja Vahemere maade taimekaitseorganisatsiooni standardite arengut, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte käesoleva määruse lisasid muutvate õigusnormide kohta.
- (70) On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistustöö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ning et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽¹⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

(¹) ELTL 123, 12.5.2016, lk 1.

- (71) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvõlutused seoses järgmisega: liidu karantiinsete taimekahjustajate loetlemine; uuringuaruannete vormi ja selle vormi täitmise juhiste sätestamine; mitmeaastaste uuringukavade vormi ja seotud praktilise korra kehtestamine; konkreetsete liidu karantiinsete taimekahjustajate vastaste meetmete sätestamine; ning ajutiste meetmete vastuvõtmine seoses riskidega, mis tulenevad liidu karantiinsete taimekahjustajatena loetlemata taimekahjustajatest.
- (72) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvõlutused seoses järgmisega: kaitstavate piirkondade ja vastavate kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate loetelu kehtestamine; ning kaitstavate piirkondade suuruse muutmine või kaitstavateks piirkondadeks tunnistamise tühistamine.
- (73) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvõlutused seoses järgmisega: liidu reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate ja asjaomaste istutamiseks ettenähtud taimede loetlemine; ning meetmete sätestamine liidu reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate esinemise ärahoidmiseks vastavatel istutamiseks ettenähtud taimedel.
- (74) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvõlutused seoses järgmisega: selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetlemine, mille liidu territooriumile sissetoomine keelatakse, samuti asjaomaste kolmandate riikide loetlemine; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetlemine, mille suhtes kohaldatakse erinõudeid, ning nende liidu territooriumile sissetoomise ja seal vedamise asjaomased erinõuded; selliste kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ajutine loetlemine, mille liidu territooriumile sissetoomine keelatakse, samuti asjaomaste kolmandate riikide loetlemine; riskihindamise menetlus seoses kõnealuse loetlemisega; kolmandatele riikidele selliste nõuete sätestamine, mis on samaväärsed taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumil vedamise nõuetega; korra sätestamine seoses selliste plakatite ja brošüüride esitamise ja kasutamise, mis käsitlevad taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomist liidu territooriumile; konkreetsete taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liikmesriikide piirialadele sissetoomisega seotud eritingimuste või -meetmete sätestamine; ajutiste meetmete vastuvõtmine seoses taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega, mis võivad kaasa tuua uusi kindlakstehtud taimekahjustajatega seotud riske või muid kahtlustatavaid fütosanitaarseid riske; selliste otsuste vastuvõtmine, mis käsitlevad liikmesriikide poolt seoses otsese ohuga võetavaid ajutisi meetmeid; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetlemine, mille sissetoomine teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse on keelatud; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetlemine, mille suhtes kohaldatakse erinõudeid, ja nende teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise ja seal vedamise asjaomased erinõuded; karantiinijaamadele ja kinnistele üksustele esitatavad nõuded ning nendest karantiinijaamadest ja kinnistest üksustest taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vabastamise normid.
- (75) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvõlutused seoses järgmisega: lühemad või pikemad miinimumtähtajad, mille jooksul ettevõtjad peavad säilitama jälgitavuse arvestuse, ning sellele arvestusele juurdepääsu nõuete sätestamine.
- (76) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvõlutused seoses järgmisega: selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning vastavate kolmandate päritolu- või lähteriikide loetlemine, mille puhul tuleb nende liidu territooriumile sissetoomise korral nõuda fütosanitaarsertifikaati; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning vastavate kolmandate päritolu- või lähteriikide loetlemine, mille puhul tuleb nendest kolmandatest riikidest teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise korral nõuda fütosanitaarsertifikaati; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide, asjaomaste kolmandate riikide ja maksimumkoguste loetlemine, mis vabastatakse liidu territooriumile sissetoomisel fütosanitaarsertifikaadi nõudest; ning tehnilise korra sätestamine elektrooniliste fütosanitaarsertifikaatide kehtetuks tunnistamise kohta.
- (77) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvõlutused seoses järgmisega: selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetlemine, mille puhul tuleb nende liidu territooriumil vedamise korral nõuda taimepassi; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetlemine, mille sissetoomisel teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse ja seal vedamisel tuleb nõuda taimepassi; ning selliste kaitstavate piirkondade taimekahjustajate, taimede, taimsete saaduste ja muude objektide täpsustamine, mille otsetarnimisel lõppkasutajale nõutakse kaitstavate piirkondade jaoks taimepassi.

- (78) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused seoses järgmisega: taimepassi vormi nõuete sätestamine; selliste istutamiseks ettenähtud taimetüüpide ja -liikide identifitseerimine, mille suhtes ei kehti vabastused jälgitavuskoodi märkest taimepassi vormis; ning elektrooniliste taimepasside väljaandmise tehnilise korra sätestamine.
- (79) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused seoses järgmisega: erikorra sätestamine seoses puudust pakkematerjali parandamist puudutava materjali, töötlemise ja märgistamisega; muude kinnituste kui puudust pakkematerjali märgise vormi käsitlevate nõuete kehtestamine; ekspordieelse sertifikaadi väljaandmise menetluse kehtestamine ning erinormide kehtestamine teabe esitamise kohta.
- (80) Komisjonile antud rakendamisevolitusi tuleks teostada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (81) Komisjon peaks vastu võtma viivitamatult kohaldatavad rakendusaktid, kui selleks on nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadus, mis on seotud järgmisega: konkreetsete liidu karantiinsete taimekahjustajate või liidu karantiinsete taimekahjustajatena mitte loetletud taimekahjustajate vastased meetmed; teatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile või kaitstavasse piirkonda sissetoomise keeld või sellise sissetoomise suhtes spetsiifiliste nõuete ja ajutiste meetmete kohaldamine seoses taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega, millega kaasnevad tõenäoliselt uued kindlakstehtud taimekahjustajatega seotud riskid või muud kahtlustatavad fütosanitaarsed riskid.
- (82) Nõukogu direktiivis 74/647/EMÜ⁽²⁾ ning nõukogu direktiivis 2006/91/EÜ⁽³⁾ on sätestatud nelgimähkuri ja San José kilptäi tõrje meetmed. Pärast nimetatud direktiivide jõustumist on asjaomased taimekahjustajad kogu liidu territooriumil laialdaselt levinud ning seetõttu ei ole nende tõkestamine enam võimalik. Kõnealused direktiivid tuleks seepärast kehtetuks tunnistada.
- (83) Kehtetuks tuleks tunnistada nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ,⁽⁴⁾ 93/85/EMÜ,⁽⁵⁾ 98/57/EÜ⁽⁶⁾ ning 2007/33/EÜ,⁽⁷⁾ kuna kooskõlas käesoleva määrusega peaks vastu võetama asjaomaste taimekahjustajate vastased uued meetmed. Võttes arvesse nende uute meetmete vastuvõtmiseks vajalikku aega ja vajalikke vahendeid, tuleks kõnealused direktiivid tunnistada kehtetuks 1. jaanuariks 2022. aastaks.
- (84) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 652/2014⁽⁸⁾ on sätestatud, et toetused taimekahjustajate-vastastele meetmetele hõlmavad teatavaid direktiivi 2000/29/EÜ lisades loetletud taimekahjustajaid ning teatavaid taimekahjustajaid, mida nimetatud lisades ei ole loetletud, kuid mille suhtes kohaldatakse liidu ajutisi meetmeid, mis on vastu võetud seoses nende taimekahjustajatega. Lisaks nimetatud määruse sätetele kehtestatakse käesolevas määruses prioriteetse taimekahjustaja kategooria ning on oluline, et teatavad liikmesriikide võetavad eeskätt prioriteetsete taimekahjustajate vastaste meetmed peavad olema abikõlblikud liidu toetuste jaoks, sh ettevõtjatele makstavad hüvitised selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide väärtuses, mis on hävitatud käesolevas määruses sätestatud hävitamise meetmete võtmise käigus. Määrust (EL) nr 652/2014 tuleks seetõttu muuta.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽²⁾ Nõukogu 9. detsembri 1974. aasta direktiiv 74/647/EMÜ nelgimähkuri tõrje kohta (EÜT L 352, 28.12.1974, lk 41).

⁽³⁾ Nõukogu 7. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/91/EÜ San José kilptäi tõrje kohta (ELT L 312, 11.11.2006, lk 42).

⁽⁴⁾ Nõukogu 8. detsembri 1969. aasta direktiiv 69/464/EMÜ kartulivähi leviku tõkestamise kohta (EÜT L 323, 24.12.1969, lk 1).

⁽⁵⁾ Nõukogu 4. oktoobri 1993. aasta direktiiv 93/85/EMÜ kartuli ringmädaniku kontrolli kohta (EÜT L 259, 18.10.1993, lk 1).

⁽⁶⁾ Nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiv 98/57/EÜ haigusetikataja *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. kontrolli kohta (EÜT L 235, 21.8.1998, lk 1).

⁽⁷⁾ Nõukogu 11. juuni 2007. aasta direktiiv 2007/33/EÜ, mis käsitleb kartuli-kiduussi tõrjet ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 69/465/EMÜ (ELT L 156, 16.6.2007, lk 12).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 652/2014, millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta ning muudetakse nõukogu direktiive 98/56/EÜ, 2000/29/EÜ ja 2008/90/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 178/2002, (EÜ) nr 882/2004 ja (EÜ) nr 396/2005, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 66/399/EMÜ, 76/894/EMÜ ja 2009/470/EÜ (ELT L 189, 27.6.2014, lk 1).

- (85) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EL) nr 228/2013 ⁽¹⁾ ja (EL) nr 1143/2014 ⁽²⁾ tuleks samuti teha tehnilisi muudatusi.
- (86) Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on tagada ühtlustatud lähenemisviis taimekahjustajate vastu suunatud kaitsemeetmele, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga on seda eesmärgi mõju, keerukuse ning piiriülese ja rahvusvahelise olemuse tõttu parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (87) Käesoleva määrusega ei tekitata väikestele ega keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) ebaproportsionaalset halduskoormust ega avaldata ebaproportsionaalset majanduslikku mõju. Lähtuvalt sidusrühmadega konsulteerimisest on käesolevas määruses võetud võimaluse korral arvesse VKEde erilist olukorda. Pidades silmas avaliku poliitika eesmärki kaitsta taimetervist, ei ole kaalutud võimalust kehtestada üldine vabastus mikroettevõtjatele, kes moodustavad ettevõtjate enamiku.
- (88) Käesolevas määruses võetakse arvesse IPPC, sanitaar- ja fütosanitaarmedetede rakendamise lepingut ning nendega seoses koostatud suuniseid.
- (89) Vastavalt aruka reguleerimise põhimõttele tuleks käesoleva määruse rakendamist kooskõlastada määruse (EL) nr 1143/2014 rakendamisega, et tagada taimetervist käsitlevate õigusaktide täielik ja terviklik kohaldamine.
- (90) Käesolevas määruses võetakse arvesse põhiõigusi ja peetakse silmas eelkõige hartas tunnustatavaid põhimõtteid, eriti era- ja pereelu austamist, õigust omandile, isikuandmete kaitset, ettevõtlusvabadust ning kunsti ja teaduse vabadust. Liikmesriigid peaksid käesolevat määrust kohaldama kooskõlas nimetatud õiguste ja põhimõtetega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

Reguleerimisese, kohaldamisala ja mõisted

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse reeglid, mille abil määrata kindlaks mis tahes liiki, tüvesse või biotüüpi kuuluvatest taimi või taimseid saadusi kahjustavatest haigusetekitajatest, loomadest või parasiitainimestest („taimekahjustajad“) tulenevad fütosanitaarsed riskid ning meetmed nende riskide vastuvõetavale tasemele vähendamiseks.
2. Kui on tõendeid selle kohta, et mitteparasiitsed taimed, välja arvatud taimed, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 1143/2014 artikli 4 lõiget 1, kujutavad endast fütosanitaarset riski, millel on tõsine majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju liidu territooriumile, võidakse neid mitteparasiitsete taimi lugeda taimekahjustajateks käesoleva määruse tähenduses.
3. Käesoleva määruse kohaldamisel loetakse viiteid kolmandatele riikidele viideteks kolmandatele riikidele, Ceutale, Melillale ja territooriumidele, millele on osutatud ELi toimimise lepingu artikli 355 lõikes 1, välja arvatud Madeira ja Assoorid.

Käesoleva määruse kohaldamisel loetakse viiteid liidu territooriumile viideteks liidu territooriumile ilma Ceuta, Melilla ja territooriumideta, millele on osutatud ELi toimimise lepingu artikli 355 lõikes 1, välja arvatud Madeira ja Assoorid.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 228/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepiirkondade jaoks ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 247/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 23).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrus (EL) nr 1143/2014 looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamise ja ohjamise kohta (ELT L 317, 4.11.2014, lk 35).

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „taimed“ – elusad taimed ja järgmised elusad taimeosad:
 - a) seemned botaanilises tähenduses, v.a need, mis ei ole ette nähtud külvamiseks;
 - b) viljad botaanilises tähenduses;
 - c) köögiviljad;
 - d) mugulad, varremugulad, sibulad, risoomid, juured, pookealused, stoolonid;
 - e) võsud, varred, võsundid;
 - f) lõikelilled;
 - g) oksad lehtede või okastega või ilma nendeta;
 - h) langetatud puud lehtede või okastega;
 - i) lehed, lehestik;
 - j) taimede koekultuurid, sh rakukultuurid, iduplasma, meristeemid, kimäärsed kloonid, mikropaljundatud paljundusmaterjal;
 - k) elus õietolm ja eosed;
 - l) silmad, pungad, pistikud, pookoksad, pookematerjal;
- 2) „taimised saadused“ – taimset päritolu töötlemata materjal ja sellised töödeldud tooted, mis võivad oma omadustest või töötlemise laadist tulenevalt tekitada karantiinse taimekahjustaja levimise riski.

Kui artiklite 28, 30 ja 41 kohaselt vastu võetud rakendusaktides ei ole sätestatud teisiti, käsitatakse puitu taimse saadusena üksnes juhul, kui see vastab ühele või mitmele järgmistest kriteeriumidest:

 - a) see on koorega või kooreta puit, millel on tervenisti või osaliselt säilinud looduslik kumer pind;
 - b) see on saetud, raiutud või lõhestatud puit, millel ei ole säilinud looduslik kumer pind;
 - c) see esineb laastude, tükikeste, saepuru, hõövlilaastude või puidujäätmelena ning seda ei ole töödeldud, kasutades liimi, kuumust või rõhku või nende kombinatsiooni, et toota graanuleid, briketti, vineeri või puitlaastplaate;
 - d) seda kasutatakse või see on mõeldud kasutamiseks pakkematerjalina, kusjuures ei ole oluline, kas seda tegelikult kaupade transportimiseks kasutatakse;
- 3) „istutamine“ – toiming taimede paigutamiseks kasvusubstraati või pookimine või sarnane toiming eesmärgiga tagada järgnev taimede kasv, paljunemine või paljundamine;
- 4) „istutamiseks ettenähtud taimed“ – taimed, mis kavatakse jätta oma kohale, mida kavatakse istutada või ümber istutada;
- 5) „muu objekt“ – mis tahes materjal või objekt, v.a taim või taimne saadus, mis võib endas kanda taimekahjustajaid või neid levitada, sealhulgas muld ja kasvusubstraat;
- 6) „pädev asutus“ – liikmesriigi või, kui see on kohaldatav, kolmanda riigi keskasutus või asutus, mis vastutab ametlike kontrollide ja muude ametlike toimingute korraldamise eest, või mis tahes muu asutus, millele on kooskõlas ametlikku kontrolli käsitlevate liidu õigusaktidega antud vastav pädevus;
- 7) „partii“ – ühe kauba ühikud, millel on ühesugune koostis, päritolu ja muud ühesugused asjakohased elemendid ning mis moodustab osa saadetisest;
- 8) „kaubeldav ühik“ – väikseim kaubanduslik või muu asjaomases turustamisetapis kasutatav ühik, mis võib olla kogu partii või osa sellest;

- 9) „ettevõtja“ – avalik-õiguslik või eraõiguslik isik, kes on tegevusalaselt seotud ühe või mitme järgmise taime, taimseid saadusi ja muid objekte hõlmava tegevusega ning on selle eest õiguslikult vastutav:
- a) istutamine;
 - b) sordiaretus;
 - c) tootmine, sealhulgas kasvatamine, paljundamine ja säilitamine;
 - d) liidu territooriumile sissetoomine ning seal vedamine ja seal väljaviimine;
 - e) turul kättesaadavaks tegemine;
 - f) hoidmine, kogumine, saatmine ja töötlemine;
- 10) „registreeritud ettevõtja“ – artikli 65 kohaselt registreeritud ettevõtja;
- 11) „loa saanud ettevõtja“ – registreeritud ettevõtja, kellele pädev asutus on andnud loa anda välja taimepasse vastavalt artiklile 89, panna peale märgistus vastavalt artiklile 98 või anda välja kinnitusi vastavalt artiklile 99;
- 12) „lõppkasutaja“ – isik, kes omandab taime või taimseid saadusi isiklikuks tarbeks väljaspool nimetatud isiku kaubandus-, äri- või kutsetegevust;
- 13) „testimine“ – ametlik kontrollimine, v.a visuaalne kontroll, mille eesmärk on teha kindlaks taimekahjustajate esinemine või need identifitseerida;
- 14) „töötlus“ – ametlik või mitteametlik toiming taimekahjustajate hävitamiseks, inaktiveerimiseks või kõrvaldamiseks või nende taimekahjustajate sigimatuse muutmiseks või taimede või taimsete saaduste elujõuetuks muutmiseks;
- 15) „esinemine“ – selliste ühikute osakaal või arv, milles taimekahjustaja proovis, saadetes, põllul või muus kindlaksmääratud populatsioonis esineb;
- 16) „kohandumine“ – lähitulevikus pärast taimekahjustaja sisenemist selle paikseks muutumine alal;
- 17) „hävitamine“ – fütosanitaarmeetmete kohaldamine taimekahjustaja kõrvaldamiseks alalt;
- 18) „tõkestamine“ – fütosanitaarmeetmete kohaldamine saastunud alal ja selle ümber, et hoida ära taimekahjustaja levik;
- 19) „karantiinjaam“ – mis tahes ametlik koht taimekahjustajate, taimede, taimsete saaduste või muude objektide karantiinis hoidmiseks;
- 20) „kinnine üksus“ – mis tahes koht, välja arvatud karantiinjaamad, milles hoitakse kinnistes tingimustes taimekahjustajaid, taimeid, taimseid saadusi või muid objekte;
- 21) „jälgitavuskood“ – tähtedest, numbritest või tähtedest ja numbritest koosnev kood, millega identifitseeritakse saadeti, partii või kaubeldav ühik ning mida kasutatakse jälgitavuse eesmärgil; sealhulgas koodid, mis osutavad partiile, seeriale, tootmiskuupäevale, ettevõtja dokumentidele;
- 22) „fütosanitaarmeede“ – ametlik meede, mille eesmärk on hoida ära karantiinsete taimekahjustajate sissetoomine või levimine või piirata reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate majanduslikku mõju.

II PEATÜKK

Karantiinsed taimekahjustajad

1. jagu

Karantiinsed taimekahjustajad

Artikkel 3

Karantiinse taimekahjustaja määratlus

Taimekahjustaja on määratletud territooriumiga seoses karantiinne taimekahjustaja, kui see vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) see on identifitseeritud I lisa 1. jao punkti 1 tähenduses;

- b) seda ei esine asjaomasel territooriumil I lisa 1. jao punkti 2 alapunkti a tähenduses või kui seda esineb, siis ei ole see asjaomasel territooriumil laialt levinud I lisa 1. jao punkti 2 alapunktide b ja c tähenduses;
- c) see on võimeline asjaomasele territooriumile sisenema, sellel kohanduma ning levima või kui seda nimetatud territooriumil juba esineb, kuid see ei ole laialt levinud, siis kohandumine ja levik asjaomase territooriumi nendes osades, kus see puudub, I lisa 1. jao punkti 3 tähenduses;
- d) selle sisenemisel, kohandumisel ja levikul oleks I lisa 1. jao punkti 4 tähenduses vastuvõetamatu majanduslik, sotsiaalne või keskkonnamõju asjaomasele territooriumile või kui seda seal juba esineb, kuid see ei ole laialt levinud, siis territooriumi nendele osadele, kus see puudub, ning
- e) on olemas teostatavad ja tõhusad meetmed, et hoida ära sellise taimekahjustaja asjaomasele territooriumile sisenemist, seal kohandumist või levikut ning vähendada sellest tulenevaid riske ja mõju.

2. jagu

Liidu karantiinsed taimekahjustajad

Artikkel 4

Liidu karantiinse taimekahjustaja määratlus

Karantiinne taimekahjustaja on liidu karantiinne taimekahjustaja, kui määratletud territooriumiks, millele on osutatud artikli 3 sissejuhatavas osas, on liidu territoorium ja kui taimekahjustaja on kantud artikli 5 lõikes 2 osutatud loetellu.

Artikkel 5

Liidu karantiinsete taimekahjustajate sissetoomise, vedamise, hoidmise, paljundamise või väljaviimise keeld

1. Liidu karantiinseid taimekahjustajaid ei tohi liidu territooriumile sisse tuua või seal vedada, hoida, paljundada või vabadesse lasta.
2. Komisjon kehtestab rakendusaktiga nende taimekahjustajate loetelu, mis vastavad seoses liidu territooriumiga artiklis 3 loetletud tingimustele („liidu karantiinsete taimekahjustajate loetelu“).

Liidu karantiinsete taimekahjustajate loetelu sisaldab direktiivi 2000/29/EÜ I lisa A osas ning II lisa A osa I jaos loetletud taimekahjustajaid.

Liidu territooriumi mis tahes osas esinevad taimekahjustajad, mis on pärismaised või kohandunud kas looduslikult või seetõttu, et need on sisse toodud väljastpoolt liidu territooriumi, kantakse liidu karantiinsete taimekahjustajate loetellu taimekahjustajatena, mida liidu territooriumil teadaolevalt esineb.

Taimekahjustajad, mis ei ole liidu territooriumi üheski osas pärismaised ega kohandunud, kantakse liidu karantiinsete taimekahjustajate loetellu taimekahjustajatena, mida liidu territooriumil teadaolevalt ei esine.

3. Kui hindamisest selgub, et mõni liidu karantiinsete taimekahjustajate loeteluga hõlmamata taimekahjustaja vastab liidu territooriumiga seoses artiklis 3 osutatud tingimustele, või kui mõni liidu karantiinsete taimekahjustajate loeteluga hõlmatud taimekahjustaja ei vasta enam ühele või mitmele nendest tingimustest, muudab komisjon rakendusaktiga käesoleva artikli lõikes 2 osutatud rakendusakti, lisades asjaomase taimekahjustaja nimetatud loetellu või jättes selle nimetatud loetelust välja,

Komisjon teeb nimetatud hindamise tulemused kättesaadavaks liikmesriikidele.

Komisjon võib muudatuste konsolideerimiseks asendada rakendusaktiga käesoleva artikli lõikes 2 osutatud rakendusakti.

4. Lõigetes 2 ja 3 osutatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

*Artikkel 6***Prioriteetsed taimekahjustajad**

1. Liidu karantiinsed taimekahjustajad on prioriteetsed taimekahjustajad, kui need vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

- a) need vastavad ühele või mitmele liidu territooriumiga seoses I lisa 1. jao punktis 2 sätestatud tingimusele;
- b) nende võimalik majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju liidu territooriumile on eriti tugev, nagu on sätestatud I lisa 2. jaos;
- c) need on kantud käesoleva artikli lõike 2 kohasesse loetellu.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, kehtestades prioriteetsete taimekahjustajate loetelu („prioriteetsete taimekahjustajate loetelu“).

Kui hindamisest selgub, et liidu karantiinne taimekahjustaja vastab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tingimustele või taimekahjustaja ei vasta enam ühele või mitmele nendest tingimustest, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse esimeses lõigus osutatud loetelu, lisades asjaomase taimekahjustaja nimetatud loetellu või jättes selle sealt välja.

Komisjon teeb nimetatud hindamise tulemused viivitamata kättesaadavaks liikmesriikidele.

Suure taimekahjustajatega seotud riski korral hädavajadusel kohaldatakse artiklis 106 sätestatud menetlust käesoleva artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktide suhtes.

*Artikkel 7***I lisa 1. jao muutmine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse I lisa 1. jagu, et kohandada seda teaduse ja tehnika arengu ning asjakohaste rahvusvaheliste standardite arenguga.

*Artikkel 8***Ametliku testimise, teaduslikel või hariduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul või sordiaretuses kasutatavad liidu karantiinsed taimekahjustajad**

1. Erandina artikli 5 lõikest 1 võivad liikmesriigid taotluse alusel anda ajutise loa selliste liidu karantiinsete taimekahjustajate või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluvate taimekahjustajate sissetoomiseks oma territooriumile, seal vedamiseks ning seal hoidmiseks ja paljundamiseks, ametlikuks testimiseks, teaduslikeks või hariduslikeks eesmärkideks, katseteks, sordivalikuks või sordiaretuseks.

Luba antakse asjaomaseks tegevuseks üksnes juhul, kui kehtestatakse asjakohased piirangud tagamaks, et asjaomase taimekahjustaja sissetoomine, vedamine, hoidmine, paljundamine või kasutamine ei põhjusta kohandumist või levikut liidu territooriumil, võttes arvesse taimekahjustaja identiteeti, bioloogiat ja levimise viise ning kavandatud tegevust, vastasmõju keskkonnaga ja muid asjakohaseid tegureid, mis on seotud taimekahjustajast tuleneva riskiga.

2. Lõike 1 kohaselt antud luba sisaldab kõiki järgmisi tingimusi:

- a) taimekahjustajat tuleb hoida sellises kohas ja sellistel tingimustel:
 - i) mida pädev asutus peab nõuetekohaseks ja
 - ii) mida on loas nimetatud;
- b) taimekahjustajaga seotud tegevust viiakse läbi pädeva asutuse poolt vastavalt artiklile 60 määratud ning loas osutatud karantiinijaamas või kinnises üksuses;

- c) taimekahjustajaga seotud tegevust viivad läbi töötajad,
 - i) kelle teadusliku ja tehnilise pädevuse on pädev asutus nõuetekohaseks tunnistanud ning
 - ii) kes on loal ära märgitud;
- d) taimekahjustaja liidu territooriumile sissetoomise, seal vedamise, hoidmise või paljundamise korral peab sellega olema kaasas luba.

3. Lõike 1 kohaselt antud luba on sellise taimekahjustaja puhul, mida võib sisse tuua, vedada, hoida ja paljundada, piiratud koguseliselt ning samuti ajaliselt niivõrd, kui võrd pikk aeg on piisav nimetatud tegevuse läbiviimiseks. Luba ei anta koguse kohta, mis ületab määratud karantiinijaama või kinnise üksuse mahutavust.

Luba peab sisaldama piiranguid, millega kõrvaldatakse piisavalt vastava liidu karantiinse taimekahjustaja või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluva taimekahjustaja kohandumise ja leviku risk.

4. Pädev asutus kontrollib lõikes 2 osutatud tingimuste ja lõikes 3 osutatud piirangute täitmist ning võtab vajalikud meetmed juhul, kui neid ei järgita. Nimetatud meetmeks on asjakohasuse korral lõikes 1 osutatud loa kehtetuks tunnistamine.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades üksikasjalikud reeglid seoses järgmisega:

- a) liikmesriikide ja komisjoni vaheline teabevahetus seoses asjaomaste taimekahjustajate liidu territooriumile sissetoomise, seal vedamise, hoidmise, paljundamise ja kasutamisega;
- b) lõikes 1 osutatud loa andmise menetlus ja tingimused ning
- c) nõuete täitmise kontrollimine ja rikkumise korral võetavad meetmed vastavalt lõikele 4.

Artikkel 9

Otsesest ohust teatamine

1. Kui liikmesriigil on tõendeid, et on otsene oht, et liidu karantiinne taimekahjustaja siseneb liidu territooriumile või selle osasse, kus seda taimekahjustajat veel ei esine, teavitab liikmesriik nendest tõenditest viivitamata kirjalikult komisjoni ja teisi liikmesriike.

2. Lõiget 1 kohaldatakse ka sellise taimekahjustaja suhtes, mida ei ole kantud liidu karantiinsete taimekahjustajate loetellu, juhul kui:

- a) selle taimekahjustaja suhtes kohaldatakse artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmeid või
- b) asjaomane liikmesriik leiab, et see taimekahjustaja võib vastata liidu karantiinsete taimekahjustajate loetellu kandmise tingimustele.

3. Ettevõtjad teavitavad pädevaid asutusi viivitamatult kõigist tõenditest, mis neil võib olla lõikes 1 osutatud otsese ohu kohta seoses liidu karantiinsete taimekahjustajatega või lõikes 2 osutatud taimekahjustajatega.

Artikkel 10

Pädevate asutuste ametlik kinnitus liidu karantiinse taimekahjustaja esinemise korral

Kui pädev asutus kahtlustab liidu karantiinse taimekahjustaja või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluva taimekahjustaja esinemist asjaomase liikmesriigi territooriumi osas, kus seda taimekahjustajat teadaolevalt varem ei ole esinenud, või taimede, taimsete saaduste või muude objektide saadetes, mis on toodud sisse liidu territooriumile, on ette nähtud sinna sissetoomiseks või mida seal veetakse, või on saanud selle kohta tõendeid, võtab ta viivitamatult kõik vajalikud meetmed, et kinnitada, kas seda taimekahjustajat esineb („ametlikult kinnitama“).

Ametlik kinnitus põhineb ametlikku kontrolli käsitlevates liidu õigusaktides sätestatud tingimuste ja nõuete kohaselt pädeva asutuse poolt nimetatud ametliku labori diagnoosil.

Kõnealuse taimekahjustaja esinemise ametlikku kinnitust oodates võtab asjaomane liikmesriik asjakohasuse korral fütosanitaarmeetmeid taimekahjustaja leviku riski kõrvaldamiseks.

Käesoleva artikli esimeses lõigus osutatud kahtlused või tõendid võivad põhineda mis tahes teabel, mis on saadud artiklite 14 ja 15 alusel või mis tahes muust allikast.

Artikkel 11

Liikmesriikide poolt komisjoni ja teiste liikmesriikide teavitamine liidu karantiinsetest taimekahjustajatest

Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike, kui nende pädev asutus ametlikult kinnitab ükskõik millise alljärgneva olukorra esinemist:

- a) liikmesriigi territooriumil esineb liidu karantiinne taimekahjustaja, mida selles liikmesriigis teadaolevalt ei esine;
- b) liidu karantiinse taimekahjustaja esinemist liikmesriigi territooriumi osas, kus seda varem ei esinenud;
- c) liikmesriigi territooriumil esineb liidu karantiinne taimekahjustaja taimede, taimsete saaduste või muude objektide saadetes, mis on toodud sisse liidu territooriumile, on ette nähtud sinna sissetoomiseks või mida seal veetakse.

Esimese lõigu kohase teate esitab asjaomase liikmesriigi üks asutus, millele on osutatud ametlikku kontrolli käsitlevates liidu õigusaktides ning artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.

Artikkel 12

Pädevate asutuste poolt ettevõtjatele antav teave liidu karantiinsete taimekahjustajate kohta

1. Kui vähemalt ühe artiklis 11 osutatud olukorra esinemine on ametlikult kinnitatud, tagab pädev asutus, et ettevõtjaid, kelle taimi, taimseid saadusi või muid objekte see võib mõjutada, teavitatakse viivitamatult liidu karantiinse taimekahjustaja esinemisest.

2. Komisjon kehtestab avalikult kättesaadava loetelu kõikidest teadetest, mis ta on saanud kolmandates riikides leitud uute taimekahjustajate kohta, mis võivad kujutada ohtu taimetervisele liidu territooriumil, ning ajakohastab seda.

See loetelu võib olla osa artiklis 103 osutatud elektroonilisest süsteemist.

Artikkel 13

Pädevate asutuste poolt üldsusele antav teave prioriteetsete taimekahjustajate kohta

Kui vähemalt ühe artikli 11 esimese lõigu punktides a ja b osutatud ja prioriteetsete taimekahjustajatega seotud olukorra esinemine on ametlikult kinnitatud, teavitab pädev asutus üldsust võetud ja kavandatud meetmetest ning meetmetest, mida peavad võtma asjaomastesse kategooriatesse kuuluvad ettevõtjad või muud isikud.

Artikkel 14

Ettevõtjate poolt viivitamata võetavad meetmed

1. Kui ettevõtja kahtlustab või saab teada, et tema kontrolli all olevatel taimedel, taimsetel saadustel või muudel objektidel esineb liidu karantiinne taimekahjustaja või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluv taimekahjustaja, teavitab ta viivitamata pädevat asutust sellest kahtlusest või teadmisest, et pädev asutus saaks võtta meetmeid vastavalt artiklile 10. Asjakohasuse korral võtab ka ettevõtja viivitamata ettevaatusabinõusid selle taimekahjustaja kohandumise ja levimise ärahoidmiseks.

2. Pädev asutus võib otsustada, et lõikes 1 osutatud teavitamist ei nõuta juhul, kui konkreetse taimekahjustaja esinemine piirkonnas on teada. Sellisel juhul teavitab pädev asutus vastavalt asjaomaseid ettevõtjaid.

3. Kui ettevõtja saab ametliku kinnituse liidu karantiinse taimekahjustaja esinemisest nimetatud ettevõtja kontrolli all olevatel taimedel, taimsetel saadustel või muudel objektidel, peab ta pädeva asutusega nõu võetavate meetmete üle ja võtab seejärel olenevalt olukorrast lõigetes 4–7 osutatud meetmeid.
4. Ettevõtja võtab viivitamata vajalikke meetmeid selle taimekahjustaja levimise ärahoidmiseks. Juhul kui pädev asutus on andnud nende meetmete kohta juhiseid, tegutseb ettevõtja vastavalt nendele juhistele.
5. Kui ettevõtja on saanud pädevalt asutuselt vastavad juhised, võtab ta samuti vajalikke meetmeid selle taimekahjustaja hävitamiseks asjaomastelt taimedelt, taimsetelt saadustelt või muudelt objektidelt ning nimetatud ettevõtja valdustest, maalt, pinnasest, veest või muudest tema kontrolli all olevatest saastunud elementidest.
6. Kui ettevõtja ei ole saanud pädevalt asutuselt muid juhiseid, kõrvaldab ta viivitamata turult taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mis on nimetatud ettevõtja kontrolli all ja millel võib esineda taimekahjustaja.

Kui need taimed, taimsed saadused või muud objektid ei ole enam asjaomase ettevõtja kontrolli all ning kui ta ei ole saanud pädevalt asutuselt muid juhiseid, teeb ettevõtja viivitamata järgmist:

- a) teavitab tarneahelas osalevaid isikuid, kellele kõnealused taimed, taimsed saadused või muud objektid tarniti, taimekahjustaja esinemisest;
 - b) annab suuniseid vajalike meetmete kohta, mida tuleb võtta vastavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide vedamisel, et vähendada asjaomaste taimekahjustajate levimise või väljatungimise riski, ning
 - c) nõuab need taimed, taimsed saadused või muud objektid tagasi.
7. Kui kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 1, 3, 4, 5 või 6, esitab ettevõtja taotluse korral pädevale asutusele kogu üldsusele olulise teabe. Ilma et see piiraks artikli 13 kohaldamist, teavitab pädev asutus võimalikult kiiresti üldsust juhul, kui on vaja võtta meetmeid seoses taimede, taimsete saaduste või muude objektidega, millel võib esineda asjaomane taimekahjustaja.

Artikkel 15

Muude isikute kui ettevõtjate poolt võetavad meetmed

1. Kui isik, kes ei ole ettevõtja, saab teada liidu karantiinse taimekahjustaja esinemisest või tal on alust kahtlustada, et seda esineb, teatab ta sellest viivitamata pädevale asutusele. Juhul kui teavet ei esitata kirjalikult, salvestab pädev asutus selle ametlikult. Kui pädev asutus seda nõuab, esitab isik pädevale asutusele enda valduses oleva teabe taimekahjustaja esinemise kohta.
2. Pädev asutus võib otsustada, et lõikes 1 osutatud teavitamist ei nõuta juhul, kui konkreetse taimekahjustaja esinemine piirkonnas on teada.
3. Pärast lõikes 1 osutatud teavitamist peab see isik pädeva asutusega nõu võetavate meetmete üle ning võtab kooskõlas pädeva asutuse vastavate juhistega vajalikud meetmed selle taimekahjustaja leviku ärahoidmiseks ning taimekahjustaja hävitamiseks asjaomastelt taimedelt, taimsetelt saadustelt või muudelt objektidelt ja kohaldatavuse korral nimetatud isiku valdustest.

Artikkel 16

Erandid teavitamise kohustusest

Artiklites 14 ja 15 osutatud teavitamise kohustust ei kohaldata, kui

- a) liidu karantiinse taimekahjustaja esinemine on kinnitatud selle taimekahjustaja tõkestamiseks määratletud piiritletud ala saastunud piirkonnas, nagu on osutatud artikli 18 lõikes 2;
- b) liidu karantiinse taimekahjustaja esinemine on kinnitatud piiritletud ala saastunud piirkonnas ja selle suhtes kohaldatakse hävitamismeetmeid, mis nõuavad kaheksa või enam aastat, nende esimese kaheksa aasta jooksul.

*Artikkel 17***Liidu karantiinsete taimekahjustajate hävitamine**

1. Kui vähemalt ühe artikli 11 esimese lõigu punktides a ja b osutatud olukorra esinemine on ametlikult kinnitatud, võtab pädev asutus viivitamata kõik vajalikud fütosanitaarmed liidu karantiinse taimekahjustaja hävitamiseks asjaomasest piirkonnast. Need meetmed võetakse kooskõlas II lisaga.

Hävitamise kohustust ei kohaldata juhul, kui seda taimekahjustajat käsitlevas rakendusaktis, mis on vastu võetud artikli 28 lõike 2 kohaselt, nähakse ette teisiti.

2. Pädev asutus uurib viivitamata asjaomase liidu karantiinse taimekahjustaja esinemise allikat, eeskätt juhul, kui see esinemine võib olla seotud taimede, taimsete saaduste või muude objektide vedamisega ja võimalusega, et asjaomane taimekahjustaja on vedamise tõttu levinud teistele taimedele, taimsetele saadustele või muudele objektidele.

3. Kui lõikes 1 osutatud meetmed on seotud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomise või seal vedamisega, teavitab asjaomane liikmesriik nendest meetmetest viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike.

4. Lõikes 1 osutatud meetmeid võetakse ja lõikes 2 osutatud uurimine korraldatakse olenemata sellest, kas taimekahjustaja esineb avalikes või eravaldustes.

*Artikkel 18***Piiritletud alade määramine**

1. Kui vähemalt ühe artikli 11 esimese lõigu punktides a ja b osutatud olukorra esinemine on ametlikult kinnitatud, määratleb pädev asutus viivitamata ühe või mitu ala, kus tuleb võtta meetmeid artikli 17 lõikes 1 osutatud hävitamiseks („piiritletud ala“).

Piiritletud ala koosneb saastunud piirkonnast ja puhvertsoonist.

2. Saastunud piirkond hõlmab vastavalt asjaoludele järgmist:

- a) kõik asjaomase taimekahjustajaga teadaolevalt saastunud taimed;
- b) kõik taimed, millel on märke või sümptomeid, mis viitavad võimalikule asjaomase taimekahjustajaga saastumisele;
- c) kõik muud taimed, mis on asjaomase taimekahjustajaga tõenäoliselt nakatunud või saastunud või mis võivad asjaomase taimekahjustajaga tõenäoliselt nakatuda või saastuda, sealhulgas taimed, mis on asjaomase taimekahjustajaga tõenäoliselt saastunud oma vastuvõtlikkuse tõttu sellele taimekahjustajale ja oma läheduse tõttu saastunud taimedele või seetõttu, et neil on saastunud taimedega ühine tootmisallikas, kui see on teada, või need on kasvatatud saastunud taimedest;
- d) asjaomase taimekahjustajaga saastunud või saastuda võivad maa, pinnas, veekogud või muud elemendid.

3. Puhvertsoon külgneb saastunud piirkonnaga ja ümbritseb seda.

Puhvertsooni ulatus vastab riskile, mis on seotud asjaomase taimekahjustaja levimisega saastunud piirkonnast väljapoole kas looduslikul teel või saastunud piirkonnas või selle ümbruses toimuva inimtegevuse tõttu, ning puhvertsooni suurus määratakse kindlaks II lisa 2. jao põhimõtete kohaselt.

Kui taimekahjustaja saastunud piirkonnast väljapoole levimise risk on looduslike või kunstlike tõkete abil kõrvaldatud või see on vähendatud vastuvõetavale tasemele, ei ole puhvertsooni loomine nõutav.

4. Erandina lõikest 1 võib pädev asutus otsustada piiritletud ala jätta määramata, kui ta järeldab esmase kontrollimise põhjal ning asjaomase taimekahjustaja, taime, taimse saaduse või muu objekti laadi ja selle avastamise kohta silmas pidades, et taimekahjustaja on võimalik kohe hävitada.

Sel juhul korraldab pädev asutus uuringu, et teha kindlaks, kas saastunud on ka muud taimed või taimsed saadused. Pädev asutus otsustab uuringu põhjal, kas piiritletud ala on vaja määratleda.

5. Kui lõigete 2 ja 3 alusel tuleb piiritletud ala laiendada teise liikmesriigi territooriumile, teavitab liikmesriik, kus asjaomane taimekahjustaja esinemine kinnitati, viivitamata liikmesriiki, kelle territooriumile tuleb piiritletud ala laiendada, et see liikmesriik saaks võtta kõik lõigetes 1–4 osutatud vajalikud meetmed.

6. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike iga aasta 30. aprilliks määratletud piiritletud alade arvust ja asukohast, asjaomastest taimekahjustajatest ja eelnenud aastal võetud asjakohastest meetmetest.

Käesolevat lõiget kohaldatakse, ilma et see piiraks kõiki piiritletud aladest teavitamise kohustusi, nagu on sätestatud artiklis 104 osutatud rakendusaktides.

Artikkel 19

Piiritletud aladel tehtavad uuringud, piiritletud alade muutmine ja püüangute lõpetamine

1. Pädevad asutused korraldavad igal piiritletud alal vähemalt kord aastas sobival ajal uuringu, et kontrollida olukorda seoses asjaomase taimekahjustaja esinemisega.

Uuringud tehakse vastavalt artikli 22 lõikele 2.

2. Kui pädev asutus avastab kas lõikes 1 osutatud uuringu käigus või muul moel asjaomase taimekahjustaja esinemise puhvertsoonis, teavitab asjaomane liikmesriik sellest viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike.

3. Pädevad asutused muudavad lõikes 1 osutatud uuringute tulemuste põhjal asjakohasuse korral saastunud piirkondade, puhvertsoonide ja piiritletud alade piire.

4. Pädevad asutused võivad piiritletud ala määratlemise tunnistada kehtetuks ja lõpetada vastavate hävitamismeetmete võtmise, kui kinnitatakse, et see ala on taimekahjustajatest vaba. Selline kinnitus antakse juhul, kui on täidetud kaks alljärgnevat tingimust:

a) lõikes 1 osutatud uuringust nähtub, et ala on asjaomasest taimekahjustajast vaba, ning

b) sellel piiritletud alal ei ole piisavalt pika aja jooksul kinnitatud asjaomase taimekahjustaja esinemist.

5. Lõikes 3 osutatud muudatuste tegemise või lõikes 4 osutatud piiritletud ala määratlemise kehtetuks tunnistamise üle otsustamisel peab asjaomane pädev asutus võtma arvesse vähemalt ühte järgmistest asjaoludest:

a) taimekahjustaja bioloogiat ja asjaomast vektorit,

b) peremeestaimede olemasolu,

c) ökoloogilis-kliimaatilisi tingimusi ja

d) hävitamismeetmete tulemuslikkuse tõenäosust.

6. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 ei ole kohustuslik teha iga-aastaseid uuringuid piiritletud ala saastunud piirkonnas, mis on määratletud:

a) selliste taimekahjustajate jaoks, mille suhtes kohaldatakse hävitamismeetmeid, mis nõuavad kaheksa või enam aastat;

b) selliste taimekahjustajate jaoks, mille suhtes kohaldatakse artikli 28 lõikes 2 osutatud tõkestamismeetmeid.

7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, täpsustades käesoleva artikli lõike 6 punktis a ja artikli 16 punktis b osutatud taimekahjustajad ning nende erandite kohaldamise tingimused.

*Artikkel 20***Vastavalt artiklitele 17, 18 ja 19 võetud meetmetega seotud aruandlus**

1. Kui liikmesriik võtab meetmeid alal, mis külgneb teise liikmesriigi piiriga, esitab ta nimetatud teisele liikmesriigile aruande artiklite 17, 18 ja 19 kohaselt võetud meetmete kohta.
2. Kui komisjon või mis tahes muu liikmesriik seda nõuab, esitab liikmesriik aruande artiklite 17, 18 ja 19 kohaselt võetud konkreetsete meetmete kohta.

*Artikkel 21***II lisa muutmise**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse II lisa, et kohandada need meetmed ja põhimõtted teaduse ja tehnika arengu ning rahvusvaheliste standardite arenguga.

*Artikkel 22***Liidu karantiinsete taimekahjustajatega ja ajutiselt liidu karantiinseks taimekahjustajaks loetavate taimekahjustajatega seotud uuringud**

1. Liikmesriigid korraldavad teatava ajavahemiku möödudes riskipõhiseid uuringuid, millega kontrollitakse vähemalt:
 - a) liidu karantiinsete taimekahjustajate esinemist ja
 - b) seda, kas esineb märke või sümptomeid sellise taimekahjustaja esinemisest, mille suhtes kohaldatakse artiklis 29 osutatud meetmeid või artikli 30 lõike 1 kohaselt vastu võetud meetmeid.

Need uuringud leiavad aset kõikidel aladel, kus asjaomast taimekahjustajat teadaolevalt varem ei ole esinenud.

Neid uuringuid ei ole vaja teha selliste taimekahjustajate kohta, mille puhul on selgelt järeldatud, et need ei saa ökoloogilis-kliimaatiliste tingimuste tõttu või peremeesliikide puudumise tõttu asjaomases liikmesriigis kohanduda või levida.

2. Lõikes 1 osutatud uuringute ülesehitus põhineb riskil, et taimekahjustaja esineb vastaval alal. Need hõlmavad vähemalt pädeva asutuse tehtavat visuaalset kontrolli ning asjakohasuse korral proovide kogumist ja testide tegemist. Need uuringud tehakse kõikides asjaomastes asukohtades ning need hõlmavad asjakohasuse korral ettevõtjate ja muude isikute valdusi ning nende kasutatavaid sõidukeid, masinaid ja pakendeid. Uuringud peavad põhinema usaldusväärsetel teaduslikel ja tehnilistel põhimõtetel ning neid tehakse sobival ajal, mil asjaomast taimekahjustajat on võimalik avastada.

Uuringutes võetakse arvesse teaduslikke ja tehnilisi tõendeid ning kogu muud asjakohast teavet asjaomase taimekahjustaja esinemise kohta.

3. Liikmesriigid esitavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele iga aasta 30. aprilliks aruande lõike 1 kohaste eelnenud aastal tehtud uuringute tulemuste kohta. Need aruanded sisaldavad teavet järgmise kohta: uuringute tegemise koht, uuringute ajastamine, asjaomased taimekahjustajad, taimed, taimsed saadused või muud objektid, kontrollide ja võetud proovide arv ning iga asjaomase taimekahjustaja kohta saadud tulemused.

Komisjon võib rakendusaktidega sätestada nende aruannete vormi ja juhised selle vormi täitmise kohta. Rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

*Artikkel 23***Mitmeaastased uuringukavad ja teabe kogumine**

1. Liikmesriigid koostavad mitmeaastased uuringukavad, milles näevad ette artikli 22 kohaselt tehtavate uuringute sisu. Kavades sätestatakse artikli 22 lõike 2 teises lõigus osutatud teaduslike ja tehniliste tõendite ja muu teabe kogumine ja talletamine.

Mitmeaastased uuringukavad sisaldavad kooskõlas artikli 22 lõikega 2 järgmisi elemente:

- a) iga uuringu konkreetne eesmärk;
- b) iga uuringu ulatus seoses asjaomase ala ja hõlmatud ajavahemikuga, uuritavad taimekahjustajad, taimed ja kaubad;
- c) uurimismeetodid ja kvaliteedijuhtimine, sh visuaalse kontrolli, proovivõtu ja testimise korra kirjeldus ning tehniline põhjendus;
- d) ettenähtud visuaalsete kontrollide, proovivõttude ja testide aeg, sagedus ja arv ning
- e) kogutud teabe talletamise meetodid ja neid käsitlev aruandlus.

Mitmeaastased uuringukavad koostatakse viieks kuni seitsmeks aastaks.

2. Taotluse korral teavitavad liikmesriigid koostatud mitmeaastastest uuringukavadest komisjoni ja teisi liikmesriike.
3. Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, millega kehtestatakse mitmeaastaste uuringukavade vorm ning praktiline kord lõikes 1 sätestatud elementide kohaldamiseks konkreetsete taimekahjustajatega seotud riskide suhtes.

Rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 24

Prioriteetsete taimekahjustajatega seotud uuringud

1. Liikmesriik teeb iga prioriteetse taimekahjustaja kohta kord aastas uuringu vastavalt artikli 22 lõigetele 1 ja 2. Uuringud hõlmavad iga prioriteetse taimekahjustaja jaoks piisavalt suurt arvu visuaalseid kontrolle, proovivõtte ja teste, et tagada niivõrd, kui võrd see on asjaomase taimekahjustaja bioloogiaga või ökoloogilis-kliimaatiliste tingimustega seoses võimalik, nende õigeaegse avastamise kindluse kõrge tase.

Nende uuringute tegemine selliste taimekahjustajate kohta, mille puhul on selgelt järeldatud, et need ei saa vastavate ökoloogilis-kliimaatiliste tingimuste tõttu või peremeesliikide puudumise tõttu asjaomases liikmesriigis kohanduda või levida, ei ole nõutav.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele iga aasta 30. aprilliks aruande lõike 1 kohaste eelnenud aastal tehtud uuringute tulemuste kohta.

Artikkel 25

Prioriteetsete taimekahjustajatega seotud situatsiooniplaanid

1. Iga liikmesriik koostab taimekahjustaja ametlikult kinnitatud või kahtlustatava esinemise korral iga prioriteetse taimekahjustaja jaoks, mis on võimeline tema territooriumile või selle osasse sisenema ja seal kohanduma, eraldi plaani, mis sisaldab teavet otsustusprotsessi, järgitavate menetluste ja protokollide ning kättesaadavaks tehtavate minimaalsete vahendite ja täiendavate vahendite kättesaadavaks tegemise menetluste kohta („situatsiooniplaan“), ning ajakohastab seda.

Liikmesriigid konsulteerivad situatsiooniplaani koostamise ja ajakohastamise jooksul asjakohases etapis kõikide asjaomaste sidusrühmadega.

Situatsiooniplaanide koostamine selliste taimekahjustajate kohta, mille puhul on selgelt järeldatud, et need ei saa vastavate ökoloogilis-kliimaatiliste tingimuste tõttu või peremeesliikide puudumise tõttu asjaomases liikmesriigis kohanduda või levida, ei ole nõutav.

2. Situatsiooniplaan sisaldab järgmist:

- a) plaani elluviimises osalevate asutuste ülesanded ja vastutus, asjaomase prioriteetse taimekahjustaja ametlikult kinnitatud või kahtlustatava esinemise korral käsuliin ning selliste meetmete koordineerimise menetlus, mida võtavad asjaomased pädevad asutused ja muud avalik-õiguslikud asutused, volitatud isikud või füüsilised isikud, laborid ja ettevõtjad, sh asjakohasuse korral kooskõlastamine naaberliikmesriikidega ning naabruses asuvate kolmandate riikidega;
- b) pädevate asutuste juurdepääs ettevõtjate, muude asjaomaste poolte ja füüsiliste isikute valdustele;

- c) vajaduse korral pädevate asutuste juurdepääs laboritele, seadmetele, töötajatele, välisekspertidele ning vahenditele, mida on vaja asjaomase prioriteetse taimekahjustaja kiireks ja tõhusaks hävitamiseks või asjakohasuse korral tõkestamiseks;
- d) meetmed, mida võetakse seoses komisjoni, teiste liikmesriikide, asjaomaste ettevõtjate ja üldsuse teavitamisega asjaomase prioriteetse taimekahjustaja esinemisest ja selle vastu võetavatest meetmetest, juhul kui asjaomase taimekahjustaja esinemine on ametlikult kinnitatud või seda kahtlustatakse;
- e) asjaomase prioriteetse taimekahjustaja esinemisega seotud leidude registreerimise kord;
- f) artikli 6 lõike 2 kohaste hindamiste tulemused ning liikmesriigi tehtud hindamised asjaomasest prioriteetsest taimekahjustajast tema territooriumile tuleneva riski kohta;
- g) II lisa 1. jao kohased riskijuhtimismeetmed, mida asjaomase prioriteetse taimekahjustaja suhtes võetakse, ja järgitavad menetlused;
- h) piiritletud alade geograafilise piiritlemise põhimõtted;
- i) visuaalse kontrolli, proovivõtu ja laboritestide meetodite kirjeldused ning
- j) pädevate asutuste ning asjakohasuse korral punktis a osutatud asutuste, avalik-õiguslike asutuste, laborite, ettevõtjate ja muude isikute töötajate väljaõppe põhimõtted.

Asjakohasuse korral esitatakse esimese lõigu punktides d–j loetletu juhendina.

3. Situatsiooniplaan võib sarnase bioloogiaga ja peremeesliikide ulatusega mitme prioriteetse taimekahjustaja puhul kombineerida. Sellistel juhtudel koosneb situatsiooniplaan üldosast, mis on kõikidele plaaniga hõlmatud prioriteetsetele taimekahjustajatele ühine, ning eriosadest iga asjaomase prioriteetse taimekahjustaja kohta.

4. Liikmesriigid koostavad prioriteetsete taimekahjustajate loetelus sisalduvate prioriteetsete taimekahjustajatega seotud situatsiooniplaani nelja aasta jooksul alates selle loetelu kehtestamisest.

Liikmesriigid koostavad prioriteetsete taimekahjustajate loetellu lisatud prioriteetse taimekahjustajaga seotud situatsiooniplaani ühe aasta jooksul alates selle taimekahjustaja loetellu kandmise kuupäevast.

Liikmesriigid vaatavad oma situatsiooniplaanid korrapäraselt läbi ja asjakohasuse korral ajakohastavad neid.

5. Liikmesriigid esitavad oma situatsiooniplaanid taotluse korral komisjonile ja teistele liikmesriikidele ning teavitavad kõiki asjaomaseid ettevõtjaid, avaldades teabe internetis.

Artikkel 26

Prioriteetsete taimekahjustajatega seotud simulatsiooniõppused

1. Liikmesriigid korraldavad situatsiooniplaani rakendamise seotud simulatsiooniõppuseid ajavahemike järel, mis kehtestatakse vastavalt asjaomase prioriteetse taimekahjustaja või asjaomaste prioriteetsete taimekahjustajate bioloogiale ja sellest taimekahjustajast või nendest taimekahjustajatest tulenevale riskile.

Õppused toimuvad mõistliku ajavahemiku jooksul seoses kõigi asjaomaste prioriteetsete taimekahjustajatega ja nendesse kaasatakse huvi omavad sidusrühmad.

Nende õppuste korraldamine ei ole nõutav juhul, kui vastav liikmesriik on samade taimekahjustajate hävitamiseks hiljuti juba meetmeid võtnud.

2. Nende prioriteetsete taimekahjustajate puhul, mille esinemisel ühes liikmesriigis võivad olla tagajärjed naaberliikmesriikidele, võivad asjaomased liikmesriigid korraldada oma vastavate situatsiooniplaanide alusel ühised simulatsiooniõppused.

Vastavalt asjakohasusele võivad liikmesriigid korraldada need simulatsiooniõppused koos naabruses asuvate kolmandate riikidega.

3. Liikmesriigid teevad iga simulatsiooniõppuse tulemusi käsitleva aruande taotluse korral kättesaadavaks komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

*Artikkel 27***Prioriteetsete taimekahjustajatega seotud tegevuskavad**

1. Kui prioriteetse taimekahjustaja esinemine liikmesriigi territooriumil on vastavalt artiklile 10 ametlikult kinnitatud, võtab pädev asutus viivitamata vastu kava („tegevuskava“) asjaomase taimekahjustaja hävitamise meetmetega, mis on kehtestatud artiklites 17, 18 ja 19, või asjaomase taimekahjustaja tõkestamise meetmetega, mis on kehtestatud artikli 28 lõikes 2, ning samuti nende meetmete kohaldamise ajakava.

Tegevuskava sisaldab tehtavate uuringute ülesehituse ja korralduse kirjeldust ning selles nähakse ette visuaalsete kontrollide, võetavate proovide ja tehtavate laboritestide arv, samuti kontrolli, proovivõtu ja testimise puhul kohaldatav meetodika.

Tegevuskava põhineb vastaval situatsiooniplaanil ning pädev asutus edastab selle viivitamatult asjaomastele ettevõtjatele.

2. Iga liikmesriik esitab oma vastu võetud tegevuskavad taotluse korral komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

*Artikkel 28***Konkreetsete liidu karantiinsete taimekahjustajate vastased liidu meetmed**

1. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada konkreetsete liidu karantiinsete taimekahjustajate vastased meetmed. Nende meetmetega rakendatakse iga konkreetse asjaomase taimekahjustaja suhtes ühte või mitut järgmist sätet:

- a) artikkel 10, milles käsitletakse meetmeid selle liidu karantiinse taimekahjustaja esinemise kahtluse korral ja selle esinemise ametlikku kinnitamist pädevate asutuste poolt;
- b) artikkel 14, milles käsitletakse ettevõtjate poolt viivitamata võetavaid meetmeid;
- c) artikkel 15, milles käsitletakse muude isikute kui ettevõtjate poolt võetavaid meetmeid;
- d) artikkel 17, milles käsitletakse liidu karantiinsete taimekahjustajate hävitamist;
- e) artikkel 18, milles käsitletakse piiritletud alade kehtestamist;
- f) artikkel 19, milles käsitletakse piiritletud aladel tehtavaid uuringuid, piiritletud alade muutmist ja piirangute lõpetamist;
- g) artikkel 22, milles käsitletakse liidu karantiinsete taimekahjustajatega ja ajutiselt liidu karantiinseks taimekahjustajaks loetavate taimekahjustajatega seotud uuringuid;
- h) artikkel 24, milles käsitletakse prioriteetsete taimekahjustajatega seotud uuringuid ning konkreetseid prioriteetseid taimekahjustajaid käsitlevate visuaalsete kontrollide, proovide ja testide arvu;
- i) artikkel 25, milles käsitletakse prioriteetsete taimekahjustajatega seotud situatsiooniplaane;
- j) artikkel 26, milles käsitletakse prioriteetsete taimekahjustajatega seotud simulatsiooniõppusi;
- k) artikkel 27, milles käsitletakse prioriteetsete taimekahjustajatega seotud tegevuskavasid.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

2. Erandina artiklist 17, kui artiklis 19 osutatud uuringute või muude tõendite põhjal otsustatakse, et asjaomase liidu karantiinse taimekahjustaja hävitamine piiritletud alal ei ole võimalik, võtab komisjon vastu käesoleva artikli lõike 1 kohaseid rakendusakte, milles sätestatakse meetmed, mille eesmärk on tõkestamine.

Otsuse tegemiseks võtab komisjon pärast asjaomase liikmesriigi või mis tahes muu allika poolt vastavate tõendite esitamist viivitamatult vajalikud meetmed.

3. Kui komisjon otsustab, et liidu territooriumi selle osa kaitsmiseks, kus asjaomast liidu karantiinset taimekahjustajat ei esine, on vaja võtta ennetusmeetmeid väljaspool piiritletud alasid asuvatel aladel, võib ta võtta vastu lõike 1 kohaseid rakendusakte nende meetmete sätestamiseks.
4. Lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud meetmeid võetakse vastavalt II lisale, võttes arvesse asjaomaste liidu karantiinsete taimekahjustajatega seotud konkreetseid riske, konkreetseid ökoloogilis-kliimaatilisi tingimusi ja riske seoses asjaomaste liikmesriikidega ning vajadust rakendada vajalikke riski vähendamise meetmeid kogu liidus ühtlustatud viisil.
5. Seni kuni komisjon ei ole meetmeid vastu võtnud, võib liikmesriik jääda enda võetud meetmete juurde.
6. Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel võtab komisjon suure taimekahjustajatega seotud riski kõrvaldamiseks vastavalt artikli 107 lõikes 3 osutatud korrale viivitamata vastu kohaldatavad rakendusaktid. Rakendusaktid võetakse vastu vastavalt II lisale, võttes arvesse asjaomaste liidu karantiinsete taimekahjustajatega seotud konkreetseid riske, konkreetseid ökoloogilis-kliimaatilisi tingimusi ja riske seoses asjaomaste liikmesriikidega ning vajadust rakendada vajalikke riski vähendamise meetmeid kogu liidus ühtlustatud viisil.
7. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu igast juhtumist, kus ei täideta käesoleva artikli kohaselt vastu võetud meetmeid, mis tekitab liidu karantiinsete taimekahjustajate levimise riski.

Artikkel 29

Liikmesriikide meetmed seoses liidu karantiinsete taimekahjustajate loetellu kandmata taimekahjustajatega

1. Kui on ametlikult kinnitatud sellise taimekahjustaja esinemine liikmesriigi territooriumil, mida ei ole kantud liidu karantiinsete taimekahjustajate loetellu, ja asjaomane liikmesriik leiab, et see taimekahjustaja võib vastata liidu karantiinsete taimekahjustajate loetellu kandmise tingimustele, hindab ta viivitamata, kas taimekahjustaja vastab I lisa 3. jao 1. alajao kriteeriumidele. Kui liikmesriik otsustab, et need kriteeriumid on täidetud, võtab ta viivitamata hävitamismeetmed vastavalt II lisale. Kohaldatakse artikleid 17–20.

Kui artiklis 19 osutatud uuringute või muude tõendite põhjal otsustatakse, et asjaomase taimekahjustaja hävitamine piiritletud alal ei ole võimalik, kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 28 lõiget 2.

Kui on ametlikult kinnitatud esimeses lõigus osutatud kriteeriumidele vastava taimekahjustaja esinemine taimede, taimsete saaduste või muude objektide saadetises, mis on toodud sisse liikmesriigi territooriumile või mida seal veetakse, võtab asjaomane liikmesriik vajalikud meetmed, et hoida ära selle taimekahjustaja sisenemine liidu territooriumile, seal kohandumine ja levimine.

Kui liikmesriik kahtlustab esimeses lõigus osutatud kriteeriumidele vastava taimekahjustaja esinemist oma territooriumil, kohaldatakse *mutatis mutandis* artiklit 10.

Kõnealuse taimekahjustaja esinemise ametlikku kinnitust oodates võtab liikmesriik asjakohasuse korral fütosanitaar-meetmeid taimekahjustaja leviku riski vähendamiseks.

2. Pärast lõikes 1 osutatud meetmete võtmist hindab liikmesriik, kas asjaomane taimekahjustaja vastab I lisa 1. jaos sätestatud karantiinsete taimekahjustajate kriteeriumidele.

3. Asjaomane liikmesriik teavitab komisjoni ja teisi liikmesriike lõikes 1 osutatud taimekahjustaja esinemisest. Samuti teavitab asjaomane liikmesriik komisjoni ja teisi liikmesriike kõnealuses lõikes osutatud hindamisest, võetud meetmetest ja nende meetmete põhjenduseks olevatest tõenditest.

Asjaomane liikmesriik esitab komisjonile lõikes 2 osutatud hindamise tulemused kahe aasta jooksul alates kõnealuse taimekahjustaja esinemise ametlikust kinnitamisest.

Taimekahjustaja esinemisest teatatakse artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.

*Artikkel 30***Liidu meetmed seoses liidu karantiinsete taimekahjustajate loetellu kandmata taimekahjustajatega**

1. Kui komisjon saab artikli 29 lõike 3 esimeses lõigus osutatul kohaselt teate või tal on muid tõendeid liidu karantiinsete taimekahjustajate loetellu kandmata taimekahjustaja esinemise või liidu territooriumile sisenemise või seal levimise otsese ohu kohta ning ta leiab, et see taimekahjustaja võib vastata nimetatud loetellu kandmise tingimustele, hindab ta viivitamata, kas see taimekahjustaja vastab liidu territooriumi osas I lisa 3. jaos 2. alajaos esitatud kriteeriumidele.

Kui komisjon jõuab järeldusele, et need kriteeriumid on täidetud, võtab ta rakendusaktidega viivitamata ajutised meetmed seoses kõnealusest taimekahjustajast tulenevate riskidega. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Nende meetmetega rakendatakse asjakohasuse korral konkreetselt iga asjaomase taimekahjustaja suhtes üht või mitut artikli 28 lõike 1 esimese lõigu punktides a–g osutatud sätet.

2. Pärast lõikes 1 osutatud meetmete võtmist hindab komisjon, kas asjaomane taimekahjustaja vastab liidu territooriumi osas I lisa 1. jaos sätestatud karantiinsete taimekahjustajate kriteeriumidele.

3. Kui artiklites 19 ja 22 osutatud uuringute või muude tõendite põhjal otsustatakse, et asjaomase taimekahjustaja hävitamine piiritletud alal ei ole võimalik, võib käesoleva artikli lõike 1 teises lõigus osutatud rakendusaktidega sätestada meetmed, mille eesmärk on tõkestamine.

4. Kui otsustatakse, et liidu territooriumi selle osa kaitsmiseks, kus asjaomast taimekahjustajat ei esine, on vaja võtta ennetusmeetmeid väljaspool piiritletud alasid asuvatel aladel, võib need meetmed sätestada lõikes 1 osutatud rakendusaktidega.

5. Lõigetes 1, 3 ja 4 osutatud meetmed võetakse kooskõlas II lisaga, võttes arvesse asjaomaste taimekahjustajatega seotud konkreetseid riske ja vajadust rakendada vajalikke riske vähendamise meetmeid kogu liidus ühtlustatud viisil.

6. Seni kuni komisjon ei ole meetmeid vastu võtnud, võib liikmesriik jääda enda artikli 29 kohaselt võetud meetmete juurde.

7. Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel võtab komisjon suure taimekahjustajatega seotud riski kõrvaldamiseks vastavalt artikli 107 lõikes 3 osutatud korrale viivitamata vastu kohaldatavad rakendusaktid. Need aktid võetakse vastu kooskõlas II lisaga, võttes arvesse asjaomaste taimekahjustajatega seotud konkreetseid riske ja vajadust rakendada vajalikke riske vähendamise meetmeid kogu liidus ühtlustatud viisil.

8. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu igast juhtumist, kus ei täideta käesoleva artikli kohaselt vastu võetud meetmeid, mis tekitab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud taimekahjustajate levimise riski.

*Artikkel 31***Liikmesriikide vastuvõetavad rangemad nõuded**

1. Liikmesriigid võivad oma territooriumil kohaldada artikli 28 lõigete 1, 2 ja 3 ning artikli 30 lõigete 1, 3 ja 4 kohaselt võetud meetmetest rangemaid meetmeid, kui see on põhjendatav fütosanitaarkaitse eesmärgiga ja on kooskõlas II lisa 2. jaos esitatud põhimõtetega.

Nende rangemate meetmetega ei kehtestata taimede, taimsete saaduste ega muude objektide liidu territooriumile sissetoomise või seal ja sealt läbi vedamise keelde ega piiranguid, samuti ei tohi need meetmed selliseid keelde ega piiranguid kaasa tuua, v.a artiklitega 40–58 ja 71–102 kehtestatud keelud või piirangud.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike viivitamata lõike 1 kohaselt võetud meetmetest.

Liikmesriigid esitavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele taotluse korral vastavalt lõikele 1 võetud meetmete kohta aastaaruande.

3. Jagu

Kaitstavate piirkondade karantiinsed taimekahjustajad

Artikkel 32

Kaitstavaks piirkonnaks tunnistamine

1. Kui karantiinne taimekahjustaja esineb liidu territooriumil, kuid mitte asjaomase liikmesriigi territooriumil ega selle osas, ega ole liidu karantiinne taimekahjustaja, võib komisjon liikmesriigi taotluse alusel, mis vastab lõikele 4, tunnistada selle liikmesriigi territooriumi või selle osa karantiinse taimekahjustaja suhtes kaitstavaks piirkonnaks kooskõlas lõikega 3 („kaitstava piirkonna karantiinne taimekahjustaja“).

2. Kaitstava piirkonna karantiinset taimekahjustajat ei tohi asjaomasesse kaitstavasse piirkonda sisse tuua, seal vedada, hoida, paljundada ega sealt välja viia.

Kaitstavatesse piirkondadesse kaitstava piirkonna karantiinsete taimekahjustajate sissetoomise ning nende seal vedamise, hoidmise ja paljundamise suhtes kohaldatakse vastavalt artiklit 8.

3. Komisjon kehtestab rakendusaktiga kaitstavate piirkondade ja vastavate kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate loetelu. Loetelu sisaldab kaitstavaid piirkondi, mis on selleks tunnistatud kooskõlas direktiivi 2000/29/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti h esimese lõiguga, ja vastavaid taimekahjustajaid, mis on loetletud direktiivi 2000/29/EÜ I lisa B osas ja II lisa B osas, ning taimekahjustajale spetsiaalselt määratud koodi.

Kui käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, võib komisjon tunnustada esimeses lõigus osutatud rakendusakte muutvate rakendusaktidega täiendavaid kaitstavaid piirkondi.

Komisjon võib muudatuste konsolideerimiseks asendada rakendusaktiga käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakendusakti.

Käesolevas lõikes osutatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

4. Asjaomane liikmesriik esitab koos lõikes 1 osutatud taotlusega järgmise teabe:

- a) kavandatava kaitstava piirkonna piiride kirjeldus, sh kaardid;
- b) uuringute tulemused, mis näitavad, et vähemalt kolmel aastal enne taotluse esitamist asjaomast karantiinset taimekahjustajat asjaomasel territooriumil ei esinenud, ning
- c) tõendid selle kohta, et asjaomase kaitstava piirkonna karantiinne taimekahjustaja vastab artiklis 3 kavandatava kaitstava piirkonna suhtes sätestatud tingimustele.

5. Lõike 4 punktis b osutatud uuringud peavad olema tehtud sobival ajal ja piisava põhjalikkusega selleks, et asjaomase karantiinse taimekahjustaja esinemist oleks võimalik kinnitada. Uuringud peavad põhinema usaldusväärsetel teaduslikel ja tehnilistel põhimõtetel ning võtma arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades üksikasjalikud nõuded uuringutele. Need õigusaktid võetakse vastu kooskõlas teaduse ja tehnika arengu ning kohaldatavate rahvusvaheliste standardite arenguga.

6. Komisjon võib tunnustada ajutist kaitstavat piirkonda. Selleks kohaldatakse vastavalt lõigetes 1 ja 4 ning lõike 5 esimeses lõigus sätestatud tingimusi *mutatis mutandis*. Erandina lõike 4 punktis b osutatud nõudest tehakse uuring, mis hõlmab vähemalt üheaastast ajavahemikku enne taotluse esitamist.

Ajutise kaitstava piirkonna tunnistamine ei kesta rohkem kui kolm aastat alates tunnistamisest ning lõpeb pärast kolme aastat automaatselt.

7. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike ning informeerivad pädeva asutuse ametlikul veebisaidil avaldatava teabe kaudu ettevõtjaid nende territooriumil asuvate kaitstavate piirkondade piiridest, lisades kaardid.

Artikkel 33

Kaitstavate piirkondadega seotud üldkohustused

1. Kaitstavate piirkondade puhul kehtivad vastavate kaitstavate piirkondade karantiinsetele taimekahjustajatele *mutatis mutandis* kohustused, mis on sätestatud artiklites 9 kuni 19.
2. Taimi, taimseid saadusi või muid objekte, mis on pärit kehtestatud piiritletud alalt asjaomase kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja kaitstavas piirkonnas, ei tohi sellelt piiritletud alalt kaitstava piirkonna ülejäänud osasse ega mis tahes muusse kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja jaoks kehtestatud kaitstavasse piirkonda välja viia.

Erandina esimesest lõigust võidakse seda taime, taimset saadust või muud objekti sellelt piiritletud alalt asjaomase kaitstava piirkonna kaudu ja kaitstavast piirkonnast välja viia vaid juhul, kui see on pakendatud ja seda veetakse viisil, millega välistatakse asjaomase kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja kaitstavas piirkonnas levimise risk.
3. Kaitstavates piirkondades kehtestatud piiritletud aladest ja neil aladel vastavalt artiklitele 17, 18 ja 19 võetavatest hävitamismeetmetest teavitatakse viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike.

Artikkel 34

Kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajatega seotud uuringud

1. Pädev asutus korraldab igas kaitstavas piirkonnas kord aastas uuringu asjaomase kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja esinemise kontrollimiseks. Nende uuringute suhtes kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 22 lõiget 2.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades üksikasjalikud nõuded uuringute ettevalmistamisele ja sisule.
2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike iga aasta 30. aprilliks lõike 1 kohaste eelnenud kalendriaastal tehtud uuringute tulemustest.

Artikkel 35

Kaitstavate piirkondade ulatuse muutmine ja kaitstavaks piirkonnaks tunnistamise kehtetuks tunnistamine

1. Komisjon võib muuta kaitstava piirkonna ulatust selle liikmesriigi taotluse alusel, kelle territooriumiga see on seotud.

Kui muutmine seisneb kaitstava piirkonna laiendamises, kohaldatakse *mutatis mutandis* artiklit 32.
2. Komisjon tunnistab piirkonna kaitstavaks piirkonnaks tunnistamise kehtetuks või vähendab kaitstava piirkonna ulatust lõikes 1 osutatud liikmesriigi taotluse alusel.
3. Komisjon tunnistab piirkonna kaitstavaks piirkonnaks tunnistamise kehtetuks juhul, kui artiklis 34 osutatud uuringud ei ole tehtud vastavalt nimetatud artiklile.
4. Komisjon tunnistab piirkonna kaitstavaks piirkonnaks tunnistamise kehtetuks juhul, kui on kinnitatud asjaomase kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja esinemine selles piirkonnas ja kui täidetud on üks järgmistest tingimustest:
 - a) kolme kuu jooksul pärast kõnealuse taimekahjustaja esinemise ametlikku kinnitamist ei ole piiritletud ala vastavalt artikli 33 lõikele 1 määratletud;
 - b) vastavalt artikli 33 lõikele 1 piiritletud aladel võetud hävitamismeetmed ei ole andnud tulemusi 24 kuu jooksul pärast kõnealuse taimekahjustaja esinemise ametlikku kinnitamist või enam kui 24 kuu jooksul, kui see on põhjendatud taimekahjustaja bioloogiaga ja ajavahemik on sätestatud artikli 32 lõike 3 kohaselt vastu võetud rakendusaktis;
 - c) komisjoni käsutuses olevast teabest ilmneb, et artiklite 17, 18 ja 19 kohaste meetmete kohaldamisel tulenevalt artikli 33 lõikest 1 on taimekahjustajate esinemisele asjaomases kaitstavas piirkonnas reageeritud raske hooletusega.
5. Komisjon tunnistab vastavalt käesoleva artikli lõikele 2, 3 või 4 kehtetuks kaitstavaks piirkonnaks tunnistamise või vähendab selle piirkonna ulatust, muutes artikli 32 lõikes 3 osutatud rakendusakti. See rakendusakt võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

III PEATÜKK

Liidu reguleeritud mittekaraantiinsed taimekahjustajad

Artikkel 36

Liidu reguleeritud mittekaraantiinse taimekahjustaja määratlus

Taimekahjustaja on liidu reguleeritud mittekaraantiinne taimekahjustaja, kui see on kantud artiklis 37 osutatud loetellu ja vastab kõikidele järgmistele tingimustele:

- a) see on identifitseeritud vastavalt I lisa 4. jao punktile 1;
- b) seda esineb liidu territooriumil;
- c) see ei ole liidu karaantiinne taimekahjustaja või taimekahjustaja, mille suhtes kohaldatakse artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmeid;
- d) see levib peamiselt konkreetsete istutamiseks ettenähtud taimede kaudu vastavalt I lisa 4. jao punktile 2;
- e) selle esinemine istutamiseks ettenähtud taimedel avaldab vastuvõetamatut majanduslikku mõju nende taimede kavandatud kasutusviisile vastavalt I lisa 4. jao punktile 3;
- f) on olemas teostatavad ja tõhusad meetmed, mille abil ennetada selle esinemist asjaomastel istutamiseks ettenähtud taimedel.

Artikkel 37

Istutamiseks ettenähtud taimedel esinevate liidu reguleeritud mittekaraantiinsete taimekahjustajate sissetoomise ja vedamise keeld

1. Ettevõtjad ei tohi liidu reguleeritud mittekaraantiinseid taimekahjustajaid liidu territooriumile sisse tuua ega seal vedada istutamiseks ettenähtud taimedel, mille kaudu need taimekahjustajad levivad ja mis on kantud lõikes 2 osutatud loetellu.

Esimeses lõigus sätestatud keeldu ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- a) istutamiseks ettenähtud taimede vedamine asjaomase ettevõtja valduste sees või vahel;
- b) istutamiseks ettenähtud taimede vedamine nende desinfektsiooniks.

2. Komisjon kehtestab rakendusaktiga loetelu, milles sätestatakse liidu reguleeritud mittekaraantiinsed taimekahjustajad ja artikli 36 punktis d osutatud konkreetsed istutamiseks ettenähtud taimed, lisades asjakohasuse korral käesoleva artikli lõikes 7 osutatud kategooriad ja käesoleva artikli lõikes 8 osutatud piirmäärad.

3. Lõikes 2 osutatud loetelu sisaldab taimekahjustajaid ja vastavaid istutamiseks ettenähtud taimi, mis on loetletud järgmistes õigusnormides:

- a) direktiivi 2000/29/EÜ II lisa A osa II jagu;
- b) direktiivi 66/402/EMÜ I lisa punktid 3 ja 6 ning II lisa punkt 3;
- c) direktiivi 68/193/EMÜ I lisa;
- d) nõukogu direktiivi 98/56/EÜ⁽¹⁾ artikli 5 lõike 5 kohaselt vastu võetud õigusaktid;
- e) direktiivi 2002/55/EÜ II lisa;
- f) direktiivi 2002/56/EÜ I lisa ja II lisa punkt B ning sama direktiivi artikli 18 punkti c kohaselt vastu võetud õigusaktid;
- g) direktiivi 2002/57/EÜ I lisa punkt 4 ja II lisa punkt 5;

⁽¹⁾ Nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiv 98/56/EÜ dekoratiivtaimede paljundusmaterjali turustamise kohta (EÜT L 226, 13.8.1998, lk 16).

- h) direktiivi 2008/72/EÜ artikli 4 kohaselt vastu võetud õigusaktid ning
- i) direktiivi 2008/90/EÜ artikli 4 kohaselt vastu võetud õigusaktid.

Sellesse loetellu ei kanta taimekahjustajaid, mis on loetletud direktiivi 2000/29/EÜ I lisa ning II lisa A osa I jaos ja B osas ning loetletud liidu karantiinsete taimekahjustajatena käesoleva määruse artikli 5 lõike 2 kohaselt ja taimekahjustajatena, mille suhtes kohaldatakse käesoleva määruse artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmeid.

4. Komisjon sätestab asjakohasuse korral rakendusaktiga meetmed, et ennetada nende liidu reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate esinemist vastavatel istutamiseks ettenähtud taimedel, nagu on osutatud käesoleva määruse artikli 36 punktis f. Nende meetmetega käsitletakse asjakohasuse korral kõnealuste taimede liitu sissetoomist ja seal vedamist. Need meetmed võetakse vastu kooskõlas põhimõtetega, mis on sätestatud käesoleva määruse II lisa 2. jaos. Neid meetmeid kohaldatakse ilma, et piirataks meetmeid, mis on võetud vastavalt direktiividele 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 68/193/EMÜ ja 98/56/EÜ, nõukogu direktiivile 1999/105/EÜ⁽¹⁾ ning direktiividele 2002/54/EÜ, 2002/55/EÜ, 2002/56/EÜ, 2002/57/EÜ, 2008/72/EÜ ja 2008/90/EÜ.

5. Komisjon muudab rakendusaktiga käesoleva artikli lõigetes 2 ja 4 osutatud rakendusakte, kui hindamisest ilmneb, et:

- a) käesoleva artikli lõikes 2 osutatud rakendusaktis loetlemata taimekahjustaja vastab artiklis 36 osutatud tingimustele;
- b) käesoleva artikli lõikes 2 osutatud rakendusaktis loetletud taimekahjustaja ei vasta enam ühele või mitmele artiklis 36 osutatud tingimusest;
- c) on vaja kõnealust loetelu muuta seoses käesoleva artikli lõikes 7 osutatud kategooriatega või käesoleva artikli lõikes 8 osutatud piirmääradega või
- d) on vaja muuta käesoleva artikli lõike 4 kohaselt vastu võetud meetmeid.

Komisjon teeb nimetatud hindamise tulemused viivitamata kättesaadavaks liikmesriikidele.

Komisjon võib muudatuste konsolideerimiseks asendada rakendusaktiga käesoleva artikli lõigetes 2 ja 4 osutatud rakendusaktid.

6. Lõigetes 2, 4 ja 5 osutatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

7. Kui artikli 36 punkti e tingimused on täidetud vaid seoses ühe või mitme supereliit-, eliit- või sertifitseeritud materjali, seemne või seemnekartuli või standardse või CAC-materjali või seemnega, millele on osutatud direktiivides 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 68/193/EMÜ, 2002/54/EÜ, 2002/55/EÜ, 2002/56/EÜ, 2002/57/EÜ, 2008/72/EÜ ja 2008/90/EÜ, sätestatakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud loetelus need kategooriad, märkides, et käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud sissetoomise ja vedamise keeld kehtib üksnes nende kategooriate suhtes.

8. Kui artikli 36 punkti e tingimused on täidetud üksnes juhul, kui asjaomase taimekahjustaja esinemissagedus ületab teatava nullist suurema piirmäära, sätestatakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud loetelus see piirmäär, märkides, et käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud sissetoomise ja vedamise keeld kehtib üksnes sellest piirmäärast kõrgema määra korral.

Selline piirmäär kehtestatakse üksnes juhul, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- a) ettevõtjatel on võimalik tagada, et liidu reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate esinemissagedus kõnealustel istutamiseks ettenähtud taimedel ei ületa nimetatud piirmäära;
- b) on võimalik kindlaks teha, et kõnealust piirmäära ei ole istutamiseks ettenähtud taimede partiides ületatud.

Kohaldatakse II lisa 2. jaos sätestatud taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise põhimõtteid.

9. Liikmesriikide võetavatele meetmetele, mis käsitlevad reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid ja vastavaid istutamiseks ettenähtud taimi, kohaldatakse *mutatis mutandis* artiklit 31.

⁽¹⁾ Nõukogu 22. detsembri 1999. aasta direktiiv 1999/105/EÜ metsapaljundusmaterjali turustamise kohta (EÜT L 11, 15.1.2000, lk 17).

Artikkel 38

I lisa 4. jao muutmine

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse I lisa 4. jagu, et kohandada neid kriteeriume teaduse ja tehnika arengu ning asjakohaste rahvusvaheliste standardite arenguga.

Artikkel 39

Teaduslikel või hariduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul, sordiaretuses või näitustel kasutatavad liidu reguleeritud mittekarantiinsed taimekahjustajad

Artiklis 37 sätestatud keeldu ei kohaldata selliste liidu reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate suhtes, mis esinevad istutamiseks ettenähtud taimedel, mida kasutatakse teaduslikel või hariduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul, sordiaretuses või näitustel.

IV PEATÜKK

Taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega seotud meetmed

1. jagu

Kogu liidu territooriumi hõlmavad meetmed

Artikkel 40

Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomise keeld

1. Teatavaid taimi, taimseid saadusi või muid objekte ei tohi liidu territooriumile sisse tuua, kui need on pärit mis tahes või teatavatest kolmandatest riikidest või territooriumidelt.

2. Komisjon võtab rakendusaktiga vastu lõikes 1 osutatud selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelu, mida ei tohi liidu territooriumile sisse tuua, koos kolmandate riikidega, kolmandate riikide rühmade või kolmandate riikide konkreetsete piirkondadega, mille suhtes keeldu kohaldatakse.

Esimeses sellises rakendusaktis loetletakse taimed, taimsed saadused ja muud objektid ning nende päritoluriik, nagu need on loetletud direktiivi 2000/29/EÜ III lisa A osas.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu käesoleva määruse artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Nimetatud rakendusaktiga kehtestatavas loetelus märgitakse taimede, taimsete saaduste ja muude objektide juurde ka asjaomane kood, mis vastab kombineeritud nomenklatuuri klassifikatsioonile, mis on sätestatud nõukogu määruses (EMÜ) nr 2658/87⁽¹⁾ (edaspidi „CN-kood“), kui see kood on olemas. Muudele liidu õigusaktidega kehtestatud koodidele osutatakse lisaks juhul, kui neis täpsustatakse täiendavalt konkreetse taime, taimse saaduse või muu objekti puhul kohaldatavat CN-koodi.

3. Kui kolmandast riigist pärinevast või sealt saadetud taimest, taimsest saadusest või muust objektist tuleneb taimekahjustajaga seotud risk, mille tase on vastuvõetamatu, kuna on tõenäoline, et see kannab liidu karantiinset taimekahjustajat, ning seda riski ei saa vähendada vastuvõetavale tasemele, kohaldades üht või mitut meetet, mis on sätestatud II lisa 1. jao punktides 2 ja 3, muudab komisjon vastavalt lõikes 2 osutatud rakendusakti, lisades sellesse asjaomase taime, taimse saaduse või muu objekti ning asjaomased kolmandad riigid, kolmandate riikide rühmad või kolmandate riikide konkreetsed piirkonnad.

Kui nimetatud rakendusakti lisatud taime, taimse saaduse või muu objektiga ei kaasne taimekahjustajatega seotud riski, mille tase on vastuvõetamatu, või kui sellise riski kaasnemise korral on seda riski võimalik vähendada vastuvõetavale tasemele, kohaldades üht või mitut meetet, mis on sätestatud vastavalt II lisa 1. jao punktides 2 ja 3, muudab komisjon vastavalt kõnealust rakendusakti.

⁽¹⁾ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

Kõnealuse taimekahjustajatega seotud riski taseme vastuvõetavust hinnatakse vastavalt põhimõtetele, mis on sätestatud II lisa 2. jaos, kui see on asjakohane, siis seoses ühe või mitme konkreetse kolmanda riigiga.

Kõnealused muudatused võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel võtab komisjon nimetatud muudatused suure taimekahjustajatega seotud riski kõrvaldamiseks vastu viivitamata kohaldatavate rakendusaktidega vastavalt artikli 107 lõikes 3 osutatud korrale.

4. Kui taimed, taimsed saadused või muud objektid on liidu territooriumile sisse toodud lõiget 1 rikkudes, teavitavad liikmesriigid sellest komisjoni ja teisi liikmesriike artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.

Samuti teavitatakse kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid on liidu territooriumile sisse toodud.

Artikkel 41

Taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille suhtes kehtivad erinõuded ja samaväärsed nõuded

1. Teatavaid taimi, taimseid saadusi või muid objekte võib liidu territooriumile sisse tuua või seal vedada üksnes siis, kui täidetud on asjaomased erinõuded või samaväärsed nõuded. Need taimed, taimsed saadused või muud objektid võivad olla pärit kolmandatest riikidest või liidu territooriumilt.

2. Komisjon võtab rakendusaktiga vastu taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning nendele vastavate erinõuete loetelu, nagu on osutatud lõikes 1. Loetelu sisaldab kohaldatavuse korral asjaomast kolmandat riiki, kolmandate riikide rühma või kolmanda riigi konkreetseid piirkondi.

Esimeses sellises rakendusaktis loetletakse taimed, taimsed saadused ja muud objektid, ning erinõuded ning kohaldatavuse korral nende päritoluriigiks olev kolmas riik, nagu need on loetletud direktiivi 2000/29/EÜ IV lisa A osas.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu käesoleva määruse artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Nimetatud rakendusaktiga kehtestatud loetelus märgitakse kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide juurde ka asjaomane CN-kood, kui see kood on olemas. Muudele liidu õigusaktidega kehtestatud koodidele osutatakse lisaks juhul, kui neis täpsustatakse täiendavalt konkreetse taime, taimse saaduse või muu objekti puhul kohaldatavat CN-koodi.

3. Kui taimest, taimsest saadusest või muust objektist tuleneb taimekahjustajatega seotud risk, mille tase on vastuvõetamatu, kuna on tõenäoline, et taim, taimne saadus või muu objekt kannab liidu karantiinset taimekahjustajat, ning seda riski saab vähendada vastuvõetavale tasemele, kohaldades üht või mitut meetet, mis on sätestatud II lisa 1. jao punktides 2 ja 3, muudab komisjon vastavalt lõikes 2 osutatud rakendusakti, lisades sellesse asjaomase taime, taimse saaduse või muu objekti ning selle suhtes kohaldatavad meetmed. Need meetmed ja lõikes 2 osutatud nõuded moodustavad „erinõuded“.

Esimeses lõigus osutatud meetmed võivad olla spetsiifilised nõuded, mis võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikega 1 ja mis käsitlevad konkreetsete taimede, taimsete saaduste või muude objektide liidu territooriumile sissetoomist ning on samaväärsed nende taimede, taimsete saaduste või muude objektide liidu territooriumile sissetoomist ja seal vedamist käsitlevate erinõuetega („samaväärsed nõuded“).

Kui nimetatud rakendusakti lisatud taimest, taimsest saadusest või muust objektist ei tulene taimekahjustajatega seotud riski, mille tase on vastuvõetamatu, või kui sellise riski kaasnemise korral ei saa seda riski erinõuete abil vastuvõetavale tasemele vähendada, muudab komisjon vastavalt kõnealust rakendusakti, jättes selle taime, taimse saaduse või muu objekti loetelust välja või lisades selle artikli 40 lõikes 2 osutatud loetellu.

Kõnealuse taimekahjustajatega seotud riski taseme vastuvõetavust hinnatakse ja meetmed selle riski vastuvõetava tasemeni vähendamiseks võetakse vastu vastavalt põhimõtetele, mis on sätestatud II lisa 2. jaos. Asjakohasuse korral hinnatakse taimekahjustajatega seotud riski taseme vastuvõetavust ja nimetatud meetmed võetakse vastu ühe või mitme konkreetse kolmanda riigi või selle osade puhul.

Kõnealused muudatused võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel võtab komisjon suure taimekahjustajatega seotud riski kõrvaldamiseks vastavalt artikli 107 lõikes 3 osutatud korrale viivitamata vastu kohaldatavad rakendusaktid.

4. Juhul kui taimed, taimsed saadused või muud objektid on liidu territooriumile sisse toodud või neid on seal veetud lõiget 1 rikkudes, võtavad liikmesriigid ametlikku kontrolli käsitlevates liidu õigusaktides osutatud vajalikud meetmed ning teavitavad sellest komisjoni ja teisi liikmesriike artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.

Kohaldatavuse korral peab teavitamine hõlmama ka kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid liidu territooriumile sisse toodi.

Artikkel 42

Esialgsele hindamisele põhinevad piirangud kõrge riskiga taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomises

1. Kolmandast riigist pärit taimest, taimsest saadusest või muust objektist, mis ei ole artikli 40 kohaselt loetellu kantud või piisavalt hõlmatud artiklis 41 osutatud nõuetega ega kuulu artiklis 49 osutatud ajutiste meetmete kohaldamisalasse ning millest tuleneb esialgse hindamise põhjal liidu territooriumile taimekahjustajatega seotud risk, mille tase on vastuvõetamatu, osutatakse sellele kui kõrge riskiga taimele, kõrge riskiga taimsele saadusele või kõrge riskiga muule objektile („kõrge riskiga taimed, taimsed saadused või muud objektid“).

Esialgse hindamise käigus võetakse arvesse III lisas sätestatud kriteeriume, niivõrd kui see on asjaomase taime, taimse saaduse või muu objekti suhtes asjakohane.

2. Lõikes 3 sätestatud rakendusaktis loetletud kõrge riskiga taimi, taimseid saadusi või muid objekte ei tohi selles loetelus nimetatud päritoluriigiks olevatest kolmandatest riikidest, kolmandate riikide rühmadest või kolmandate riikide konkreetsetest piirkondadest liidu territooriumile sisse tuua.

3. Komisjon võtab vastu rakendusakti, milles loetletakse lõikes 4 osutatud riskihindamise tulemust oodates ajutiselt sobival taksonoomilisel tasandil lõikes 1 osutatud kõrge riskiga taimed, taimsed saadused või muud objektid ning asjakohasuse korral asjaomased kolmandad riigid, kolmandate riikide rühmad või kolmanda riigi konkreetsed piirkonnad.

Esimesed nimetatud rakendusaktid võetakse vastu hiljemalt 14. detsembriks 2018.

Selliste rakendusaktidega kehtestatud loetelus märgitakse kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide juurde ka asjaomane CN-kood, kui see kood on kättesaadav. Muudele liidu õigusaktidega kehtestatud koodidele osutatakse lisaks juhul, kui neis täpsustatakse täiendavalt konkreetse taime, taimse saaduse või muu objekti puhul kohaldatavat CN-koodi.

4. Juhul kui riskihindamise alusel leitakse, et lõikes 2 osutatud kolmandatest riikidest, kolmandate riikide rühmadest või kolmandate riikide konkreetsetest piirkondadest pärit taimest, taimsest saadusest või muust objektist, mis paikneb lõikes 3 sätestatud rakendusaktis loetletud taksonoomilisel tasandil või sellest tasandist allpool, ei tulene vastuvõetamatu tasemega riski seoses tõenäosusega kanda liidu karantiinset taimekahjustajat, võtab komisjon vastu rakendusakti, millega arvatakse kõnealune taim, taimne saadus või muu objekt asjaomaseid kolmandaid riike käsitlevas lõikes osutatud loetelust välja.

Juhul kui riskihindamise alusel leitakse, et lõikes 2 osutatud kolmandatest riikidest, kolmandate riikide rühmadest või kolmandate riikide konkreetsetest piirkondadest pärit taimest, taimsest saadusest või muust objektist tuleneb vastuvõetamatu tasemega risk, kuna on tõenäoline, et see kannab liidu karantiinset taimekahjustajat, ja seda taimekahjustajatega seotud riski ei saa vähendada vastuvõetavale tasemele, kohaldades üht või mitut meetet, mis on sätestatud II lisa 1. ja 3. punktides 2 ja 3, võtab komisjon vastu rakendusakti, millega arvatakse kõnealune taim, taimne saadus või muu objekt ja asjasse puutuvad kolmandad riigid lõikes 2 osutatud loetelust välja ning lisatakse artiklis 40 osutatud loetellu.

Juhul kui riskihindamise alusel leitakse, et kolmandatest riikidest, kolmandate riikide rühmadest või kolmandate riikide konkreetsetest piirkondadest pärit lõikes 2 osutatud taimest, taimsest saadusest või muust objektist tuleneb vastuvõetamatu tasemega risk, kuid seda riski saab vähendada vastuvõetavale tasemele, kohaldades üht või mitut meetet, mis on sätestatud II lisa 1. ja 3. punktides 2 ja 3, võtab komisjon vastu rakendusakti, millega arvatakse kõnealune taim, taimne saadus või muu objekt ja kolmandad riigid, kolmandate riikide rühmad või kolmandate riikide konkreetset piirkonnad lõikes 2 osutatud loetelust välja ning lisatakse artiklis 41 osutatud loetellu.

5. Juhul kui on tehtud kindlaks nõudlus lõikes 3 sätestatud rakendusaktis loetletud taimede, taimsete saaduste või muude objektide impordi järele, tehakse sobiva ja mõistliku ajavahemiku jooksul lõikes 4 osutatud riskihindamine.

Vastavalt asjakohasusele võib see hindamine olla piiratud vaid konkreetse päritolu- või lähteriigiks oleva kolmanda riigi või päritolu- või lähteriigiks olevate kolmandate riikide rühma taimede, taimsete saaduste või muude objektidega.

6. Komisjon võib rakendusaktiga sätestada konkreetset lõikes 4 osutatud riskihindamise menetlusnormid.

7. Lõigetes 3, 4 ja 6 osutatud rakendusakt võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 43

Impordi eritingimused liidu territooriumile puidust pakkematerjali sissetoomiseks

1. Puidust pakkematerjali, olenemata sellest, kas seda tegelikult igat liiki objektide vedamiseks kasutatakse, võib liidu territooriumile sisse tuua ainult juhul, kui see vastab kõikidele järgmistele nõuetele:

- a) seda on töödeldud ühe või rohkema heakskiidetud töötlemismeetodiga ning see on kooskõlas kohaldatavate nõuetega, mis on sätestatud rahvusvahelise fütosanitaarmeetmete standardi nr 15 „Puidust pakkematerjali reguleerimine rahvusvahelises kaubanduses“ („ISPM15“) 1. lisas;
- b) see on tähistatud ISPM15 2. lisas osutatud märgisega, mis tõendab, et seda on töödeldud punktis a osutatud töötlemismeetoditega.

Seda lõiget ei kohaldata standardis ISPM15 sätestatud eranditega hõlmatud puidust pakkematerjali suhtes.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kehtestatud nõudeid, et võtta arvesse rahvusvaheliste standardite ja eelkõige ISPM15 arengut.

Nende delegeeritud õigusaktidega võidakse samuti kindlaks määrata, et muu kui ISPM15s sätestatud erandiga kaetud puidust pakkematerjal vabastatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud nõuetest või selle suhtes kohaldatakse vähem rangeid nõudeid.

Artikkel 44

Samaväärsete nõuete kehtestamine

1. Komisjon kehtestab samaväärsed nõuded rakendusaktiga konkreetse kolmanda riigi taotlusel, kui täidetud on mõlemad järgmised tingimused:

- a) asjaomane kolmas riik tagab ametliku kontrolli raames kohaldatava ühe või mitme erimeetmega fütosanitaarkaitse taseme, mis on samaväärne asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumil vedamise erinõuetega;
- b) asjaomane kolmas riik tõendab komisjonile, et punktis a osutatud erimeetmetega saavutatakse nimetatud punktis osutatud fütosanitaarkaitse tase.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

2. Kui see on asjakohane, korraldab komisjon asjaomases kolmandas riigis uurimise, et kontrollida, kas lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b osutatud tingimused on täidetud. Uurimine peab vastama komisjoni korraldatava uurimise nõuetele, nagu on osutatud ametlikku kontrolli käsitlevates liidu õigusaktides.

Artikkel 45

Reisijatele ja postiteenuste klientidele antav teave

1. Liikmesriigid, meresadamad, lennujaamad ja rahvusvahelised transpordiettevõtjad teevad reisijatele kättesaadavaks teabe artikli 40 lõikes 2 osutatud keeldude, artikli 41 lõikes 2 ja artikli 42 lõikes 3 osutatud nõuete ning artikli 75 lõikes 2 osutatud erandite kohta, mis on seotud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomisega.

Nad esitavad teabe plakatitel või brošüürides ning kohaldataval juhul oma veebisaidil.

Samuti teevad selle teabe seoses esimeses lõigus osutatud taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega oma klientidele vähemalt interneti kaudu kättesaadavaks postiteenuste pakkujad ja kaugmüügiga tegelevad ettevõtjad.

Komisjon võib rakendusaktiga sätestada nende plakatite ja brošüüride esitamise ja kasutamise korra. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile taotluse korral aruande käesoleva artikli kohaselt esitatud teabe kohta.

Artikkel 46

Erand piirialasid käsitlevatest keeldudest ja nõuetest

1. Erandina artikli 40 lõikest 1, artikli 41 lõikest 1 ja artikli 42 lõikest 2 võivad liikmesriigid lubada tuua liidu territooriumile taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, mis vastavad kõikidele järgmistele kriteeriumidele:

- a) need on kasvatatud või toodetud kolmandate riikide piirkondades, mis asuvad liikmesriikide maismaapiiri lähedal („kolmanda riigi piiriala“);
- b) neid tuuakse liikmesriigi piirkondadesse, mis asuvad piiri vahetus läheduses („liikmesriigi piiriala“);
- c) neid töödeldakse asjaomase liikmesriigi piirialal viisil, millega tagatakse igasuguse taimekahjustajatega seotud riski kõrvaldamine;
- d) puudub igasugune risk, et nende vedamine piirialal põhjustab liidu karantiinsete taimekahjustajate või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluvate taimekahjustajate levimise.

Kõnealuseid taimi, taimseid saadusi ja muid objekte veetakse üksnes liikmesriigi piirialale ja selle ala piires ning üksnes pädeva asutuse ametliku kontrolli all.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades:

- a) kolmanda riigi piirialade ja liikmesriigi piirialade maksimaalse laiuse, mis on konkreetsete taimede, taimsete saaduste ja muude objektide puhul sobiv;
- b) asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kolmanda riigi piirialadel ja liikmesriigi piirialadel vedamise maksimaalse vahemaa ning
- c) loa andmise menetlused käesoleva artikli lõikes 1 osutatud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide toomiseks liikmesriigi piirialadele ja neil aladel vedamiseks.

Piirialade laiusega tagatakse, et kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomine liidu territooriumile ja seal vedamine ei too kaasa taimekahjustajatega seotud riske liidu territooriumile ega selle osadele.

3. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada konkreetsed tingimused või meetmed seoses teatavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide sissetoomisega liikmesriigi piirialadele ning määrata kindlaks konkreetsed kolmandad riigid, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit.

Kõnealused aktid võetakse vastu kooskõlas II lisaga ning võttes asjakohasuse korral arvesse teaduse ja tehnika arengut ning rahvusvaheliste standardite arengut.

Need rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele.

4. Liikmesriigid teavitavad artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ning teisi liikmesriike, kui taimi, taimseid saadusi või muid objekte on käesoleva artikli lõigete 1, 2 ja 3 sätteid rikkudes liikmesriigi piirialadele või kolmanda riigi piirialadele sisse toodud või seal veetud.

Teavitamine peab hõlmama ka kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid asjaomasele piirialale toodi.

Artikkel 47

Fütosanitaarse transiitveo nõuded

1. Erandina artikli 40 lõikest 1, artikli 41 lõikest 1, artikli 42 lõikest 2, artikli 72 lõikest 1 ja artiklist 73 võidakse taimi, taimseid saadusi ja muid objekte liidu territooriumile sisse tuua ja neid sealt läbi kolmandasse riiki toimetada, tehes seda kas transiidi või ümberlaadimise vormis („fütosanitaarne transiitvedu“), kui need vastavad mõlemale järgmisele tingimusele:

- a) kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega on kaasas nende eest vastutava ettevõtja allkirjaga deklaratsioon selle kohta, et toimub kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektide fütosanitaarne transiitvedu;
- b) need on pakendatud ja neid veetakse nii, et nende sissetoomisel liidu territooriumile või nende toimetamisel läbi liidu territooriumi ei ole liidu karantiinsete taimekahjustajate levimise riski.

2. Pädevad asutused keelavad fütosanitaarse transiitveo, juhul kui asjaomased taimed, taimsed saadused või muud objektid ei vasta lõikes 1 osutatud nõuetele või kui on olemas põhjendatud tõendid, et nad tulevikus nendele nõuetele ei vasta.

Artikkel 48

Ametliku testimise, teaduslikel või hariduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul või sordiaretures kasutatavad taimed, taimsed saadused ja muud objektid

1. Erandina artikli 40 lõikest 1, artikli 41 lõikest 1 ja artikli 42 lõikest 2 võivad liikmesriigid taotluse korral ajutiselt lubada tuua oma territooriumile taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, mida kasutatakse ametliku testimise, teaduslikel või hariduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul või sordiaretures, ning neid seal vedada.

See luba antakse asjaomaseks tegevuseks üksnes juhul, kui kehtestatakse asjakohased piirangud tagamaks, et asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektidega ei kaasne liidu karantiinsete taimekahjustaja või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluva taimekahjustaja levimise vastuvõetamatut riski, võttes arvesse asjaomaste taimekahjustajate identiteeti, bioloogiat ja levimise viise, kavandatud tegevust, vastasmõju keskkonnaga ja muid olulisi tegureid, mis on seotud kõnealustest taimedest, taimsetest saadustest ja muudest objektidest tuleneva taimekahjustajatega seotud riskiga.

2. Lõike 1 kohaselt antav luba peab sisaldama kõiki järgmisi tingimusi:

- a) asjaomaseid taimi, taimseid saadusi või muid objekte hoitakse pädevate asutuste poolt nõuetekohaseks tunnustatud ning loas osutatud asukohas ja tingimustel;

- b) kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektidega seotud tegevus viiakse läbi pädeva asutuse poolt vastavalt artiklile 60 määratud ning loas osutatud karantiinjaamas või kinnises üksuses;
 - c) kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektidega seotud tegevust viivad läbi töötajad, kelle teadusliku ja tehnilise pädevuse on pädev asutus nõuetekohaseks tunnistanud ning see on loas ära märgitud;
 - d) kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektide sissetoomisel liidu territooriumile või seal vedamisel peab luba kaasas olema.
3. Lõikes 1 osutatud luba piirdub asjaomase tegevuse jaoks vajaliku kestuse ja kogusega, mis ei tohi olla suurem määratud karantiinjaama või kinnise üksuse mahutavusest.

Loas on vajalikud piirangud, millega kõrvaldatakse piisavalt asjakohaste liidu karantiinsete taimekahjustajate või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluvate taimekahjustajate leviku risk.

4. Pädev asutus kontrollib lõikes 2 osutatud tingimuste ja lõikes 3 osutatud piirangute täitmist ning võtab vajalikud meetmed juhul, kui nimetatud tingimusi ega piiranguid ei järgita.

Nimetatud meetmeks on asjakohasuse korral lõikes 1 osutatud loa tühistamine.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades üksikasjalikud reeglid seoses järgmisega:

- a) liikmesriikide ja komisjoni vaheline teabevahetus seoses asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomisega liidu territooriumile ja seal vedamisega;
- b) käesoleva artikli lõikes 1 osutatud loa andmise menetlused ja tingimused ning
- c) nõuete täitmise kontrollimise nõuded ja rikkumise korral võetavad meetmed vastavalt käesoleva artikli lõikele 4.

Artikkel 49

Ajutised meetmed seoses taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega, mis võivad kaasa tuua uusi kindlakstehtud taimekahjustajatega seotud riske või muid kahtlustatavaid fütosanitaarseid riske

1. Komisjon võib rakendusaktiga vastu võtta ajutisi meetmeid seoses taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomisega kolmandatest riikidest liidu territooriumile ja seal vedamisega, kui on täidetud järgmised tingimused:
- a) taimede, taimsete saaduste või muude objektidega kaasnevad tõenäoliselt uued kindlakstehtud taimekahjustajatega seotud riskid, mis ei ole ühegi liidu meetmega piisavalt hõlmatud ja mis ei ole seotud või mida ei saa veel seostada liidu karantiinsete taimekahjustajatega või taimekahjustajatega, mille suhtes kohaldatakse artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmeid;
 - b) fütosanitaarlane kogemus on ebapiisav, näiteks seoses uute taimeliikide või taimede levimisviisidega asjaomastest kolmandatest riikidest pärit või sealt toodud asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektidega kauplemisel;
 - c) asjaomastest kolmandatest riikidest pärit taimede, taimsete saaduste või muude objektide puhul ei ole tehtud liidu territooriumile avalduvate uute kindlakstehtud taimekahjustajatega seotud riskide hindamist.

Rakendusakt võetakse vastu vastavalt artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele.

2. Lõikes 1 osutatud ajutised meetmed võetakse vastu, võttes arvesse II lisa 2. jagu ning IV lisa.

Nendega nähakse juhul, kui konkreetne juhtum seda nõuab, ette üks või mitu järgmistest tegevustest:

- a) süsteemne ja intensiivne kontroll ja proovide võtmine igast taimede, taimsete saaduste või muude objektide partiist liidu territooriumile sissetoomise kohas ning proovide analüüsimine;
- b) karantiiniperiood artiklis 60 osutatud karantiinijaamas või kinnises üksuses selleks, et kontrollida kõnealustest taimedest, taimsetest saadustest või muudest objektidest tuleneva uue kindlakstehtud taimekahjustajatega seotud asjaomase riski puudumist;
- c) kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektide liidu territooriumile sissetoomise keeld.

Teise lõigu punktides a ja b osutatud puhul võidakse lõikes 1 osutatud rakendusaktis samuti sätestada erimeetmed, mis tuleb võtta enne nende taimede, taimsete saaduste või muude objektide liidu territooriumile sissetoomist.

3. Lõikes 1 osutatud ajutisi meetmeid kohaldatakse sobiva ja mõistliku ajavahemiku jooksul, oodates nende kolmandatest riikidest pärit taimede, taimsete saaduste või muude objektidega tõenäoliselt seotud taimekahjustajate omaduste kindlaksmääramist ja nendest taimekahjustajatest tulenevate riskide täielikku hindamist kooskõlas I lisa 1. jaoga.

4. Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel võtab komisjon uue kindlakstehtud taimekahjustajatega seotud suure riski kõrvaldamiseks vastavalt artikli 107 lõikes 3 osutatud korrale viivitamatult vastu kohaldatavad rakendusaktid. Need aktid võetakse vastu kooskõlas II lisa 2. jaos sätestatud põhimõtetega.

5. Erandina käesoleva artikli lõike 1 kohaselt vastu võetud meetmetest kohaldatakse artiklit 48 selliste taimede, taimsete saaduste või muude objektide sissetoomisel liidu territooriumile ja seal vedamisel, mida kasutatakse ametliku testimise, teaduslikel või hariduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul või sordiaretures.

6. Liikmesriigid esitavad iga aasta 30. aprilliks komisjonile ja muudele liikmesriikidele aruande lõike 2 teise lõigu punktis a või b osutatud meetmete kohaldamise kohta eelnenud aastal.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja muid liikmesriike, kui pärast lõike 2 teise lõigu punktis a või b osutatud meetmete kohaldamist on kinnitatud taimekahjustaja esinemine, mis võib kaasa tuua uusi kindlakstehtud taimekahjustajatega seotud riske.

Liikmesriigid teavitavad artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ning teisi liikmesriike igast juhtumist, kui taime, taimse saaduse või muu objekti sissetoomisest liidu territooriumile keelduti või kui selle vedu liidu territooriumil keelati, kuna asjaomase liikmesriigi arvates eirati lõike 2 teise lõigu punktis c osutatud keeldu. Kohaldatavuse korral teatatakse meetmetest, mida liikmesriigid on asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide suhtes võtnud, nagu on osutatud ametlikku kontrolli käsitlevates liidu õigusaktides.

Kohaldatavuse korral teavitatakse ka kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid liidu territooriumile toodi.

Artikkel 50

Komisjoni aruanne liidu territooriumile importimisega seotud meetmete jõustamise ja tulemuslikkuse kohta

Hiljemalt 14. detsembriks 2021 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule kulude-tulude analüüsi hõlmava aruande liidu territooriumile importimisega seotud meetmete jõustamise ja tulemuslikkuse kohta ning asjakohasuse korral esitab ka seadusandliku ettepaneku.

Artikkel 51

III ja IV lisa muutmine

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse III ja IV lisa, et kohandada neid teaduse ja tehnika arengu ning asjakohaste rahvusvaheliste standardite arenguga.

Artikkel 52

Liikmesriikide poolt võetavad ajutised meetmed seoses otsese ohuga

1. Kui liikmesriik leiab, et teatavatest kolmandatest riikidest või teatavatest muudest liikmesriikidest taimede, taimsete saaduste või muude objektide tema territooriumile sissetoomisest või seal vedamisest tuleneb taimekahjustajatega seotud vastuvõetamatu tasemega risk, mis puudutab liidu karantiinse taimekahjustaja või hinnangu kohaselt liidu karantiinsete taimekahjustajate loetellu kandmise tingimustele vastava taimekahjustaja sisenemist liikmesriigi territooriumile, seal kohandumist ja levimist, ning seda riski ei vähendata piisavalt meetmetega, millele osutatakse artikli 17 lõigetes 1 ja 2, artikli 18 lõikes 1, artikli 19 lõikes 1, artikli 28 lõigetes 1 ja 2, artikli 29 lõikes 1, artikli 30 lõigetes 1 ja 3, artikli 40 lõigetes 2 ja 3, artikli 41 lõigetes 2 ja 3, artikli 42 lõikes 3, artikli 49 lõikes 1 ja artiklis 53, teavitab ta komisjoni ja teisi liikmesriike kirjalikult liidu meetmetest, mille võtmist ta soovib, lisades nende meetmete tehnilise või teadusliku põhjenduse.
2. Kui liikmesriik leiab, et lõikes 1 osutatud liidu meetmeid nimetatud lõikes osutatud riski vähendamiseks ei võeta või ei saa võtta piisava aja jooksul, võib ta võtta ajutisi meetmeid oma territooriumi kaitsmiseks otsese ohu vastu. Nendest ajutistest meetmetest ja nende meetmete tehnilisest põhjendusest teavitatakse viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike.
3. Kui komisjon saab lõikes 1 osutatud teabe, hindab ta viivitamata, kas lõikes 1 osutatud riski vähendatakse piisavalt meetmetega, millele osutatakse artikli 17 lõigetes 1 ja 2, artikli 18 lõikes 1, artikli 19 lõikes 1, artikli 28 lõigetes 1 ja 2, artikli 29 lõikes 1, artikli 30 lõigetes 1 ja 3, artikli 40 lõigetes 2 ja 3, artikli 41 lõigetes 2 ja 3, artikli 42 lõikes 3, artikli 49 lõikes 1 ja artiklis 53, või kas nende artiklite kohaselt tuleks võtta uusi meetmeid.
4. Kui komisjon järeldeb lõikes 3 osutatud hindamise põhjal, et lõikes 1 osutatud riski ei vähendata piisavalt liikmesriigi poolt lõike 2 kohaselt võetavate ajutiste meetmetega, või juhul, kui need meetmed on ebaproportsionaalsed või ebapiisavalt põhjendatud, võib komisjon rakendusaktiga otsustada, et need meetmed tuleb tunnistada õigustühiseks või neid tuleb muuta. Seni kuni komisjon ei ole sellist rakendusakti vastu võtnud, võib liikmesriik jääda enda võetud meetmete juurde.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

2. jagu

Kaitstavate piirkondadega seotud meetmed

Artikkel 53

Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise keeld

1. Teatavaid taimi, taimseid saadusi või muid objekte, mis on pärit kolmandatest riikidest või liidu territooriumilt, ei tohi teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse tuua.
2. Komisjon võtab rakendusaktiga vastu lõikes 1 osutatud selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelu, mille toomine teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse on keelatud. Esimene selline rakendusakt sisaldab taimi, taimseid saadusi ja muid objekte ja nende vastavaid kaitstavaid piirkondi ning kohaldatavuse korral nende päritoluriiki, nagu on loetletud direktiivi 2000/29/EÜ III lisa B osas.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu käesoleva määruse artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Rakendusaktiga kehtestatud loetelus esitatakse need taimed, taimsed saadused ja muud objektid ka koos asjaomase CN-koodiga, kui see kood on olemas. Muudele liidu õigusaktidega kehtestatud koodidele osutatakse lisaks juhul, kui neis täpsustatakse täiendavalt konkreetse taimede, taimse saaduse või muu objekti puhul kohaldatavat CN-koodi.

3. Kui väljastpoolt asjaomast kaitstavat piirkonda pärit taim, taimne saadus või muu objekt põhjustab taimekahjustajatega seotud vastuvõetamatu tasemega riski, kuna see kannab tõenäoliselt vastava kaitstava piirkonna karantiinset taimekahjustajat, ning kõnealust riski ei saa vähendada vastuvõetava tasemeni ühe või mitme II lisa 1. jao punktides 2 ja 3 sätestatud meetme kohaldamisega, muudab komisjon vastavalt lõikes 2 osutatud rakendusakti, et lisada sellesse kõnealune taim, taimne saadus või muu objekt ning asjaomased kaitstavad piirkonnad.

Kui rakendusaktis nimetatud taim, taimne saadus või muu objekt ei põhjusta taimekahjustajatega seotud vastuvõetamatu tasemega riski või kui sellise riski olemasolu korral on seda võimalik vähendada vastuvõetava tasemeni ühe või mitme II lisa 1. jao punktides 2 ja 3 sätestatud meetme kohaldamisega, muudab komisjon vastavalt kõnealust rakendusakti.

Kõnealused muudatused võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Kõnealuse taimekahjustajatega seotud riski taseme vastuvõetavust hinnatakse vastavalt põhimõtetele, mis on sätestatud II lisa 2. jaos.

Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel võtab komisjon taimekahjustajatega seotud suure riski kõrvaldamiseks vastavalt artikli 107 lõikes 3 osutatud korrale viivitamata vastu kohaldatavad rakendusaktid.

4. Liikmesriigid teavitavad artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ning teisi liikmesriike igast juhtumist, kus taimed, taimsed saadused või muud objektid on asjaomasesse kaitstavasse piirkonda sisse toodud või neid on seal veetud käesoleva artikli kohaselt kehtestatud keeldusid eirates.

Kohaldatavuse korral teavitavad liikmesriigid või komisjon kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid asjaomasesse kaitstavasse piirkonda toodi.

Artikkel 54

Taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille suhtes kohaldatakse kaitstavate piirkondade erinõudeid

1. Teatavaid taimi, taimseid saadusi või muid objekte võib teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse sisse tuua või seal vedada üksnes siis, kui täidetud on nimetatud kaitstavate piirkondade erinõuded.

2. Komisjon võtab rakendusaktiga vastu loetelu, mis sisaldab taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, nende vastavaid kaitstavaid piirkondi ja kaitstavate piirkondade erinõudeid. Esimene selline rakendusakt sisaldab taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, vastavaid kaitstavaid piirkondi ning erinõudeid, nagu on loetletud direktiivi 2000/29/EÜ IV lisa B osas.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu käesoleva määruse artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Rakendusaktiga kehtestatud loetelus esitatakse kõnealused taimed, taimsed saadused ja muud objektid ka koos asjaomase CN-koodiga, kui see kood on olemas. Muudele liidu õigusaktidega kehtestatud koodidele osutatakse lisaks juhul, kui neis täpsustatakse täiendavalt konkreetse taime, taimse saaduse või muu objekti puhul kohaldatavat CN-koodi.

3. Kui väljastpoolt asjaomast kaitstavat piirkonda pärit taim, taimne saadus või muu objekt kujutab endast taimekahjustajatega seotud vastuvõetamatu tasemega riski sellele kaitstavale piirkonnale, kuna see kannab tõenäoliselt kaitstava piirkonna karantiinset taimekahjustajat, ning kõnealust riski saab vähendada vastuvõetava tasemeni ühe või mitme II lisa 1. jao punktides 2 ja 3 sätestatud meetme kohaldamisega, muudab komisjon lõikes 2 osutatud rakendusakti, et lisada sellesse kõnealune taim, taimne saadus või muu objekt ning selle suhtes kohaldatavad meetmed. Kõnealused meetmed ning lõikes 2 osutatud nõuded moodustavad kaitstavate piirkondade erinõuded.

Kui rakendusaktis nimetatud taim, taimne saadus või muu objekt ei kujuta endast taimekahjustajatega seotud vastuvõetamatu tasemega riski asjaomasele kaitstavale piirkonnale või kui sellise riski olemasolu korral ei saa seda kaitstavate piirkondade erinõuete kohaldamisega vähendada vastuvõetava tasemeni, muudab komisjon vastavalt kõnealust rakendusakti.

Kõnealused muudatused võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Kõnealuse taimekahjustajatega seotud riski taseme vastuvõetavust hinnatakse ja meetmed selle riski vastuvõetava tasemeni vähendamiseks võetakse vastu vastavalt põhimõtetele, mis on sätestatud II lisa 2. jaos.

Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel võtab komisjon suure taimekahjustajatega seotud riski kõrvaldamiseks vastavalt artikli 107 lõikes 3 osutatud korrale viivitamata vastu kohaldatavad rakendusaktid.

4. Liikmesriigid teavitavad artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ning muid liikmesriike, kui taimed, taimsed saadused või muud objektid on asjaomasesse kaitstavasse piirkonda sisse toodud või neid on seal veetud käesoleva artikli kohaselt vastu võetud meetmeid rikkudes.

Kohaldatavuse korral teavitavad liikmesriigid või komisjon kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid liidu territooriumile toodi.

Artikkel 55

Kaitstavate piirkondadega seoses reisijatele ja postiteenuste klientidele esitatav teave

Artiklit 45 kohaldatakse *mutatis mutandis* taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise ja seal vedamise suhtes.

Artikkel 56

Erand piirialasid käsitlevatest keeldudest ja nõuetest kaitstavates piirkondades

Artiklit 46 kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 53 lõigetes 2 ja 3 ning artikli 54 lõigetes 2 ja 3 sätestatud rakendusaktides loetletud selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide suhtes, mis tuuakse kolmanda riigi piirialast selle piirialaga piirnevatesse kaitstavatesse piirkondadesse.

Artikkel 57

Fütosanitaarset transiitvedu käsitlevad nõuded seoses kaitstavate piirkondadega

Artiklit 47 kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 53 lõigetes 2 ja 3 ning artikli 54 lõigetes 2 ja 3 sätestatud rakendusaktides loetletud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide fütosanitaarsele transiitveole läbi kaitstavate piirkondade.

Artikkel 58

Ametliku testimise, teaduslikel või hariduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul või sordiaretuses kasutatavad taimed, taimsed saadused ja muud objektid kaitstavates piirkondades

Erandina artikli 53 lõikega 1 ja artikli 54 lõikega 1 ettenähtud keeldudest ja nõuetest kohaldatakse artiklit 48 *mutatis mutandis* artikli 53 lõigetes 2 ja 3 ning artikli 54 lõigetes 2 ja 3 sätestatud rakendusaktides loetletud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ametliku testimise, teaduslikel või hariduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul ja sordiaretuses kasutatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomisele ja seal vedamisele.

3. jagu

Muud taimi, taimseid saadusi ja muid objekte käsitlevad meetmed

Artikkel 59

Sõidukitele, seadmetele ja pakkematerjalile esitatavad üldnõuded

1. Selliste taimede, taimsete saaduste või muude objektide jaoks kasutatavad sõidukid, seadmed ja pakkematerjal, millele on osutatud artikli 28 lõigete 1 ja 2, artikli 30 lõigete 1 ja 3, artikli 40 lõike 2, artikli 41 lõigete 2 ja 3, artikli 42 lõike 3 ning artikli 49 lõike 1 kohaselt vastu võetud rakendusaktides ning mida tuuakse liidu territooriumile või seal veetakse või mida artikli 47 kohaselt läbi liidu territooriumi veetakse, peavad olema vabad liidu karantiinsetest taimekahjustajatest ja taimekahjustajatest, mille suhtes kohaldatakse artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmeid.

2. Lõiget 1 kohaldatakse kaitstavate piirkondade suhtes ka seoses vastava piirkonna karantiinsete taimekahjustajatega.

Artikkel 60

Karantiinjaamade ja kinniste üksuste määramine

1. Liikmesriigid võtavad artiklites 8, 48, 49 ja 58 osutatud eesmärkidel ühe või mitu järgmistest meetmetest, võttes arvesse asjakohast taimekahjustajatega seotud riski:
 - a) oma territooriumil karantiinjaamade või kinniste üksuste määramine;
 - b) muus liikmesriigis määratud karantiinjaamade või kinniste üksuste kasutamise lubamine tingimusel, et kohaldatavuse korral on teine liikmesriik nõustunud sellise loa andmisega;
 - c) ettevõtjate või muude isikute valduste ajutine määramine taimekahjustajate, taimede, taimsete saaduste või muude objektide kinnisteks üksusteks ja nende vastav kasutamine artiklites 8, 48 ja 49 sätestatu kohaselt.
2. Liikmesriigid edastavad taotluse korral nende territooriumil määratud karantiinjaamade ja kinniste üksuste loetelu komisjonile ja muudele liikmesriikidele.

Artikkel 61

Nõuded karantiinjaamadele ja kinnistele üksustele

1. Artiklis 60 osutatud karantiinjaamad ja kinnised üksused peavad liidu karantiinsete taimekahjustajate leviku ärahoidmiseks vastama järgmistele nõuetele:
 - a) karantiinis või kinnistes tingimustes hoitavad taimekahjustajad, taimed, taimsed saadused ja muud objektid on selles jaamas või üksuses füüsiliselt isoleeritud ning neile ei ole võimalik juurde pääseda ega neid kõnealusest jaamast või üksusest välja viia ilma pädeva asutuse nõusolekuta;
 - b) seal on süsteemid või juurdepääs süsteemidele saastunud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning jäätmete ja seadmete steriliseerimiseks, saastest puhastamiseks või hävitamiseks enne nende karantiinjaamadest või kinnistest üksustest väljaviimist;
 - c) seal on kõnealuses jaamas või üksuses läbiviidavate ülesannete, nende ülesannete läbiviimise eest vastutavate isikute ning nende poolt ülesannete läbiviimise tingimuste kindlakstegemine ja kirjeldus;
 - d) seal on piisav arv sobiva kvalifikatsiooni, koolituse ja kogemusega töötajaid ning
 - e) seal on situatsiooniplaan liidu karantiinsete taimekahjustajate ja artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluvate taimekahjustajate mittekavandatud esinemise tulemuslikuks kõrvaldamiseks ja nende leviku ärahoidmiseks.
2. Komisjon võib rakendusaktiga sätestada üksikasjalikud reeglid, et tagada lõikes 1 esitatud nõuete kohaldamise ühetaolised tingimused taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liigi ning tegeliku või potentsiaalse riski küsimustes, sealhulgas üksikasjalikud nõuded ametlikule testimisele, teaduslikele või hariduslikele eesmärkidele, katsetele, sordivalikule või sordiaretusele.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 62

Karantiinjaamade ja kinniste üksuste töö

1. Karantiinjaama või kinnise üksuse eest vastutav isik jälgib, kas karantiinjaamas või kinnises üksuses ja selle lähimbruses esineb mittekavandatult liidu karantiinseid taimekahjustajaid või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluvaid taimekahjustajaid.
2. Kui tuvastatakse lõikes 1 osutatud taimekahjustaja soovimatu esinemine või kui kahtlustatakse selle esinemist, võtab asjaomase karantiinjaama või kinnise üksuse eest vastutav isik nõuetekohased meetmed, tuginedes artikli 61 lõike 1 punktis e osutatud situatsiooniplaanile. Karantiinjaama või kinnise üksuse eest vastutava isiku suhtes kehtivad *mutatis mutandis* artiklis 14 ettevõtjate jaoks sätestatud kohustused.

3. Karantiinjaama või kinnise üksuse eest vastutav isik peab arvestust järgmise kohta:
 - a) karantiinjaama või kinnise üksuse töötajad;
 - b) karantiinjaama või kinnise üksuse külastajad;
 - c) karantiinjaama või kinnisesse üksusesse sisse toodavad ja sealt välja viidavad taimekahjustajad, taimed, taimsed saadused ja muud objektid;
 - d) kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide päritolukoht ning
 - e) tähelepanekud seoses taimekahjustajate esinemisega sellistel taimedel, taimsetel saadustel ja muudel objektidel karantiinjaama või kinnise üksuse sees ja lähiumbruses.

Neid andmeid hoitakse alles kolm aastat.

Artikkel 63

Karantiinjaamade ja kinniste üksuste järelevalve ning karantiinjaamaks või kinniseks üksuseks määramise otsuse kehtetuks tunnistamine

1. Pädev asutus kontrollib regulaarselt karantiinjaamu ja kinniseid üksusi, et kontrollida, kas need vastavad artiklis 61 sätestatud nõuetele ja artiklis 62 sätestatud töötingimustele.

Ta määrab kindlaks nende kontrollide sageduse vastavalt karantiinjaamade või kinniste üksuste tööd puudutavale taimekahjustajatega seotud riskile.

2. Et tagada vastavus artiklitele 61 ja 62, võib pädev asutus lõikes 1 osutatud kontrolli alusel nõuda karantiinjaama või kinnise üksuse eest vastutavalt isikult kas kohe või kindlaksmääratud aja jooksul parandusmeetmete rakendamist.

Kui pädev asutus järeldab, et karantiinjaam või kinnine üksus või selle eest vastutav isik ei vasta artiklitele 61 ja 62, võtab ta viivitamata vajalikud meetmed tagamaks, et mittevastavus nendele sätetele ei jätkuks. Need meetmed võivad sisaldada artikli 60 lõikes 1 osutatud määramise kehtetuks tunnistamist või peatamist.

3. Kui pädev asutus on võtnud käesoleva artikli lõike 2 kohaselt muid meetmeid kui artikli 60 lõikes 1 osutatud määramise kehtetuks tunnistamine ning artiklite 61 ja 62 nõuete rikkumine jätkub, tunnistab see asutus kõnealuse määramise viivitamata kehtetuks.

Artikkel 64

Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide väljaviimine karantiinjaamadest ja kinnistest üksustest

1. Taimed, taimsed saadused ja muud objektid viiakse karantiinjaamadest või kinnistest üksustest välja üksnes pädeva asutuse loal, kui on tehtud kindlaks, et need on vabad liidu karantiinsetest taimekahjustajatest ja artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluvatest taimekahjustajatest või kohaldatavuse korral kaitstava piirkonna karantiinsetest taimekahjustajatest.

2. Pädev asutus võib lubada liidu karantiinse taimekahjustajaga või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluva taimekahjustajaga saastunud taimed, taimsed saadused või muud objektid viia karantiinjaamast või kinnisest üksusest teise karantiinjaama või kinnisesse üksusesse, kui see vedu on põhjendatud ametliku testimise või teaduslike põhjustega ja toimub pädeva asutuse seatud tingimustel.

3. Komisjon võib rakendusaktiga sätestada üksikasjalikud reeglid, mis käsitlevad taimede, taimsete saaduste ja muude objektide väljaviimist karantiinjaamadest ja kinnistest üksustest, ning asjakohasuse korral selle väljaviimisega või lõikes 2 osutatud vedamisega seotud märgistamisnõuded.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

V PEATÜKK

Ettevõtjate registrisse kandmine ja jälgitavus

Artikkel 65

Ettevõtjate ametlik register

1. Pädev asutus peab ja ajakohastab registrit järgmiste ettevõtjate kohta, kes tegutsevad asjaomase liikmesriigi territooriumil:

- a) ettevõtjad, kes toovad liitu sisse või veavad seal taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, mille kohta nõutakse artikli 72 lõike 1, artikli 73, artikli 74 lõike 1, artikli 79 lõike 1 ja artikli 80 lõike 1 kohaselt vastu võetud rakendusaktide alusel kas fütosanitaarsertifikaati või taimepassi;
- b) ettevõtjad, kellel on vastavalt artiklile 89 taimepasside väljaandmise luba;
- c) ettevõtjad, kes taotlevad pädevalt asutuselt artiklites 100, 101 ja 102 osutatud sertifikaatide väljaandmist;
- d) ettevõtjad, kellel on artiklis 98 osutatu kohaselt märgise pealepanemise luba, kellel on artiklis 99 osutatu kohaselt kinnituse väljaandmise luba, kes annavad vastavalt artiklile 45 või 55 teavet, kes toovad piirialadele taimi, taimseid saaduseid või muid objekte vastavalt artikli 46 lõikele 1 või artiklile 56 või kelle tegevus puudutab asjaomaseid taimi piiritletud aladel, kui need ettevõtjad ei ole kantud pädevatele asutustele kättesaadavasse muusse ametlikku registrisse, ning
- e) muud ettevõtjad kui käesoleva lõigu punktides a–d osutatud ettevõtjad, kui seda nõutakse artikli 28 lõike 1, artikli 30 lõike 1, artikli 41 lõike 2, artikli 49 lõike 1, artikli 53 lõike 2 või artikli 54 lõike 2 alusel vastu võetud rakendusaktiga.

Liikmesriigid võivad otsustada, et registreeritakse täiendavaid kasvatajate kategooriaid või muid ettevõtjaid, kui see on põhjendatud nende kasvatatavatest taimedest tuleneva taimekahjustajatega seotud riskiga või nende mis tahes muu tegevusega.

2. Ettevõtja võib olla pädeva asutuse registris registreeritud ainult ühel korral. Kui see on kohaldatav, viidatakse registreerimisel selgelt igale erinevale valdusele, nagu on osutatud artikli 66 lõike 2 punktis d.

3. Käesoleva artikli lõiget 1 ei kohaldata ettevõtjale, kes vastab ühele või mitmele järgmistest kriteeriumidest:

- a) ta tarnib väikestes kogustes taimi, taimseid saadusi ja muid objekte üksnes ja otse lõppkasutajatele muul viisil kui kaugmüügi teel;
- b) ta tarnib väikestes kogustes üksnes ja otse lõppkasutajatele seemneid, mis ei kuulu artikli 72 kohaldamisalasse;
- c) tema kutsetegevus seoses taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega piirdub nende vedamisega teisele ettevõtjale;
- d) tema kutsetegevus seisneb üksnes igat liiki objektide vedamises, kasutades puidust pakkematerjali.

Liikmesriigid võivad otsustada esimese lõigu punktis a osutatud erandi kõikide või teatavate kasvatajate või muude ettevõtjate suhtes kohaldamata jätta, kui see on õigustatud nende kasvatatavatest taimedest tuleneva taimekahjustajatega seotud riskiga või nende muu tegevusega.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu ühes või enamas järgmises küsimuses delegeeritud õigusakte:

- a) millega muudetakse käesolevat määrust, lisades selliste ettevõtjate täiendavad kategooriad, kelle suhtes ei kohaldata käesoleva artikli lõiget 1, kui registreerimine tooks nende kutsetegevust puudutava taimekahjustajatega seotud madala riskiga võrreldes nende jaoks kaasa ebaproportsionaalse halduskoormuse;

- b) millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades erinõuded teatavate ettevõtjakategooriate registreerimiseks, võttes arvesse tegevuse või asjaomase taime, taimse saaduse või muu objekti laadi;
- c) millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades lõike 3 esimese lõigu punktis a osutatud väikeste koguste ülempiiri teatavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide jaoks. Ülempiir kehtestatakse nii, et see oleks asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning vastavate taimekahjustajatega seotud riskide puhul kohane.

Artikkel 66

Registreerimise kord

1. Artikli 65 lõike 1 kohaldamisalasse kuuluvad ettevõtjad esitavad pädevale asutusele registreerimistaotluse.
2. Registreerimistaotlus sisaldab järgmist:
 - a) ettevõtja nimi ja aadress registreerimise liikmesriigis ning tema kontaktandmed;
 - b) ettevõtja kinnitus selle kohta, et tal on kavas läbi viia üks või mitu taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega seotud tegevust, millele on osutatud artikli 65 lõikes 1;
 - c) ettevõtja kinnitus selle kohta, et tal on kavas kohaldatavuse korral läbi viia üks või mitu järgmistest tegevustest:
 - i) väljastada taimedele, taimsetele saadustele ja muudele objektidele taimepasse vastavalt artikli 84 lõikele 1;
 - ii) varustada puidust pakkematerjali artikli 96 lõikes 1 osutatud määrgisega;
 - iii) anda välja mis tahes muid artikli 99 lõikes 1 osutatud kinnitusi;
 - d) registreerimiseks selliste valduste aadress ja kohaldatavuse korral selliste põldude asukoht, mida ettevõtja asjaomases liikmesriigis kasutab, et viia läbi artikli 65 lõikes 1 osutatud tegevusi, ning
 - e) ettevõtja artikli 65 lõikes 1 osutatud tegevustega seotud taimede ja taimsete saaduste kaubatüüp, sugukond, perekond või liik ning asjakohasuse korral muude objektide laad.
3. Pädev asutus registreerib ettevõtja viivitamata, kui registreerimistaotlus sisaldab lõikes 2 sätestatud üksikasju.
4. Erandina käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 registreerib pädev asutus ettevõtja ilma registreerimistaotluseta, kui see ettevõtja on registreeritud kooskõlas direktiivi 2000/29/EÜ artikli 6 lõike 5 kolmanda lõiguga, artikli 6 lõikega 6 või artikli 13c lõike 1 punktiga b või kooskõlas riiklike taimetervise-eeskirjadega ning kõik käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud elemendid on sellele pädevale asutusele kättesaadavad. Asjakohasel juhul esitab asjaomane ettevõtja nende elementide ajakohastatud versiooni hiljemalt 14. märtsiks 2020.
5. Asjakohasel juhul esitab registreeritud ettevõtja kord aastas ajakohastatud teabe seoses mis tahes muudatustega lõike 2 punktides d ja e osutatud andmetes ning lõike 2 punktides b ja c osutatud kinnitustes. Eelnenud aasta andmete ajakohastatud versioon tuleb esitada iga aasta 30. aprilliks.

Lõike 2 punktis a osutatud teabe ajakohastamise taotlus tuleb esitada hiljemalt 30 päeva pärast nende andmete muutumist.

6. Kui pädev asutus saab teada, et registreeritud ettevõtja ei vii enam läbi artikli 65 lõikes 1 osutatud tegevusi või et registreeritud ettevõtja käesoleva artikli lõike 2 kohaselt esitatud taotluses sisalduvad elemendid ei ole enam tõesed, palub ta kõnealusel ettevõtjal viivitamata või kindlaksmääratud aja jooksul nimetatud elemente korrigeerida.

Kui registreeritud ettevõtja ei korrigeeri neid elemente pädeva asutuse kindlaks määratud aja jooksul, siis pädev asutus vastavalt kas muudab selle ettevõtja registreeringut või tunnistab selle kehtetuks.

Artikkel 67

Registri sisu

Register sisaldab artikli 66 lõike 2 punktides a, b, d ja e sätestatud üksikasju ning järgmist:

- a) ametlik registreerimisnumber, mis sisaldab selle liikmesriigi kahetähelist koodi vastavalt ISO 3166-1-alpha-2-standardile, (¹) kus ettevõtja on registreeritud;
- b) kohaldatavuse korral märges selle kohta, milliste artikli 66 lõike 2 punktis c osutatud tegevuste sooritamiseks on ettevõtjal luba, ning vajaduse korral märges konkreetsete asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide kohta.

Artikkel 68

Ametlikes registrites sisalduva teabe kättesaadavus

1. Põhjendatud taotluse korral teeb registrit pidav liikmesriik registris sisalduva teabe teistele liikmesriikidele või komisjonile oma tarbeks kasutamise eesmärgil kättesaadavaks.
2. Õigustatud taotluse korral teeb registrit pidav liikmesriik artikli 66 lõike 2 punktides a ja b ning artikli 67 punktis b osutatud teabe ühe konkreetse registreeritud ettevõtja kohta mis tahes liidus asutatud ettevõtjale oma tarbeks kasutamise eesmärgil kättesaadavaks.
3. Käesolevat artiklit kohaldatakse, ilma et see piiraks riiklikke või liidu õigusnorme, mis käsitlevad konfidentsiaalsust, juurdepääsu teabele ja isikuandmete kaitset.

Artikkel 69

Jälgitavus

1. Ettevõtja, kellele tarnitakse taimed, taimsed saadused või muud objektid, mille suhtes kohaldatakse artikli 28 lõike 1 esimese lõigu punktide a–d, artikli 28 lõigete 2 ja 3, artikli 30 lõigete 1, 3 ja 4, artikli 37 lõike 2, artikli 41 lõigete 2 ja 3, artikli 46 lõigete 1 ja 3, artikli 48 lõigete 1 ja 2, artikli 49 lõike 1, artikli 54 lõigete 2 ja 3, artiklite 56, 57 ja 58 ning artikli 79 lõike 1 kohaseid nõudeid või tingimusi, peab arvestust tarnitud taime, taimse saaduse või muu objekti iga kaubeldava ühiku kohta, mis võimaldab tal tuvastada seda tarnivad ettevõtjad.
2. Ettevõtja, kes tarnib taimi, taimseid saadusi või muid objekte, mille suhtes kohaldatakse artikli 28 lõike 1 esimese lõigu punktide a–d, artikli 28 lõigete 2 ja 3, artikli 30 lõigete 1, 3 ja 4, artikli 37 lõike 2, artikli 41 lõigete 2 ja 3, artikli 46 lõigete 1 ja 3, artikli 47 lõike 1, artikli 48 lõigete 1 ja 2, artikli 49 lõike 1, artikli 54 lõigete 2 ja 3, artiklite 56, 57 ja 58 ning artikli 79 lõike 1 kohaseid nõudeid või tingimusi, peab arvestust tarnitud taime, taimse saaduse või muu objekti iga kaubeldava ühiku kohta, mis võimaldab tal tuvastada ettevõtjad, kellele see tarniti.
3. Kui loa saanud ettevõtja annab vastavalt artikli 84 lõikele 1 välja taimepassi ning kui pädev asutus annab vastavalt artikli 84 lõikele 2 välja taimepassi registreeritud ettevõtjale, tagab see ettevõtja käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohase jälgitavuse tagamiseks, et ta säilitab seoses taimepassiga järgmise teabe:
 - a) kui see on kohaldatav, siis ettevõtja, kes kaubeldava ühiku tarnis;
 - b) ettevõtja, kellele kaubeldav ühik tarniti, ning
 - c) asjaomane teave taimepassi kohta.
4. Ettevõtjad säilitavad lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud andmeid vähemalt kolme aasta jooksul alates kuupäevast, mil taim, taimne saadus või muu objekt neile või nende poolt tarniti.
5. Komisjon võib sätestada rakendusaktiga järgmised elemendid:
 - a) lõikes 4 osutatust lühem või pikem minimaalne ajavahemik seoses konkreetsete taimedega, kui see on põhjendatud nende taimede kasvuperioodi pikkusega, ning

(¹) ISO 3166-1:2006, maade ja nende jaotiste nimetuste tähised. 1. osa: Maatähised. Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon, Genf.

b) nõuded, mis puudutavad juurdepääsu lõigetes 1 ja 2 osutatud arvestusele, mida ettevõtjad peavad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

6. Taotluse korral edastavad lõikes 4 osutatud ettevõtjad lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud arvestuses sisalduva teabe pädevale asutusele.

7. Käesolevat artiklit ei kohaldata artikli 65 lõike 3 esimese lõigu punktides c ja d osutatud ettevõtjate suhtes.

Artikkel 70

Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedu ettevõtja valduste sees ja vahel

1. Ettevõtjatel, kellele tarnitakse või kes tarnivad artikli 69 lõigetes 1 ja 2 osutatud taimi, taimseid saadusi või muid objekte, on olemas jälgimissüsteemid või -menetlused, mille abil nad saavad jälgida nende taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liikumist nende endi valduste sees ja vahel.

Esimest lõiku ei kohaldata artikli 65 lõike 3 esimese lõigu punktides c ja d osutatud ettevõtjate suhtes.

2. Taotluse korral tehakse pädevale asutusele kättesaadavaks lõikes 1 osutatud süsteemide või menetluste kaudu saadud teave taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liikumise kohta nimetatud lõikes osutatud ettevõtjate valdustes ja valduste vahel.

VI PEATÜKK

Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sertifitseerimine

1. jagu

Fütosanitaarsertifikaat, mida nõutakse taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomisel liidu territooriumile

Artikkel 71

Liidu territooriumile sissetoomisel vajalik fütosanitaarsertifikaat

1. Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomiseks vajalik fütosanitaarsertifikaat on kolmanda riigi välja antud dokument, mis vastab artikli 76 tingimustele, mille sisu on sätestatud V lisa A osas või kohaldatavuse korral V lisa B osas ning millega tõendatakse, et taim, taimne saadus või muu objekt vastab kõigile järgmistele nõuetele:

- a) see on vaba liidu karantiinsetest taimekahjustajatest ja taimekahjustajatest, mille suhtes kohaldatakse artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmeid;
- b) see vastab artikli 37 lõike 1 sätetele, milles käsitletakse liidu reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate esinemist istutamiseks ettenähtud taimedel;
- c) see vastab artikli 41 lõigetes 2 ja 3 või kohaldatavuse korral artikli 54 lõigetes 2 ja 3 osutatud nõuetele;
- d) kohaldatavuse korral vastab see normidele, mis on vastu võetud artikli 28 lõike 1 esimese lõigu punkti d ja artikli 28 lõike 2 ning artikli 30 lõike 1 kohaselt vastu võetud õigusaktidega.

2. Fütosanitaarsertifikaadil punkti „Lisadeklaratsioon“ all täpsustatakse, milline konkreetne nõue on täidetud, kui vastav rakendusakt, mis on vastu võetud artikli 28 lõigetes 1 ja 2, artikli 30 lõigetes 1 ja 3, artikli 37 lõike 2, artikli 41 lõigetes 2 ja 3 ning artikli 54 lõigetes 2 ja 3 kohaselt, võimaldab sellisteks nõueteks mitut eri varianti. See täpsustus sisaldab asjakohase nõude täielikku sõnastust.

3. Kohaldatavuse korral märgitakse fütosanitaarsertifikaadile, et taim, taimne saadus või muu objekt vastab fütosanitaarmeetmetele, mis on artikli 44 kohaselt tunnustatud samaväärseteks artikli 41 lõike 3 kohaselt vastu võetud rakendusakti nõuetega.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte V lisa A ja B osa muutmiseks, et kohandada neid asjakohaste rahvusvaheliste standardite arenguga.

Artikkel 72

Taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille puhul nõutakse fütosanitaarsertifikaati

1. Komisjon kehtestab rakendusaktiga nende taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelu, mille sissetoomisel liidu territooriumile nõutakse fütosanitaarsertifikaati, ning vastavate päritolu- või lähteriigiks olevate kolmandate riikide loetelu.

Loetelu sisaldab järgmist:

- a) kõik istutamiseks ettenähtud taimed, välja arvatud seemned;
- b) direktiivi 2000/29/EÜ V lisa B osa I punktis loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid;
- c) taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille kohta on vastavalt artikli 28 lõike 1 esimese lõigu punktile d ja artikli 30 lõikele 1 vastu võetud nõuded, mis käsitlevad nende sissetoomist liidu territooriumile;
- d) käesoleva määruse artikli 37 lõikes 2 sätestatud rakendusaktides loetletud seemned või kohaldatavuse korral seemnekartul, mille suhtes kohaldatakse samaväärsust kinnitavaid otsuseid, mis on vastu võetud direktiivide 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 98/56/EÜ, 1999/105/EÜ, 2002/54/EÜ, 2002/55/EÜ, 2002/56/EÜ ja 2002/57/EÜ kohaselt;
- e) artikli 41 lõigetes 2 ja 3 sätestatud rakendusaktides loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid ning
- f) taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille suhtes kohaldatakse artikli 49 lõike 2 teise lõigu punkte a ja b.

Esimese lõigu punkte a–e ei kohaldata ja fütosanitaarsertifikaati ei nõuta juhul, kui artikli 28 lõike 1 esimese lõigu punkti d, artikli 30 lõike 1 või artikli 41 lõigete 2 ja 3 kohaselt vastu võetud rakendusaktiga nõutakse nõuete täitmise tõendamiseks artikli 96 lõikes 1 osutatud ametlikku märgist või muud artikli 99 lõikes 1 osutatud ametlikku kinnitust.

Nimetatud rakendusaktiga kehtestatud loetelus esitatakse need taimed, taimsed saadused ja muud objektid ka koos asjaomase CN-koodiga, kui see kood on olemas. Muudele liidu õigusaktidega kehtestatud koodidele osutatakse lisaks juhul, kui neis täpsustatakse täiendavalt konkreetse taime, taimse saaduse või muu objekti puhul kohaldatavat CN-koodi.

2. Komisjon muudab lõikes 1 osutatud rakendusakti rakendusaktiga kõigil järgmistel juhtudel:

- a) kui kõnealuses rakendusaktis loetletud taim, taimne saadus või muu objekt ei vasta lõike 1 esimese lõigu punktile c, d või e;
- b) kui kõnealuses rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt vastab lõike 1 esimese lõigu punktile c, d või e.

3. Lisaks lõikes 2 osutatud juhtudele võib komisjon kooskõlas II lisa 2. jaos sätestatud põhimõtetega muuta rakendusaktiga lõikes 1 osutatud rakendusakti, kui on olemas risk, et selles rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt kannab liidu karantiinset taimekahjustajat või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluvat taimekahjustajat, või kui teatava kõnealuses rakendusaktis loetletud taime, taimse saaduse või muu objekti puhul seda riski enam ei ole.

4. Lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud rakendusakt võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

5. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3 ei nõuta fütosanitaarsertifikaati selliste taimede, taimsete saaduste või muude objektide puhul, mille suhtes kohaldatakse artikleid 46, 47 ja 48 ning artikli 75 lõiget 1.

Artikkel 73

Muud taimed, mille puhul nõutakse fütosanitaarsertifikaati

Komisjon sätestab rakendusaktiga, et muude kui artikli 72 lõikes 1 osutatud ja loeteluga hõlmatud taimede sissetoomisel liidu territooriumile nõutakse fütosanitaarsertifikaati.

Selles rakendusaktis sätestatakse aga, et fütosanitaarsertifikaati ei nõuta selliste taimede puhul, mille hindamisel taimekahjustajatega seotud riskide ja kauplemiskogemuse alusel tõendatakse, et sellist sertifikaati ei ole vaja. Hindamisel võetakse arvesse VI lisas sätestatud kriteeriume. Asjakohasel juhul võib see hindamine puudutada vaid konkreetse päritolu- või lähteriigiks oleva kolmanda riigi või päritolu- või lähteriigiks olevate kolmandate riikide rühma taimi.

Nimetatud rakendusaktiga kehtestatud loetelus esitatakse need taimed ka koos asjaomase CN-koodiga, kui see kood on olemas.

Muudele liidu õigusaktidega kehtestatud koodidele osutatakse lisaks juhul, kui neis täpsustatakse täiendavalt konkreetse taime, taimse saaduse või muu objekti puhul kohaldatavat CN-koodi.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt. Esimene selline rakendusakt võetakse vastu hiljemalt 14. detsembriks 2018.

Artikkel 74

Taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille sissetoomisel kaitstavasse piirkonda nõutakse fütosanitaarsertifikaati

1. Fütosanitaarsertifikaati nõutakse lisaks artikli 72 lõigetes 1, 2 ja 3 loetletud juhtudele mõningate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomiseks teatavatest päritolu- või lähteriigiks olevatest kolmandatest riikidest teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse.

Komisjon kehtestab rakendusaktiga esimeses lõigus osutatud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelu ning vastavate päritolu- või lähteriigiks olevate kolmandate riikide loetelu.

Loetelu sisaldab järgmist:

- a) esimeses nimetatud rakendusaktis direktiivi 2000/29/EÜ V lisa B osa II punktis loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid;
- b) käesoleva määruse artikli 54 lõigetes 2 ja 3 sätestatud rakendusaktides loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid.

Kõnealuste rakendusaktidega kehtestatud loetelus esitatakse need taimed, taimsed saadused ja muud objektid ka koos asjaomase CN-koodiga, kui see kood on olemas. Muudele liidu õigusaktidega kehtestatud koodidele osutatakse lisaks juhul, kui neis täpsustatakse täiendavalt konkreetse taime, taimse saaduse või muu objekti puhul kohaldatavat CN-koodi.

Loetelus nimetatud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kohta ei nõuta fütosanitaarsertifikaati juhul, kui artikli 54 lõike 2 või 3 kohaselt vastu võetud rakendusaktiga nõutakse nõuete täitmise tõendamiseks artikli 96 lõikes 1 osutatud ametlikku märgist või muud artikli 99 lõikes 1 osutatud ametlikku kinnitust.

2. Komisjon muudab lõikes 1 osutatud rakendusakti rakendusaktiga järgmistel juhtudel:

- a) kui kõnealuses rakendusaktis loetletud taim, taimne saadus või muu objekt ei vasta lõike 1 kolmanda lõigu punktile b;
- b) kui kõnealuses rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt vastab lõike 1 kolmanda lõigu punktile b.

3. Lisaks lõikes 2 osutatud juhtudele võib komisjon kooskõlas II lisa 2. jaos sätestatud põhimõtetega muuta rakendusaktiga lõikes 1 osutatud rakendusakti, kui on olemas risk, et selles rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt kannab asjaomase kaitstava piirkonna karantiinset taimekahjustajat, või kui teatava kõnealuses rakendusaktis loetletud taime, taimse saaduse või muu objekti puhul seda riski enam ei ole.

4. Lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

5. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3 ei nõuta fütosanitaarsertifikaati selliste taimede, taimsete saaduste või muude objektide puhul, mille suhtes kohaldatakse artikleid 56, 57 ja 58 ning artikli 75 lõiget 1.

*Artikkel 75***Reisijate pagasit käsitlevad erandid**

1. Väikesed kogused teatavaid kolmandatest riikidest pärit taimi, mis ei ole istutamiseks ettenähtud taimed, taimseid saadusi ja muid objekte võidakse vabastada artikli 72 lõike 1, artikli 73 ja artikli 74 lõike 1 kohasest fütosanitaarsertifikaadi nõudest, kui need vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

- a) need tuuakse liidu territooriumile reisija isikliku pagasi osana;
- b) neid ei kasutata kutsealasel ega kaubanduslikul eesmärgil;
- c) need on loetletud käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud rakendusaktides.

2. Komisjon võib rakendusaktidega loetleda lõikes 1 osutatud taimed, taimsed saadused ja muud objektid ning asjaomased kolmandad riigid ning sätestada asjakohasuse korral selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide maksimumkogused, mille suhtes kohaldatakse kõnealuses lõikes sätestatud erandit ning asjakohasuse korral ühte või mitut II lisa 1. jaos sätestatud riskijuhtimismeedet.

Otsus loetellu kandmise ja asjaomase maksimumkoguse sätestamise ning asjakohasuse korral riskijuhtimismeetmete kohta tehakse kooskõlas II lisa 2. jaos sätestatud kriteeriumidega selle põhjal, millist taimekahjustajatega seotud riski kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide väikesed kogused endast kujutavad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

*Artikkel 76***Fütosanitaarsertifikaadile esitatavad tingimused**

1. Ilma et see piiraks IPPC-st tulenevaid kohustusi ja võttes arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid, kiidab pädev asutus kolmandatest riikidest sissetoodavate taimede, taimsete saaduste või muude objektidega kaasas oleva fütosanitaarsertifikaadi heaks üksnes juhul, kui selle sertifikaadi sisu vastab V lisa A osale. Kui taimed, taimsed saadused või muud objektid tuuakse sisse sellisest kolmandast riigist, mis ei ole nende päritoluriik, kiidab pädev asutus fütosanitaarsertifikaadi heaks üksnes juhul, kui see vastab V lisa A või B osale.

Pädev asutus ei kiida fütosanitaarsertifikaati heaks, kui artikli 71 lõikes 2 osutatud lisadeklaratsioon puudub või see ei ole nõuetekohane või kui artikli 71 lõikes 3 osutatud mäрге puudub.

Pädev asutus ei kiida reekspordi fütosanitaarsertifikaati heaks, kui selle fütosanitaarsertifikaadiga ei ole kaasas algset ekspordi fütosanitaarsertifikaati või selle kinnitatud ära kirja.

2. Pädev asutus kiidab fütosanitaarsertifikaadi heaks üksnes juhul, kui see vastab järgmistele nõuetele:

- a) see on välja antud vähemalt ühes liidu ametlikus keeles;
- b) see on adresseeritud liikmesriigi riiklikule taimekaitseorganisatsioonile ning
- c) sertifikaat on välja antud mitte rohkem kui 14 päeva enne kuupäeva, mil sellega hõlmatud taimed, taimsed saadused või muud objektid viidi välja sellest kolmandast riigist, kus sertifikaat välja anti.

3. Kui kolmas riik on IPPC osalisriik, kiidab pädev asutus fütosanitaarsertifikaadi heaks üksnes juhul, kui selle on välja andnud kõnealuse kolmanda riigi riiklik taimekaitseorganisatsioon või selle vastutusel olev ametnik, kellel on tehniline pädevus ning kellele kõnealune riiklik taimekaitseorganisatsioon on nõuetekohase loa andnud.

4. Kui kolmas riik ei ole IPPC osalisriik, kiidab pädev asutus fütosanitaarsertifikaadi heaks üksnes juhul, kui selle on välja andnud asutus, kes on kõnealuse kolmanda riigi siseriiklike eskirjade kohaselt pädev, ning sellest on teatatud komisjonile. Komisjon teavitab liikmesriike ja ettevõtjaid vastuvõetud teadetest artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud heakskiitmise tingimusi kõnealuste sertifikaatide usaldusväärsuse tagamiseks.

5. Elektroonilised fütosanitaarsertifikaadid kiidetakse heaks üksnes juhul, kui need on esitatud liidu tasandil ametlikuks kontrolliks ette nähtud elektroonilise teabehaldussüsteemi kaudu või sellega elektroonilise teabevahetuse teel.

Artikkel 77

Fütosanitaarsertifikaadi kehtetuks tunnistamine

1. Kui fütosanitaarsertifikaat on artikli 71 lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt välja antud ning asjaomane pädev asutus jõuab otsusele, et artiklis 76 sätestatud tingimused ei ole täidetud, tunnistab ta kõnealuse fütosanitaarsertifikaadi kehtetuks ja tagab, et see ei ole enam asjaomaste taimede, taimsete saaduste ega muude objektidega kaasas. Sellisel juhul võtab pädev asutus kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektide suhtes ühe meetmetest, mis võetakse juhul, kui kolmandatest riikidest siseneb liitu nõuetele mittevastav saadetus, nagu on osutatud ametlikku kontrolli käsitlevates liidu õigusaktides.

Kehtetuks tunnistamise korral kannab asjaomane sertifikaat esiküljel ja nähtaval kohal vastava pädeva asutuse kolmnurkset punast templit, millele on märgitud „sertifikaat tühistatud“, samuti asutuse nimetus ja kehtetuks tunnistamise kuupäev. Märge on trükitähtedega ning vähemalt ühes liidu ametlikus keeles.

2. Liikmesriigid teavitavad artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ja muid liikmesriike, kui fütosanitaarsertifikaat on käesoleva artikli lõike 1 kohaselt kehtetuks tunnistatud.

Samuti teavitab asjaomane liikmesriik kolmandat riiki, kes kõnealuse fütosanitaarsertifikaadi välja andis.

3. Komisjon võib rakendusaktiga sätestada tehnilise korra artikli 76 lõikes 5 osutatud elektrooniliste fütosanitaarsertifikaatide kehtetuks tunnistamise kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

2. jagu

Taimepass, mida nõutakse taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamisel liidu territooriumil

Artikkel 78

Taimepass

Taimepass on ametlik etikett, mis on vajalik taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamisel liidu territooriumil ning kohaldatavuse korral nende sissetoomisel kaitstavatesse piirkondadesse ja seal vedamisel; taimepassiga tõendatakse, et kõik artiklis 85 ning kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise ja seal vedamise puhul artiklis 86 sätestatud nõuded on täidetud, ning selle sisu ja vorm vastab artiklis 83 sätestatule.

Artikkel 79

Taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille vedamisel liidu territooriumil nõutakse taimepassi

1. Taimepassi nõutakse teatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamisel liidu territooriumil. Komisjon kehtestab rakendusaktiga nende taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelu, mille vedamisel liidu territooriumil nõutakse taimepassi.

Loetelu sisaldab järgmist:

- a) kõik istutamiseks ettenähtud taimed, välja arvatud seemned;
- b) esimeses sellises rakendusaktis direktiivi 2000/29/EÜ V lisa A osa I punktis loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid niivõrd, kui võrd need ei ole juba hõlmatud käesoleva lõigu punktiga a;

- c) taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille kohta on vastavalt artikli 28 lõikele 1, 2 või 3 või artikli 30 lõikele 1, 3 või 4 vastu võetud nõuded, milles käsitletakse nende vedamist liidu territooriumil;
- d) artikli 37 lõikes 2 sätestatud rakendusaktis loetletud seemned ning
- e) artikli 41 lõigetes 2 ja 3 sätestatud rakendusaktides loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid seoses nende vedamisega liidus, välja arvatud istutamiseks ettenähtud taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mis nõuavad muud erietiketti või muud liiki kinnitust vastavalt kõnealusele artiklile.
2. Komisjon muudab lõikes 1 osutatud rakendusakti rakendusaktiga järgmistel juhtudel:
- a) kui kõnealuses rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt vastab lõike 1 teise lõigu punktile c, d või e või
- b) kui kõnealuses aktis loetletud taim, taimne saadus või muu objekt ei vasta lõike 1 teise lõigu punktile c, d või e.
3. Lisaks lõikes 2 osutatud juhtudele võib komisjon kooskõlas II lisa 2. jaos sätestatud põhimõtetega muuta rakendusaktiga lõikes 1 osutatud rakendusakti, kui on olemas risk, et selles rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt kannab liidu karantiinset taimekahjustajat, või kui teatava kõnealuses rakendusaktis loetletud taime, taimse saaduse või muu objekti puhul seda riski enam ei ole.
4. Lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
5. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3 ei nõuta taimepassi selliste taimede, taimsete saaduste või muude objektide puhul, mille suhtes kohaldatakse artikleid 46, 47, 48 ja 75.
6. Komisjon esitab hiljemalt 14. detsembriks 2021 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande kogemuste kohta, mis on saadud taimepassi süsteemi laiendamisel kogu istutamiseks ettenähtud taimede vedamisele liidu territooriumil, sealhulgas selge kulude-tulude analüüs ettevõtjate jaoks, ja asjakohasuse korral lisab sellele seadusandliku ettepaneku.

Artikkel 80

Taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille sissetoomisel kaitstavasse piirkonda ja seal vedamisel nõutakse taimepassi

1. Taimepassi nõutakse teatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide puhul, mis tuuakse teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse sisse või mida seal veetakse.

Komisjon kehtestab rakendusaktiga nende taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetelu, mille sissetoomisel teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse ja seal vedamisel nõutakse taimepassi.

Loetelu sisaldab järgmist:

- a) esimeses sellises rakendusaktis direktiivi 2000/29/EÜ V lisa A osa II punktis loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid;
- b) muud käesoleva määruse artikli 54 lõikes 3 sätestatud rakendusaktides loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid.
2. Komisjon võib rakendusaktiga muuta lõikes 1 osutatud rakendusakti järgmistel juhtudel:
- a) kui kõnealuses rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt vastab lõike 1 kolmanda lõigu punktile b või
- b) kui kõnealuses rakendusaktis loetletud taim, taimne saadus või muu objekt ei vasta lõike 1 kolmanda lõigu punktile b.

3. Lisaks lõikes 2 osutatud juhtudele võib komisjon kooskõlas II lisa 2. jaos sätestatud põhimõtetega muuta rakendusaktiga lõikes 1 osutatud rakendusakti, kui on olemas risk, et selles rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt kannab asjaomase kaitstava piirkonna karantiinset taimekahjustajat, või kui teatava kõnealusel rakendusaktis loetletud taime, taimse saaduse või muu objekti puhul seda riski enam ei ole.
4. Lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
5. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3 ei nõuta taimepassi selliste taimede, taimsete saaduste või muude objektide puhul, mille suhtes kohaldatakse artikleid 56, 57 ja 58.

Artikkel 81

Lõppkasutajatele otsetarnimist käsitlev erand

1. Taimepassi ei nõuta otse lõppkasutajale, sealhulgas koduaednikele, tarnitavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide vedamisel.

Käesolevat erandit ei kohaldata järgmiste lõppkasutajate suhtes:

- a) lõppkasutajad, kes saavad need taimed, taimsed saadused või muud objektid kaugmüügi teel, või
- b) selliste taimede, taimsete saaduste või muude objektide lõppkasutajad, mille puhul nõutakse vastavalt artiklile 80 kaitstavate piirkondade jaoks taimepassi.

Komisjon võib rakendusaktiga täpsustada, et teise lõigu punktis b osutatud nõudeid kohaldatakse vaid konkreetsete kaitstavate piirkondade taimekahjustajate, taimede, taimsete saaduste või muude objektide suhtes. Kõnealusel rakendusakt võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades juhud, kus teatavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide puhul kohaldatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud erandit vaid väikeste koguste suhtes. Nendes delegeeritud õigusaktides määratletakse need kogused vastava ajavahemiku kohta, nagu see on sobiv asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide suhtes ning vastavate taimekahjustajatega seotud riskide suhtes.

Artikkel 82

Registreeritud ettevõtja valduste sisest ja vahelist vedu käsitlevad erandid

Taimepassi ei nõuta taimede, taimsete saaduste ega muude objektide vedamisel sama registreeritud ettevõtja üksteise vahetus läheduses asuvate valduste sees ja vahel.

Liikmesriigid võivad täpsemalt määratleda vahetu läheduse oma vastaval territooriumil, samuti selle, kas sellise vedamise jaoks on vaja taimepassi asemel välja anda muid dokumente.

Kui selline vedu toimub kahes või enamas liikmesriigis, peavad taimepassi nõudest tehtava erandi heaks kiitma asjasse puutuvate liikmesriikide pädevad asutused.

Artikkel 83

Taimepassi sisu ja vorm

1. Taimepass on eristatav etikett, mis valmistatakse mis tahes materjalile, mis sobib lõikes 2 osutatud elementide trükkimiseks, eeldusel et taimepass on selgelt eristatav muust teabest või etiketist, mis võib kõnealusel materjalil olla.

Taimepass on hästi nähtav ja selgesti loetav ning sellel esitatud teave on püsiv ja seda ei saa muuta.

2. Liidu territooriumil vedamiseks vajalik taimepass sisaldab VII lisa A osas sätestatud elemente.

Erandina VII lisa A osa punkti 1 alapunktist e jälgitavuskoodi ei nõuta, kui istutamiseks ettenähtud taimed vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:

- a) need on ette valmistatud selliselt, et need on valmis lõppkasutajatele müümiseks ilma täiendavate ettevalmistusteta ja puudub risk seoses liidu karantiinsete taimekahjustajate või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluvate taimekahjustajate levikuga;
 - b) need ei kuulu käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud rakendusaktis loetletud tüüpidesse või liikidesse.
3. Komisjon määrab rakendusaktiga kindlaks istutamiseks ettenähtud taimede tüübid ja liigid, mille suhtes lõikes 2 osutatud erandit ei kohaldata. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
4. Kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajalik taimepass sisaldab VII lisa B osas sätestatud elemente.
5. Istutamiseks ettenähtud taimedele, mis on toodetud või tehtud turul kättesaadavaks supereliit-, eliit- või sertifitseeritud materjalina või supereliit-, eliit- või sertifitseeritud seemne või seemnekartulina, nagu on vastavalt osutatud direktiivides 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 68/193/EMÜ, 2002/54/EÜ, 2002/55/EÜ, 2002/56/EÜ, 2002/57/EÜ ja 2008/90/EÜ, lisatakse taimepass eristataval kujul kõnealuste direktiivide vastavate sätete kohaselt välja antud ametlikule etiketile.

Kui kohaldatakse käesolevat lõiget, sisaldab liidu territooriumil vedamiseks vajalik taimepass käesoleva määruse VII lisa C osas sätestatud elemente.

Kui kohaldatakse käesolevat lõiget, sisaldab kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajalik taimepass käesoleva määruse VII lisa D osas sätestatud elemente.

6. Komisjonil on artikli 105 kohaselt õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte VII lisa A, B, C ja D osa muutmiseks, et kohandada kohaldataval juhul neis sätestatud elemente teaduse ja tehnika arenguga.
7. Komisjon võtab hiljemalt 14. detsembriks 2017 rakendusaktiga vastu liidu territooriumil vedamiseks vajaliku ning kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajaliku taimepassi vormi nõuded seoses taimepassidega, millele on osutatud lõike 2 esimeses ja teises lõigus ning lõike 5 teises ja kolmandas lõigus. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Kui teatavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide laad seda nõuab, võidakse selliste taimede, taimsete saaduste või muude objektide jaoks sätestada konkreetsed taimepassi suurust käsitlevad nõuded.

8. Taimepass võidakse välja anda ka elektrooniliselt („elektrooniline taimepass“), tingimusel et see sisaldab kõiki lõikes 2 osutatud elemente ning et käesoleva lõike teises lõigus osutatud rakendusaktiga on sätestatud tehniline kord.

Komisjon võib rakendusaktiga sätestada elektrooniliste taimepasside väljaandmise tehnilise korra, et tagada nende vastavus käesoleva artikli sätetele ning nende taimepasside väljaandmise asjakohane, usaldusväärne ja tulemuslik viis. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 84

Taimepasside väljaandmine loa saanud ettevõtjate ja pädevate asutuste poolt

1. Taimepassi annavad pädevate asutuste järelevalve all välja loa saanud ettevõtjad.

Loa saanud ettevõtjad annavad taimepassi välja üksnes nende vastutusalasse kuuluvate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide jaoks.

2. Erandina lõikest 1 võivad ka pädevad asutused taimepasse välja anda.
3. Loa saanud ettevõtjad annavad taimepasse välja üksnes valdustes, ühisladudes ja tarnekeskustes, mis kuuluvad nende vastutuse alla ja mille nad on artikli 66 lõike 2 punkti d kohaselt teatavaks teinud, või juhul, kui kohaldatakse artikli 94 lõiget 1, muus asukohas, kui pädev asutus on selleks loa andnud.

Artikkel 85

Liidu territooriumil vedamiseks vajalikule taimepassile esitatavad sisulised nõuded

Taimepass antakse välja sellise taime, taime saaduse või muu objekti vedamiseks liidu territooriumil, mis vastab järgmistele nõuetele:

- a) see on vaba liidu karantiinsetest taimekahjustajatest või taimekahjustajatest, mille suhtes kohaldatakse artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmeid;
- b) see vastab artikli 37 lõike 1 sätetele, milles käsitletakse liidu reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate esinemist istutamiseks ettenähtud taimedel, ning artikli 37 lõike 4 sätetele, milles käsitletakse võetavaid meetmeid;
- c) see vastab artikli 41 lõigetes 2 ja 3 osutatud nõuetele, mis puudutab selle vedamist liidus;
- d) kohaldatavuse korral vastab see normidele, mis on vastu võetud kooskõlas artikli 17 lõike 3, artikli 28 lõike 1 esimese lõigu punktide a–d, artikli 28 lõike 2 ning artikli 30 lõigete 1 ja 3 kohaselt vastu võetud asjaomaste meetmetega, ning
- e) kohaldatavuse korral vastab see meetmetele, mille pädevad asutused on võtnud liidu karantiinsete taimekahjustajate hävitamiseks artikli 17 lõike 1 kohaselt või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluvate taimekahjustajate hävitamiseks ning ajutiselt liidu karantiinseteks taimekahjustajateks loetavate taimekahjustajate hävitamiseks artikli 29 lõike 1 kohaselt.

Artikkel 86

Kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajalikule taimepassile esitatavad sisulised nõuded

1. Taimepass antakse välja sellise taime, taime saaduse ja muu objekti sissetoomiseks kaitstavasse piirkonda ja seal vedamiseks, mis vastab kõigile artikli 85 nõuetele ja lisaks järgmistele nõuetele:
 - a) see on vaba asjaomase kaitstava piirkonna karantiinsetest taimekahjustajatest ning
 - b) see vastab artikli 54 lõigetes 2 ja 3 osutatud nõuetele.
2. Kui kohaldatakse artikli 33 lõiget 2, ei anta käesoleva artikli lõikes 1 osutatud taimepassi välja taimedele, taimsetele saadustele või muudele objektidele, mis on pärit asjaomaselt piiritletud alalt ja mis võivad kanda asjaomast kaitstava piirkonna taimekahjustajat.

Artikkel 87

Taimepassi saamiseks vajalik kontroll

1. Taimepassi võib välja anda üksnes sellistele taimedele, taimsetele saadustele ja muudele objektidele, mille puhul lõigete 2, 3 ja 4 kohane põhjalik kontroll on näidanud, et need vastavad artikli 85 ning kohaldatavuse korral artikli 86 nõuetele.

Taimi, taimseid saadusi ja muid objekte võib kontrollida ühekaupa või representatiivsete proovide abil. Kontroll hõlmab ka asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide pakkematerjali.

2. Kontrolli teostab loa saanud ettevõtja. Allpool toodud juhtudel teostab kontrolli aga pädev asutus:
 - a) käesoleva artikli lõike 3 esimese lõigu punkti c kohaldamisel seoses kontrollimise, proovivõtu ja testimisega;

- b) artikli 84 lõike 2 kohaldamisel või
- c) kontrolli tegemisel lähiumbruses, nagu on osutatud käesoleva artikli lõike 3 esimese lõigu punktis b, ning kui loa saanud ettevõtjal ei ole sellesse lähiumbrusse juurdepääsu.
3. Kontroll vastab kõigile järgmistele tingimustele:
- a) seda tehakse sobival ajal ning võetakse arvesse kaasnevaid riske;
- b) seda tehakse artikli 66 lõike 2 punktis d osutatud valdustes. Kui seda nõutakse artikli 28 lõike 1, artikli 30 lõike 1, artikli 37 lõike 4, artikli 41 lõike 2 või artikli 54 lõike 2 alusel vastu võetud rakendusaktidega, tehakse kontrolli ka asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide tootmise koha lähiumbruses;
- c) seda tehakse vähemalt visuaalselt, lisades:
- i) pädeva asutuse poolt tehtava kontrollimise, proovivõtu ja testimise, juhul kui kahtlustatakse liidu karantiinse taimekahjustaja või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluvate taimekahjustajate esinemist või juhul kui kahtlustatakse kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja esinemist kaitstavas piirkonnas;
- ii) proovivõtu ja testimise, juhul kui kahtlustatakse liidu reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate esinemist ja kohaldatavuse korral piirmäärast kõrgema määra puhul;
- d) selle tulemused salvestatakse ja neid säilitatakse vähemalt kolm aastat.

Kõnealune kontroll tehakse nii, et see ei piiraks ühtegi konkreetset kontrollinõuet või -meetet, mis on vastu võetud kooskõlas artikli 28 lõikega 1, 2 või 3, artikli 30 lõikega 1, 3 või 4, artikli 37 lõikega 4, artikli 41 lõigetega 2 ja 3 ning artikli 54 lõigetega 2 ja 3. Juhul kui nende kontrollinõuetega või -meetmetega nõutakse, et kontrolli peab teostama pädev asutus, ei teosta kontrolli käesoleva artikli lõikes 2 osutatud loa saanud ettevõtja.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades üksikasjalikud meetmed teatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega seotud visuaalse kontrolli, proovivõtu ja testimise ning käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud kontrolli sageduse ja aja kohta, lähtudes konkreetsetest taimekahjustajatega seotud riskidest, mida kõnealused taimed, taimsed saadused või muud objektid endast kujutada võivad. Asjakohasuse korral hõlmab kõnealune kontroll teatavaid istutamiseks ettenähtud taimi, mis kuuluvad supereliit-, eliit- või sertifitseeritud materjali, seemnete või seemnekartuli hulka või standardse või CAC-materjali või seemne hulka, nagu on vastavalt osutatud direktiivides 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 68/193/EMÜ, 2002/54/EÜ, 2002/55/EÜ, 2002/56/EÜ, 2002/57/EÜ, 2008/72/EÜ ja 2008/90/EÜ.

Kui komisjon võtab teatavate istutamiseks ettenähtud taimede kohta vastu sellised delegeeritud õigusaktid ning nende istutamiseks ettenähtud taimede suhtes kohaldatakse direktiivide 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 68/193/EMÜ, 2002/54/EÜ, 2002/55/EÜ, 2002/56/EÜ, 2002/57/EÜ ja 2008/90/EÜ kohast sertifitseerimissüsteemi, sätestab komisjon nõuded seoses liidu karantiinsete taimekahjustajate või käesoleva määruse artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluvate taimekahjustajate ja liidu reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate esinemise kontrollimisega ning vastavalt nendele direktiividele istutamiseks ettenähtud taimede muude omaduste kontrollimisega ühtses sertifitseerimissüsteemis.

Komisjon võtab kõnealuste delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel arvesse tehnika ja teaduse arengut ning rahvusvaheliste standardite arengut.

Artikkel 88

Taimepasside kinnitamine

Asjaomane ettevõtja kinnitab taimepassi asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide kaubeldava ühiku külge enne nende vedamist liidu territooriumil artikli 79 kohaselt või enne nende sissetoomist kaitstavas piirkonda või seal vedamist artikli 80 kohaselt. Kui selliseid taimi, taimseid saadusi või muid objekte veetakse pakendis, kimbus või konteineris, kinnitatakse taimepass kõnealuse pakendi, kimbu või konteineri külge.

*Artikkel 89***Ettevõtjatele antav luba taimepasside väljaandmiseks**

1. Pädev asutus annab ettevõtjale loa anda välja taimede, taimsete saaduste ja muude objektide konkreetsetele sugukondadele, perekondadele või liikidele ja kaubatuüpidele taimepasse (edaspidi „taimepassi väljaandmise luba“), kui kõnealune ettevõtja vastab mõlemale järgmisele tingimusele:
 - a) tal on vajalikud teadmised, et teostada artiklis 87 osutatud kontrolle, mis on seotud liidu karantiinsete taimekahjustajate või artikli 30 lõike 1 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluvate taimekahjustajate, kaitstavate piirkondade taimekahjustajate ning liidu reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajatega, mis võivad mõjutada asjaomaseid taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, ning kontrolle, mis on seotud kõnealuste taimekahjustajate esinemisele viitavate märkidega, nende põhjustatud sümptomitega ning vahenditega, mis on vajalikud nende esinemise ja levimise ärahoidmiseks;
 - b) ta on kehtestanud süsteemid ja protseduurid, mis võimaldavad tal täita jälgitavust käsitlevaid kohustusi vastavalt artiklitele 69 ja 70.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades kriteeriumid, mida ettevõtjad peavad täitma käesoleva artikli lõike 1 punkti a tingimustele vastamiseks, ja protseduurid nende kriteeriumide täitmise tagamiseks.

*Artikkel 90***Loa saanud ettevõtjate kohustused**

1. Kui loa saanud ettevõtjal on kavas anda välja taimepass, teeb ta kindlaks sellised punktid oma tootmisprotsessis ning taimede, taimsete saaduste ja muude objektide veol, mis on kriitilised artikli 37 lõike 1, artikli 41 lõike 1, artiklite 85 ja 87 ning kohaldatavuse korral artikli 33 lõike 2, artikli 54 lõike 1 ja artikli 86, ning artikli 28 lõigete 1, 2 ja 3, artikli 30 lõigete 1, 3 ja 4 ning kohaldatavuse korral artikli 37 lõike 4 kohaselt vastu võetud normide täitmise seisukohalt, ning jälgib neid.

Ta peab vähemalt kolmeks aastaks arvestust kõnealuste punktide kindlakstegemise ja jälgimise üle.
2. Lõikes 1 osutatud loa saanud ettevõtja tagab, et tema töötajatele, kes on seotud artiklis 87 osutatud kontrolliga, pakutakse vajaduse korral nõuetekohast koolitust, et tagada neile vajalikud teadmised nimetatud kontrolli läbiviimiseks.

*Artikkel 91***Taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise kava**

1. Loa saanud ettevõtjal võib olemas olla taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise kava. Pädev asutus kiidab kava heaks, juhul kui see vastab kõikidele allpool toodud tingimustele:
 - a) selles sätestatakse meetmed, mis on ettevõtjatele artikli 90 lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmiseks asjakohased;
 - b) see vastab käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud nõuetele.Loa saanud ettevõtjaid, kes rakendavad taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise heakskiidetud kava, võidakse kontrollida väiksema sagedusega.
2. Taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise kava, mis on asjakohasuse korral standardprotseduuride juhendi vormis, hõlmab vähemalt järgmist:
 - a) artikli 66 lõikega 2 nõutud teave seoses loa saanud ettevõtja registreerimisega;
 - b) artikli 69 lõikega 4 ja artikli 70 lõikega 1 nõutud teave seoses taimede, taimsete saaduste ja muude objektide jälgitavusega;
 - c) loa saanud ettevõtja tootmisprotsesside ning tema taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamise ja müügiga seonduvate toimingute kirjeldus;

- d) artikli 90 lõikes 1 osutatud kriitiliste punktide analüüs ning loa saanud ettevõtja võetud meetmed kõnealuseid kriitilisi punkte puudutavate taimekahjustajatega seotud riskide vähendamiseks;
- e) protseduurid ja meetmed, mis on nähtud ette karantiinse taimekahjustaja esinemise kahtluse või kinnitamise korral, arvestuse pidamine selliste kahtluste või leidude ning võetud meetmete üle;
- f) nende töötajate roll ja vastutus, kes on seotud artiklis 14 osutatud teatamisega, artikli 87 lõikes 1 osutatud kontrolliga, taimepasside väljaandmisega vastavalt artikli 84 lõikele 1, artikli 93 lõigetele 1 ja 2 ning artiklile 94 ning taimepasside kinnitamisega vastavalt artiklile 88, ning
- g) käesoleva lõike punktis f osutatud töötajatele ette nähtud koolitus.

3. Kui pädev asutus saab teada, et asjaomane ettevõtja ei kohalda lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud meetmeid või et taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise kava ei ole mis tahes lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud nõuete osas enam ajakohane, võtab ta viivitamata vajalikud meetmed tagamaks, et mittevastavus nendele tingimustele ei jätkuks. Nende meetmete hulka võib kuuluda selle kava heakskiidu tagasivõtmine.

Kui pädev asutus on võtnud esimese lõigu kohaselt muid meetmeid kui kava heakskiidu tagasivõtmine ning nõuete rikkumine jätkub, võtab ta kõnealuse heakskiidu viivitamata tagasi.

Artikkel 92

Kontrollid ja loa kehtetuks tunnistamine

1. Pädev asutus teeb vähemalt kord aastas kontrolle ning teostab vajaduse korral proovivõtte ja testimisi, et teha kindlaks, kas loa saanud ettevõtjad vastavad artikli 83 lõigetele 1, 2, 4 ja 5, artiklile 87, artiklile 88, artikli 89 lõikele 1, artiklile 90 või artikli 93 lõigetele 1, 2, 3 ja 5.

2. Kui pädev asutus saab teada, et loa saanud ettevõtja ei vasta lõikes 1 osutatud sätetele, või et taim, taimne saadus või muu objekt, millele kõnealune ettevõtja on välja andnud taimepassi, ei vasta artikli 85 või kohaldatavuse korral artikli 86 nõuetele, võtab see asutus viivitamata meetmeid, mis on vajalikud selle tagamiseks, et kõnealuste sätete rikkumine ei jätkuks.

Nende meetmete hulka võib kuuluda asjaomastele taimedele, taimsetele saadustele ja muudele objektidele taimepasside väljaandmise loa kehtetuks tunnistamine.

3. Kui pädev asutus on võtnud lõike 2 kohaselt muid meetmeid kui asjaomastele taimedele, taimsetele saadustele ja muudele objektidele taimepassi väljaandmise loa kehtetuks tunnistamine ning artikli 85 või, kui see on kohaldatav, artikli 86 nõuete rikkumine jätkub, tunnistab see asutus kõnealuse loa viivitamata kehtetuks.

Artikkel 93

Taimepassi asendamine

1. Loa saanud ettevõtja, kes on saanud taimede, taimsete saaduste või muude objektide kaubeldava ühiku, millele on välja antud taimepass, või ettevõtja taotluse alusel tegutsev pädev asutus võib selle kaubeldava ühiku jaoks anda välja uue taimepassi, millega asendatakse kõnealuse kaubeldava ühiku jaoks esialgu välja antud taimepass, eeldusel et lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud.

2. Kui taimede, taimsete saaduste või muude objektide kaubeldav ühik, millele on välja antud taimepass, on jagatud kaheks või enamaks uueks kaubeldavaks ühikuks, annab nende uute kaubeldavate ühikute eest vastutav loa saanud ettevõtja või tema taotluse alusel tegutsev pädev asutus taimepassi välja igale uuele jagamise tulemusena tekkinud kaubeldavale ühikule, eeldusel et lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud. Nende taimepassidega asendatakse esialgse kaubeldava ühiku jaoks välja antud taimepass.

3. Lõigetele 1 ja 2 ette nähtud taimepassi võib välja anda üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) täidetud on asjaomaseid taimi, taimseid saadusi või muid objekte puudutavad jälgitavusnõuded, millele on osutatud artikli 69 lõikes 3;

- b) kohaldatavuse korral vastavad asjaomased taimed, taimsed saadused või muud objektid jätkuvalt artiklites 85 ja 86 osutatud nõuetele ning
 - c) asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide omadused ei ole muutunud.
4. Kui taimepass on välja antud vastavalt lõikele 1 või 2, siis artikli 87 lõikes 1 osutatud kontrolli ei nõuta.
5. Pärast taimepasside asendamist lõike 1 või 2 kohaselt hoiab asjaomane loa saanud ettevõtja asendatud taimepassi või selle sisu alles vähemalt kolm aastat.

Kui taimepassi asendab lõikes 1 või 2 osutatu kohaselt pädev asutus, hoiab ettevõtja, kelle taotlusel see välja anti, asendatud taimepassi või selle sisu alles vähemalt kolm aastat.

Alleshoidmiseks võidakse salvestada taimepassis sisalduv teave elektroonilisse andmebaasi, tingimusel et see hõlmab teavet, mis sisaldub jälgitavuskoodi täiendavas mis tahes jälgitavusalases vötkoodis, hologrammis, kiibis või muus andmekandjas, nagu on osutatud VII lisas.

Artikkel 94

Füto-sanitaarsertifikaati asendav taimepass

1. Erandina artiklist 87 antakse liidu territooriumile kolmandast riigist sissetoodud taimele, taimsele saadusele või muule objektile, mille vedamiseks liidu territooriumil nõutakse taimepassi vastavalt artikli 79 lõikele 1 ja artikli 80 lõikele 1, selline pass välja juhul, kui selle sissetoomise kontrollid on piiripunktis tehtavate ametlike kontrollide käigus edukalt lõpule viidud ning nende põhjal on jõutud järeldusele, et asjaomane taim, taimne saadus või muu objekt vastab taimepassi väljaandmise sisuliste nõuetele artikli 85 ja asjakohasuse korral artikli 86 kohaselt.

Füto-sanitaarsertifikaat võidakse taimepassiga asendada asjaomase taime, taimse saaduse või muu objekti sihtkohas, mitte sisenemiskohas, juhul kui kontrollimine sihtkohas on lubatud, nagu on osutatud ametlikku kontrolli käsitlevates liidu õigusaktides.

2. Erandina lõike 1 esimesest lõigust võivad liikmesriigid otsustada asendada füto-sanitaarsertifikaadi asjaomase taime, taimse saaduse või muu objekti liidu territooriumile sisenemise kohas algse füto-sanitaarsertifikaadi kinnitatud ärakirjaga.

Algse füto-sanitaarsertifikaadi kinnitatud ärakirja annab välja pädev asutus ning see on asjaomase taime, taimse saaduse või muu objekti vedamisel kaasas ainult niikaua, kuni antakse välja taimepass, ja ainult vastava liikmesriigi territooriumil.

3. Pädev asutus hoiab füto-sanitaarsertifikaati alles vähemalt kolm aastat. Alleshoidmiseks võidakse salvestada füto-sanitaarsertifikaadis sisalduv teave elektroonilisse andmebaasi.

Kui kohaldatakse artikli 101 lõike 2 punkti a, asendatakse kõnealune füto-sanitaarsertifikaat selle kinnitatud ärakirjaga.

Artikkel 95

Taimepassi kehtetuks tunnistamine ja eemaldamine

1. Ettevõtja, kelle kontrolli all on taimede, taimsete saaduste või muude objektide kaubeldav ühik, tunnistab selle taimepassi kehtetuks ja võimaluse korral eemaldab selle kõnealuselt kaubeldavalt ühikult, kui ta saab teada, et mõni artiklite 83–87, artikli 89, 90, 93 või 94 nõuetest on täitmata.

Ilma et see piiraks artiklis 14 osutatud teavitamiskohustust, teavitab kõnealune ettevõtja seda pädevat asutust, kelle pädevusvaldkonnas ta tegutseb.

2. Kui ettevõtja ei täida lõike 1 nõuet, tunnistab pädev asutus taimepassi kehtetuks ning võimaluse korral eemaldab selle asjaomaselt kaubeldavalt ühikult.

3. Kui kohaldatakse lõikeid 1 ja 2, hoiab asjaomane ettevõtja kehtetuks tunnistatud taimepassi või selle sisu alles vähemalt kolm aastat.

Alleshoidmiseks võidakse salvestada kehtetuks tunnistatud taimepassis sisalduv teave elektroonilisse andmebaasi, tingimusel et see hõlmab teavet, mis sisaldub jälgitavuskoodi täiendavas mis tahes jälgitavusalases vöökoodis, hologrammis, kiibis või muus andmekandjas, nagu on osutatud VII lisas, ning kinnitust kehtetuks tunnistamise kohta.

4. Kui kohaldatakse lõikeid 1 ja 2, teavitab asjaomane ettevõtja vastavalt loa saanud ettevõtjat või pädevat asutust, kes kehtetuks tunnistatud taimepassi välja andis.

5. Liikmesriigid teavitavad artiklis 103 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ja teisi liikmesriike, kui taimepass on käesoleva artikli lõike 2 kohaselt eemaldatud ja kehtetuks tunnistatud.

3. jagu

Muud kinnitused

Artikkel 96

Puidust pakkematerjali, puidu või muude objektide märgistamine

1. Puidust pakkematerjalile, puidule või muudele objektidele pandud märgis, mis tõendab, et puidust pakkematerjali, puitu või muid objekte on töödeldud vastavalt ISPM15 1. lisale, vastab ISPM15 2. lisas sätestatud nõuetele kõikidel järgmistel juhtudel:

- a) kolmandast riigist liidu territooriumile sissetoodud puidust pakkematerjal, nagu on osutatud artiklis 43;
- b) liidu territooriumil märgistatud puidust pakkematerjal, mis veetakse liidu territooriumilt välja;
- c) puidust pakkematerjal, puit või muud objektid, mida veetakse liidu territooriumil, juhul kui seda nõutakse artikli 28, 30, 41 või 54 alusel vastu võetud rakendusaktiga;
- d) mis tahes muu liidu territooriumil märgistatud puidust pakkematerjal, puit või muu objekt.

Märgis pannakse peale ainult juhul, kui puidust pakkematerjali, puitu või muid objekte on töödeldud ühe või mitme heakskiidetud töötlemismeetodiga, millele on osutatud ISPM15 1. lisas, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 1005/2009, ⁽¹⁾ (EÜ) nr 1107/2009 ⁽²⁾ ja (EL) nr 528/2012 ⁽³⁾ kohaldamist.

Liidu territooriumil märgistatud puidust pakkematerjali, puidu või muude objektide puhul võib märgise peale panna vaid registreeritud ettevõtja, kes on saanud loa vastavalt artiklile 98.

Esimese lõigu punkte a ja b ei kohaldata standardis ISPM15 sätestatud eranditega hõlmatud puidust pakkematerjali suhtes.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõudeid, et kohandada need rahvusvaheliste standardite arenguga ja eelkõige standardiga ISPM15.

Artikkel 97

Puidust pakkematerjali parandamine liidu territooriumil

1. Artiklis 96 osutatud märgisega märgistatud puidust pakkematerjali võib parandada üksnes siis, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) parandust teostav isik on registreeritud ettevõtja, kellel on vastavalt artiklile 98 saadud luba;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2009 osoonikihti kahandavate ainete kohta (ELT L 286, 31.10.2009, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

b) kasutatav materjal ja töötlus on parandamiseks sobilik;

c) asjakohasuse korral pannakse märgis uuesti peale.

2. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada erikorra lõikes 1 osutatud materjali, töötlemise ja märgistamise kohta. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt. Nendes rakendusaktides võetakse arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid ja eelkõige standardit ISPM15.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata, kui ettevõtja kaotab mis tahes vahenditega puidust pakkematerjalilt püsivalt ära kõik selle märgise varasemad pealepanekud.

Artikkel 98

Liidu territooriumil puidust pakkematerjali märgistavatele registreeritud ettevõtjatele loa andmine ja nende järelevalve

1. Pädev asutus annab registreeritud ettevõtjale taotluse korral loa artiklis 96 osutatud märgise pealepanemiseks ja vastavalt artiklile 97 puidust pakkematerjali parandamiseks, juhul kui registreeritud ettevõtja vastab mõlemale järgmisele tingimusele:

a) tal on teadmised, mis on vajalikud puidust pakkematerjali, puidu ja muude objektide töötlemiseks vastavalt artiklites 96 ja 97 osutatud sätetele;

b) tal on selliseks töötlemiseks nõuetekohased ruumid ja varustus („töötlemisruumid“).

Komisjonil on õigus artikli 105 kohaselt võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, täpsustades loa andmist käsitlevaid nõudeid, võttes asjakohasuse korral arvesse teaduse ja tehnika arengut ning rahvusvaheliste standardite arengut.

2. Pädev asutus annab registreeritud ettevõtjale taotluse korral loa artiklis 96 osutatud märgise pealepanemiseks ja vastavalt artiklile 97 puidust pakkematerjali parandamiseks, kasutades teise ettevõtja ruumides töödeldud puitu, juhul kui registreeritud ettevõtja vastab selle märgisega märgistatud puidust pakkematerjali osas kõikidele järgmistele tingimustele:

a) ta kasutab üksnes sellist puitu,

i) mida on töödeldud ühe või mitme ISPM15 1. lisas osutatud heakskiidetud töötlemismeetodiga ja mida on töödeldud käesoleva artikli lõike 1 kohaselt loa saanud registreeritud ettevõtja töötlemisruumides või

ii) mida on töödeldud ühe või mitme ISPM15 1. lisas osutatud heakskiidetud töötlemismeetodiga kolmanda riigi töötlemisruumides, mille kõnealuse kolmanda riigi siseriiklik taimekaitseorganisatsioon on heaks kiitnud;

b) ta tagab, et selleks otstarbeks kasutatavat puitu on võimalik seostada kõnealuste töötlemisruumidega liidu territooriumil või asjaomaste kolmanda riigi töötlemisruumidega;

c) kui see on kohaldatav vastavalt artikli 28 lõigetele 1 ja 2, artikli 30 lõigetele 1 ja 3, artikli 41 lõigetele 2 ja 3 ning artikli 54 lõigetele 2 ja 3, kasutab ta üksnes käesoleva lõigu punktis a osutatud puitu, millega on kaasas taimepass või mis tahes muu dokument, millega tagatakse, et standardi ISPM15 1. lisas osutatud töötlemisnõuded on täidetud.

3. Pädev asutus teostab vähemalt kord aastas kooskõlas lõigete 1 ja 2 loa saanud registreeritud ettevõtjate üle järelevalvet, et kontrollida, kas nad töötlevad ja märgistavad asjakohasuse korral puidust pakkematerjali, puitu ja muid objekte kooskõlas artikli 96 lõikega 1 ja artikliga 97 ning täidavad vastavalt käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimusi, ning seda tagada.

4. Kui pädev asutus saab teada, et loa saanud ettevõtja ei vasta lõikes 1 või 2 osutatud nõuetele, võtab kõnealune asutus viivitamata meetmeid selleks, et kõnealuste sätete rikkumine ei jätkuks.

Kui pädev asutus on võtnud meetmeid, mis ei ole lõikes 1 või 2 osutatud loa kehtetuks tunnistamine, ning rikkumine jätkub, võtab see asutus lõikes 1 või 2 osutatud loa viivitamata tagasi.

Artikkel 99

Muud kinnitused kui puidust pakkematerjali märgis

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades elemendid, mida peavad sisaldama konkreetseid taimi, taimseid saadusi või muid objekte (v.a puidust pakkematerjal) käsitlevad ametlikud kinnitused, mida kohaldatavate rahvusvaheliste standarditega nõutakse tõendusmaterjalina selle kohta, et on rakendatud artikli 28 lõike 1 või 2, artikli 30 lõike 1 või 3, artikli 41 lõike 2 või 3, artikli 44 või artikli 54 lõike 2 või 3 kohaselt vastu võetud meetmeid.
2. Lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktides võidakse samuti sätestada nõuded, mis käsitlevad ühte või mitut järgmist aspekti:
 - a) ettevõtjatele loa andmine lõikes 1 osutatud ametlike kinnituste väljaandmiseks;
 - b) käesoleva lõike punkti a kohaselt loa saanud ettevõtjate järelevalve pädeva asutuse poolt või
 - c) käesoleva lõike punktis a osutatud loa kehtetuks tunnistamine.
3. Komisjon võtab rakendusaktiga vastu käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kinnituste vormi käsitlevad nõuded. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

4. jagu

Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide eksport liidu territooriumilt

Artikkel 100

Liidust eksportimise fütosanitaarsertifikaat

1. Kui taime, taimse saaduse või muu objekti ekspordiks liidu territooriumilt kolmandasse riiki nõutakse kõnealuse kolmanda riigi importi käsitlevate fütosanitaarnõuetega fütosanitaarsertifikaati („ekspordi fütosanitaarsertifikaat“), annab sertifikaadi välja pädev asutus ettevõtja taotlusel, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
 - a) pädev asutus on selle ettevõtja registreerinud vastavalt artiklile 65;
 - b) eksporditav taime, taimne saadus või muu objekt on ettevõtja kontrolli all;
 - c) tagatud on taime, taimse saaduse või muu objekti vastavus asjaomase kolmanda riigi importi käsitlevatele fütosanitaarnõuetele.Pädev asutus annab ekspordi fütosanitaarsertifikaadi välja ka muude isikute kui ettevõtjate taotlusel, juhul kui täidetud on esimese lõigu punktides b ja c sätestatud tingimused.
- Käesoleva lõike kohaldamisel ei või pädev asutus delegeerida ekspordi fütosanitaarsertifikaadi väljaandmist ühelegi teisele isikule.
2. Ilma et see piiraks IPPC-st tulenevaid kohustusi ja võttes arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid, antakse ekspordi fütosanitaarsertifikaat välja eeldusel, et kättesaadav teave võimaldab pädeval asutusel tõendada asjaomase taime, taimse saaduse või muu objekti vastavust asjaomase kolmanda riigi importi käsitlevatele fütosanitaarnõuetele. Kohaldatavuse korral võib kõnealune teave pärineda ühest või mitmest järgmisest allikast:
 - a) asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide või nende tootmise koha ja selle ümbruse kontrollimine, nendest proovide võtmine või nende testimine;
 - b) ametlik teave taimekahjustajate staatuse kohta asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide tootmisüksuses, tootmiskohas, päritolupiirkonnas või -riigis;
 - c) artiklis 78 osutatud taimepass, mis on lisatud asjaomastele taimedele, taimsetele saadustele või muudele objektidele, kui see taimepass tõendab pädeva asutuse poolt tehtud kontrollide tulemusi;
 - d) puidust pakkematerjali märgis, millele on osutatud artikli 96 lõikes 1, või artikli 99 lõike 1 kohane kinnitus;

- e) teave artiklis 102 osutatud ekspordieelsel sertifikaadil;
 - f) ametlik teave artikli 71 kohasel fütosanitaarsertifikaadil, kui asjaomased taimed, taimsed saadused või muud objektid on liidu territooriumile toodud kolmandast riigist.
3. Ekspordi fütosanitaarsertifikaat vastab VIII lisa A osas sätestatud näidise kirjeldusele ja vormingule.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva artikli lõikes 2 ja VIII lisa A osas osutatud elementide muutmiseks, et kohandada need asjakohaste rahvusvaheliste standardite arenguga.
5. Elektroonilised ekspordi fütosanitaarsertifikaadid esitatakse liidu tasandil ametlikuks kontrolliks ette nähtud elektroonilise teabehaldussüsteemi kaudu või sellega elektroonilise teabevahetuse teel.

Artikkel 101

Liidust reeksportimise fütosanitaarsertifikaat

1. Sellise taime, taimse saaduse või muu objekti reeksportimiseks, mis on pärit kolmandast riigist ning on liidu territooriumile sisse toodud sellest või muust kolmandast riigist, antakse ekspordi fütosanitaarsertifikaadi asemel võimaluse korral välja liidust reeksportimise fütosanitaarsertifikaat („reeksporti fütosanitaarsertifikaat“).

Pädev asutus annab reeksporti fütosanitaarsertifikaadi välja ettevõtja taotlusel, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) kõnealune pädev asutus on selle ettevõtja registreerinud vastavalt artiklile 65;
- b) reeksportitav taim, taimne saadus või muu objekt on ettevõtja kontrolli all;
- c) tagatud on taime, taimse saaduse või muu objekti vastavus asjaomase kolmanda riigi impordi käsitlevatele fütosanitaarnõuetele.

Pädev asutus annab reeksporti fütosanitaarsertifikaadi välja ka muude isikute kui ettevõtjate taotlusel, juhul kui täidetud on teise lõigu punktides b ja c sätestatud tingimused.

Käesoleva lõike kohaldamisel ei või pädev asutus delegeerida reeksporti fütosanitaarsertifikaadi väljaandmist ühelegi teisele isikule.

2. Ilma et see piiraks IPPC-st tulenevaid kohustusi ja võttes arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid, antakse reeksporti fütosanitaarsertifikaat välja eeldusel, et kättesaadav teave võimaldab tõendada vastavust asjaomase kolmanda riigi impordi käsitlevatele fütosanitaarnõuetele ja et täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) reeksporti fütosanitaarsertifikaadile lisatakse päritoluriigiks olevast kolmandast riigist pärit taime, taimse saaduse või muu objektiga kaasasolev algne fütosanitaarsertifikaat või selle kinnitatud ärakiri;
- b) pärast asjaomase taime, taimse saaduse või muu objekti sissetoomist liidu territooriumile ei ole seda kasvatatud, toodetud ega töödeldud tema oleku muutmiseks;
- c) asjaomasel taimel, taimsel saadusel või muul objektil ei ole selle hoidmise ajal liikmesriigis, kust see asjaomasesse kolmandasse riiki eksporditakse, olnud mingit ohtu saastuda või nakatuda karantiinsete taimekahjustajate või reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajatega, mis on sihtkohaks olevas kolmandas riigis sellistena loetletud;
- d) asjaomase taime, taimse saaduse või muu objekti identiteet on jäänud samaks.

3. Kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 100 lõiget 2.

4. Reeksporti fütosanitaarsertifikaat vastab VIII lisa B osas sätestatud näidise kirjeldusele ja vormingule.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte VIII lisa B osa muutmiseks, et kohandada seda asjakohaste rahvusvaheliste standardite arenguga.

6. Elektroonilised reekspordi fütosanitaarsertifikaadid esitatakse liidu tasandil ametlikuks kontrolliks ette nähtud elektroonilise teabehaldussüsteemi kaudu või sellega elektroonilise teabevahetuse teel.

Artikkel 102

Ekspordieelne sertifikaat

1. Selle liikmesriigi pädevad asutused, kust artikli 100 lõikes 1 osutatud taimed, taimsed saadused või muud objektid eksporditakse, ning selle liikmesriigi pädevad asutused, kus kõnealused taimed, taimsed saadused või muud objektid on kasvatatud või toodetud või kus neid on hoiustatud või töödeldud, vahetavad vajalikku fütosanitaarteavet, mis on aluseks ekspordi fütosanitaarsertifikaadi väljaandmisele.

2. Lõikes 1 osutatud teabevahetus toimub ühtlustatud dokumendi vormis („ekspordieelne sertifikaat“), milles selle liikmesriigi pädevad asutused, kus taimed, taimsed saadused ja muud objektid on kasvatatud või toodetud või kus neid on hoiustatud või töödeldud, tõendavad kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektide vastavust konkreetsetele fütosanitaarnõuetele, milles käsitletakse ühte või mitut järgmist aspekti:

- a) asjaomased taimed, taimsed saadused või muud objektid on vabad teatavatest taimekahjustajatest või taimekahjustajate esinemise määr jääb kindlaksmääratud piirmäärast allapoole;
- b) asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide päritolu konkreetsel põllul, konkreetses tootmisüksuses, tootmiskohas või piirkonnas;
- c) taimekahjustajate staatus asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide põllul, tootmisüksuses, tootmiskohas, päritolupiirkonnas või -riigis;
- d) asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide kontrollimise, nendest proovide võtmise ja nende testimise tulemused;
- e) fütosanitaarmenetlused, mida on kohaldatud asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide tootmisel või töötlemisel.

3. Selle liikmesriigi pädevad asutused, kus taimed, taimsed saadused või muud tooted on kasvatatud või toodetud või kus neid on hoiustatud või töödeldud, annavad ekspordieelse sertifikaadi välja ettevõtja taotlusel sel ajal, kui need taimed, taimsed saadused või muud objektid asuvad kõnealuse ettevõtja valdustes.

4. Ekspordieelne sertifikaat on asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega kaasas nende vedamise ajal liidu territooriumil, välja arvatud juhul, kui asjaomased liikmesriigid vahetavad selles sisalduvat teavet liidu tasandil ametlikuks kontrolliks ette nähtud elektroonilise teabehaldussüsteemi kaudu või sellega elektroonilise teabevahetuse teel.

5. Ilma et see piiraks lõikes 3 sätestatud nõuete kohaldamist, võidakse ekspordieelne sertifikaat välja anda siis, kui taimed, taimsed saadused või muud objektid ei ole enam asjaomase ettevõtja valdustes, tingimusel et tehtud on kontrollid ja vajaduse korral proovide võtmine, millega kinnitatakse nende taimede, taimsete saaduste või muude objektide vastavust ühele või enamale lõikes 2 osutatud konkreetsele fütosanitaarnõudele.

6. Ekspordieelne sertifikaat sisaldab selliseid elemente ja on sellises vormis, nagu on sätestatud VIII lisa C osas.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 105 vastu delegeeritud õigusakte VIII lisa C osa muutmiseks, et kohandada seda teaduse ja tehnika arengu ning asjakohaste rahvusvaheliste standardite arenguga.

7. Komisjon võib rakendusaktiga sätestada ekspordieelse sertifikaadi väljaandmise menetlused. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

VII PEATÜKK

Komisjoni tugimeetmed

Artikkel 103

Elektroonilise teavitussüsteemi loomine

Komisjon loob liikmesriikide teadete edastamiseks elektroonilise süsteemi.

Süsteem on ühendatud ja ühildatav liidu tasandil ametlikuks kontrolliks ette nähtud elektroonilise teabehaldussüsteemiga.

Artikkel 104

Teadetes sisalduv teave, teadete vorm ja tähtjad ning teavitamine taimekahjustajate kahtlustatava esinemise korral

Komisjon võib rakendusaktiga sätestada konkreetsed nõuded teavitamisele, millele on osutatud artikli 9 lõigetes 1 ja 2, artiklis 11, artikli 17 lõikes 3, artikli 18 lõikes 6, artikli 19 lõikes 2, artikli 28 lõikes 7, artikli 29 lõike 3 esimeses lõigus, artikli 30 lõikes 8, artikli 33 lõikes 1, artikli 40 lõikes 4, artikli 41 lõikes 4, artikli 46 lõikes 4, artikli 49 lõikes 6, artikli 53 lõikes 4, artikli 54 lõikes 4, artikli 62 lõikes 1, artikli 77 lõikes 2 ja artikli 95 lõikes 5. Nimetatud nõuded käsitlevad ühte või mitut järgmist elementi:

- a) teave, mida need teated peavad sisaldama;
- b) nende teadete vorm ja juhised selle vormi täitmise kohta;
- c) punktis a osutatud konkreetse teabe esitamise tähtjad;
- d) juhud, mil teatatakse taimekahjustajate kahtlustatavast esinemisest, kuna taimekahjustaja bioloogiat ning kiire ja laia leviku võimalust arvestades on vaja kiiresti tegutseda;
- e) juhud, kus tuleb teatada sätete rikkumisest, mil sätete rikkumisest tuleneb liidu karantiinse taimekahjustaja või ajutiselt liidu karantiinseks taimekahjustajaks loetava taimekahjustaja levimise risk.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 107 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

VIII PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 105

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 6 lõikes 2, artiklis 7, artikli 8 lõikes 5, artikli 19 lõikes 7, artiklis 21, artikli 32 lõikes 5, artikli 34 lõikes 1, artiklis 38, artikli 43 lõikes 2, artikli 46 lõikes 2, artikli 48 lõikes 5, artiklis 51, artikli 65 lõikes 4, artikli 71 lõikes 4, artikli 76 lõikes 4, artikli 81 lõikes 2, artikli 83 lõikes 6, artikli 87 lõikes 4, artikli 89 lõikes 2, artikli 96 lõikes 2, artikli 98 lõikes 1, artikli 99 lõikes 1, artikli 100 lõikes 4, artikli 101 lõikes 5 ja artikli 102 lõikes 6 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 13. detsembrist 2016. Komisjon esitab volituste delegeerimise kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 6 lõikes 2, artiklis 7, artikli 8 lõikes 5, artikli 19 lõikes 7, artiklis 21, artikli 32 lõikes 5, artikli 34 lõikes 1, artiklis 38, artikli 43 lõikes 2, artikli 46 lõikes 2, artikli 48 lõikes 5, artiklis 51, artikli 65 lõikes 4, artikli 71 lõikes 4, artikli 76 lõikes 4, artikli 81 lõikes 2, artikli 83 lõikes 6, artikli 87 lõikes 4, artikli 89 lõikes 2, artikli 96 lõikes 2, artikli 98 lõikes 1, artikli 99 lõikes 1, artikli 100 lõikes 4, artikli 101 lõikes 5 ja artikli 102 lõikes 6 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 6 lõike 2, artikli 7, artikli 8 lõike 5, artikli 19 lõike 7, artikli 21, artikli 32 lõike 5, artikli 34 lõike 1, artikli 38, artikli 43 lõike 2, artikli 46 lõike 2, artikli 48 lõike 5, artikli 51, artikli 65 lõike 4, artikli 71 lõike 4, artikli 76 lõike 4, artikli 81 lõike 2, artikli 83 lõike 6, artikli 87 lõike 4, artikli 89 lõike 2, artikli 96 lõike 2, artikli 98 lõike 1, artikli 99 lõike 1, artikli 100 lõike 4, artikli 101 lõike 5 ja artikli 102 lõike 6 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 106

Kiirmenetlus

1. Käesoleva artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub viivitamata ja seda kohaldatakse seni, kuni selle suhtes ei esitata lõike 2 kohaselt vastuväiteid. Delegeeritud õigusakti teatavastegemisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.
2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes vastuväite esitada kooskõlas artikli 105 lõikes 6 osutatud menetlusega. Sellisel juhul tunnistab komisjon õigusakti viivitamata kehtetuks pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväiteid.

Artikkel 107

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab alaline taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002⁽¹⁾ artikli 58 lõikega 1. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5. Kui komitee arvamus saadakse kirjaliku menetlusega, lõpetatakse nimetatud menetlus ilma tulemust saavutamata, kui arvamuse esitamiseks ette nähtud tähtaja jooksul komitee eesistuja nii otsustab või kui komitee liikmete lihtenamus seda taotleb.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 5.

Artikkel 108

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad õigusnormid karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse sätete rikkumise korral, ja võtavad vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja heidutavad.

Liikmesriigid teavad neist sätetest komisjonile hiljemalt 14. detsembriks 2019 ja annavad viivitamata teada nende edaspidistest muudatustest.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

Artikkel 109

Kehtetuks tunnistamine

1. Direktiiv 2000/29/EÜ tunnistatakse kehtetuks, välja arvatud järgmised sätted:
 - a) artikli 1 lõige 4;
 - b) artikli 2 lõike 1 sissejuhatav osa ning punktid g, i, j, k, l, m, n, p, q ja r;
 - c) artikli 11 lõige 3;
 - d) artikkel 12;
 - e) artikkel 13;
 - f) artikkel 13a;
 - g) artikkel 13b;
 - h) artikkel 13c;
 - i) artikkel 13d;
 - j) artikli 21 lõiked 1–5;
 - k) artikkel 27a;
 - l) VIIIa lisa.
2. Järgmised direktiivid tunnistatakse kehtetuks:
 - a) direktiiv 69/464/EMÜ;
 - b) direktiiv 74/647/EMÜ;
 - c) direktiiv 93/85/EMÜ;
 - d) direktiiv 98/57/EÜ;
 - e) direktiiv 2006/91/EÜ;
 - f) direktiiv 2007/33/EÜ.
3. Viiteid lõigete 1 ja 2 kohaselt kehtetuks tunnistatud õigusaktidele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt IX lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 110

Määruse (EL) nr 228/2013 muutmine

Määruse (EL) nr 228/2013 artikli 24 lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Taimekahjustajate tõrjeprogrammide liidupoolne rahastamine liidu äärepoolseimates piirkondades toimub kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 652/2014 (*).“

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 652/2014, millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta ning muudetakse nõukogu direktiive 98/56/EÜ, 2000/29/EÜ ja 2008/90/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 178/2002, (EÜ) nr 882/2004 ja (EÜ) nr 396/2005, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 66/399/EMÜ, 76/894/EMÜ ja 2009/470/EÜ (ELT L 189, 27.6.2014, lk 1).“

Artikkel 111

Määruse (EL) nr 652/2014 muutmine

Määrust (EL) nr 652/2014 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 1 punkt e asendatakse järgmisega:

„e) mis käsitlevad taimekahjuritevastaseid kaitsemeetmeid;“.

2) Artikli 5 lõikesse 2 lisatakse järgmine punkt:

„c) artiklis 25 osutatud liidu äärepoolseimates piirkondades taimekahjurite tõrje programmide puhul;“.

3) Artikli 16 lõike 1 punktid a, b ja c asendatakse järgmistega:

„a) meetmed, mille eesmärk on taimekahjurite hävitamine saastunud alalt ja mida võtavad pädevad asutused kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 (*) artikli 17 lõikega 1, artikli 28 lõikega 1, artikli 29 lõikega 1 või artikli 30 lõikega 1;

b) meetmed, mille eesmärk on takistada määruse (EL) 2016/2031 artikli 6 lõike 2 kohaselt loetletud sellise prioriteetse taimekahjurite levikut, mille tõrjeks on vastu võetud kõnealuse määruse artikli 28 lõike 2 kohased liidu meetmed taimekahjuri leviku takistamiseks saastunud alal, kust prioriteetseid taimekahjureid ei ole võimalik hävitada, kui meetmed on olulised selleks, et kaitsta liidu territooriumi kõnealuse prioriteetse taimekahjuri edasise leviku eest. Nende meetmete eesmärk on kõnealuse taimekahjuri hävitamine kõnealust saastunud ala ümbritsevast puhvertsoonist, kui selle esinemine on kõnealuses puhvertsoonis kinnitatud, ning

c) ennetavad meetmed, mille eesmärk on takistada määruse (EL) 2016/2031 artikli 6 lõike 2 kohaselt loetletud sellise prioriteetse taimekahjustaja levikut, mille tõrjeks on vastu võetud kõnealuse määruse artikli 28 lõike 3 kohased liidu meetmed, kui meetmed on olulised selleks, et kaitsta liidu territooriumi kõnealuse prioriteetse taimekahjustaja edasise leviku eest.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrus (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajate-vastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4).“

4) Artikkel 17 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 17

Tingimused

Artiklis 16 osutatud meetmed võivad olla rahastamiskõlblikud tingimusel, et neid on kohaldatud viivitamata, need vastavad liidu asjakohase õiguse kohaldatavatele sätetele ning täidetud on üks või rohkem järgmistest tingimustest:

a) meetmed seonduvad määruse (EL) 2016/2031 artikli 5 lõike 2 kohaselt loetletud liidu karantiinsete taimekahjustajatega, mida liidu territooriumil teadaolevalt ei esine;

b) meetmed seonduvad taimekahjustajatega, mis ei ole loetletud liidu karantiinse taimekahjustajana ning mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2016/2031 artikli 29 lõike 1 kohaselt liikmesriigi pädeva asutuse poolt vastu võetud meedet;

c) meetmed seonduvad taimekahjustajatega, mis ei ole loetletud liidu karantiinse taimekahjustajana ning mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2016/2031 artikli 30 lõike 1 kohaselt komisjoni poolt vastu võetud meedet;

d) meetmed seonduvad määruse (EL) 2016/2031 artikli 6 lõike 2 kohaselt loetletud prioriteetsete taimekahjustajatega.

Esimese lõigu punktis b sätestatud tingimusele vastavate meetmete puhul ei hõlma toetus neid kulusid, mis on kantud hiljem kui kaks aastat pärast asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse poolt määruse (EL) 2016/2031 artikli 29 kohaselt vastu võetud meetme jõustumist, või on kantud pärast selle meetme lõppemist. Esimese lõigu punktis c sätestatud tingimusele vastavate meetmete puhul ei hõlma toetus neid kulusid, mis on kantud pärast komisjoni poolt vastavalt määruse (EL) 2016/2031 artikli 30 lõikele 1 vastu võetud meetme lõppemist.“

5) Artikli 18 lõikes 1 asendatakse punkt d järgmisega:

„d) kulud seoses omanikele hävitatud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide väärtuse hüvitamisega pärast artiklis 16 osutatud meetmete võtmist, vastavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide turuväärtuse piires, mis oleks saadud, kui neid meetmeid ei oleks võetud; võimalik jääkväärtus arvatakse hüvitisest maha, ning“.

6) Artiklit 19 muudetakse järgmiselt.

a) Esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriikidele võib anda toetusi ühe- ja mitmeaastaste uuringukavade jaoks, mida viiakse ellu seoses taimekahjustajate esinemisega („uuringukavad“), tingimusel et need uuringukavad vastavad vähemalt ühele järgmisest kolmest tingimusest:

- a) kavad on seotud määruse (EL) 2016/2031 artikli 5 lõike 2 kohaselt loetletud liidu karantiinsete taimekahjustajatega, mida liidu territooriumil teadaolevalt ei esine;
- b) kavad on seotud määruse (EL) 2016/2031 artikli 6 lõike 2 kohaselt loetletud prioriteetsete taimekahjustajatega ning
- c) kavad on seotud taimekahjustajatega, mis ei ole loetletud liidu karantiinse taimekahjustajana ning mis on hõlmatud määruse (EL) 2016/2031 artikli 30 lõike 1 kohaselt komisjoni poolt vastu võetud meetmega.“

b) Kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Esimese lõigu punktis c sätestatud tingimusele vastavate meetmete puhul ei hõlma toetus neid kulusid, mis on kantud pärast komisjoni poolt vastavalt määruse (EL) 2016/2031 artikli 30 lõikele 1 vastu võetud meetme lõppemist.“

7) Artiklisse 20 lisatakse punkt punkti a ette uus:

„a) visuaalsete kontrollide kulud;“.

8) Artikli 47 punkt 2 asendatakse järgmisega:

„2) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 15a

Liikmesriigid näevad ette, et igauks, kes saab teadlikuks I või II lisas loetletud taimekahjurist või taimekahjurist, mille suhtes kohaldatakse meedet vastavalt artikli 16 lõikele 2 või 3, või kellel on alust kahtlustada niisuguse taimekahjuri esinemist, teavitab sellest viivitamata pädevat asutust ning esitab pädeva asutuse nõudmise korral oma valduses oleva teabe taimekahjuri esinemise kohta. Juhul kui teavet ei esitata kirjalikult, salvestab pädev asutus selle ametlikult.““

Artikkel 112

Määruse (EL) nr 1143/2014 muutmine

Määruse (EL) nr 1143/2014 artikli 2 lõike 2 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) taimekahjustajatele, mis on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 (*) artikli 5 lõike 2 või artikli 32 lõike 3 kohaselt või mille suhtes kohaldatakse selle määruse artikli 30 lõike 1 kohaseid meetmeid;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrus (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4).“

Artikkel 113

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Seda kohaldatakse alates 14. detsembrist 2019. Sellegipoolest,

a) artikli 111 punkti 8 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2017;

b) artikli 100 lõiget 3 ja artikli 101 lõiget 4 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

2. Artikli 109 lõike 2 punktides a, c, d ja f osutatud õigusaktid tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2022. Kui kõnealuste õigusaktide sätted on vastuolus käesoleva määruse sätetega, on käesoleva määruse sätted ülimuslikud.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 26. oktoober 2016

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
I. LESAY

I LISA

KRITEERIUMID TAIMEKAHJUSTAJATE LIIGITAMISEKS NEIST LIIDU TERRITOOORIUMILE TULENEVA RISKI ALUSEL

1. JAGU

Artiklis 3, artikli 6 lõikes 1, artiklis 7, artikli 29 lõikes 2, artikli 30 lõikes 2 ja artikli 49 lõikes 3 osutatud kriteeriumid karantiinseks taimekahjustajaks loetavate taimekahjustajate identifitseerimiseks

1) Taimekahjustaja identiteet

Taimekahjustaja taksonoomiline identiteet määratakse selgelt või teise võimalusena osutatakse, et taimekahjustaja tekitab samu sümptomeid ning kannab saastatust edasi.

Taimekahjustaja taksonoomiline identiteet määratakse liikide tasandil või teise võimalusena kõrgemal või madalamal taksonoomilisel tasemel, kui selle taseme sobivus virulentsuse, peremeesorganismide või vektorite põhjal on teaduslikult põhjendatud.

2) Taimekahjustaja esinemine asjaomasel territooriumil

Kohaldatakse ühte või mitut järgmist tingimust:

- a) taimekahjustajat asjaomasel territooriumil teadaolevalt ei esine;
- b) on teada, et taimekahjustajat esineb üksnes asjaomase territooriumi väikeses osas;
- c) on teada, et taimekahjustajat esineb asjaomasel territooriumil vähe, ebaregulaarselt, isoleeritult ja harva.

Kui kohaldatakse punkti b või c, loetakse taimekahjustaja mitte laialt levinuks.

3) Taimekahjustaja võime siseneda asjaomasele territooriumile, seal kohanduda ja levida

a) Sisenemisevõime

Taimekahjustajat käsitatakse võimelisena sisenema asjaomasele territooriumile või kui seda asjaomasel territooriumil juba esineb, kuid see ei ole laialt levinud, siis asjaomase territooriumi sellisesse ossa, kus seda ei esine („ohustatud ala asjakohane osa“), loodusliku levimise teel või eeldusel, et täidetud on kõik järgmised tingimused:

- i) kõnealusele territooriumile sissetoodavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide puhul on taimekahjustaja nende taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega seotud sellel territooriumil, kust need pärit on või kust need asjaomasele territooriumile toodi;
- ii) see jääb vedamisel ja hoidmisel ellu;
- iii) see võib üle kanduda sobivale peremeestaimele, taimsele saadusele või muule objektile asjaomasel territooriumil.

b) Kohandumisevõime

Taimekahjustajat käsitatakse sellisena, et ta on võimeline kõnealusel territooriumil, või kui seda kõnealusel territooriumil juba esineb, kuid see ei ole laialt levinud, siis territooriumi selles osas, kus seda ei esine, kohanduma, eeldusel et täidetud on kõik järgmised tingimused:

- i) on olemas taimekahjustaja peremeestaimed ja asjakohasuse korral taimekahjustaja vektorid taimekahjustaja edasikandumiseks;
- ii) otsustava tähtsusega keskkonnategurid on asjaomase taimekahjustaja ning kohaldatavuse korral selle vektori jaoks soodsad, mis võimaldab sellel ellu jääda raskete kliimaoludega perioodidel ning oma elutsükkel läbida;

- iii) asjaomasel territooriumil kasutatavad viljelusviisid ja tõrjemeetmed on soodsad;
- iv) taimekahjustaja ellujäämise meetodid, paljunemisstrateegia, geneetiline kohanemine ning elujõulise populatsiooni miinimumsuurus aitab selle kohandumisele kaasa.

c) Levimisvõime

Taimekahjustajat käsitatakse võimelisena levima asjaomasel territooriumil või kui seda seal juba esineb, kuid see ei ole laialt levinud, siis territooriumi selles osas, kus seda ei esine, eeldusel et täidetud on üks või mitu järgmistest tingimustest:

- i) keskkond on sobiv taimekahjustaja looduslikuks levimiseks;
- ii) ei ole piisavalt takistusi taimekahjustaja looduslikule levimisele;
- iii) kaubad või transpordivahendid võimaldavad taimekahjustajate liikumist;
- iv) on olemas taimekahjustaja peremeestaimed ja asjakohasuse korral vektorid;
- v) asjaomasel territooriumil kasutatavad viljelusviisid ja tõrjemeetmed on soodsad;
- vi) taimekahjustaja looduslikke vaenlasi ega antagonistide ei ole või need ei suuda taimekahjustaja levimist pidurdada.

4) Võimalik majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju

Taimekahjustaja sisenemine asjaomasele territooriumile või kui seda seal juba esineb, kuid see ei ole laialt levinud, siis territooriumi sellesse ossa, kus seda ei esine, ning seal kohandamine ja levimine toob selle territooriumi või selle osa jaoks, kus see ei ole laialt levinud, kaasa vastuvõetamatu majandusliku, sotsiaalse ja/või keskkonnamõju, mis on seotud ühe või mitme järgmise punktiga:

- a) saagi koguseline vähenemine ja selle kvaliteedi halvenemine;
- b) tõrjemeetmetega seotud kulud;
- c) ümberistutamise kulud ja/või asendustaimede kasvatamise vajadusest tulenev kahju;
- d) mõju olemasolevatele tootmisviisidele;
- e) mõju tänaväärsetele puudele, parkidele ning looduslikele ja täisistutatud aladele;
- f) mõju kohalikele taimedele, bioloogilisele mitmekesisusele ja ökosüsteemi teenustele;
- g) muude taimekahjustajate kohandumisele, levimisele ja mõjule avalduv mõju, näiteks mis tuleneb asjaomase taimekahjustaja võimest toimida vektorina muude taimekahjustajate jaoks;
- h) muutused tootmiskuludes või sisendi nõudluses, sealhulgas tõrjekulud ning hävitamise ja tõkestamise kulud;
- i) tootja kasumile avalduv mõju, mis tuleneb muutustest kvaliteedis, tootmiskuludes, saagikusel või hinnatasemes;
- j) kvaliteedimuutusest tulenevad muutused toote sise- või välistarbija nõudluses;
- k) sise- ja eksporditurudele ning makstud hindadele avalduv mõju, sealhulgas mõju eksporditurule pääsule ning tõenäosusele, et kaubanduspartnerid kehtestavad fütosanitaarpiiranguid;
- l) lisauuringuteks ja -nõuanneteks vajalikud ressursid;
- m) tõrjemeetmete keskkonnamõju ja muu soovimatu mõju;
- n) mõju Natura 2000 aladele ja muudele kaitsealadele;
- o) muutused ökoloogilistes protsessides ja ökosüsteemi struktuuris, stabiilsuses või protsessides, sealhulgas täiendav mõju taimeliikidele, erosioonile, põhjaveepinna muutustele, tuleohule, toitainete ringlusele;

- p) keskkonna taastamise ja ennetavate meetmete kulud;
- q) mõju toiduga kindlustatusele ja toiduohutusele;
- r) mõju tööhõivele;
- s) mõju veekvaliteedile, rekreatsioonile, turismile, maastikupärandile, loomade karjatamisele, jahindusele, kalandusele.

2. JAGU

Artikli 6 lõigetes 1 ja 2 osutatud kriteeriumid, et identifitseerida prioriteetseks taimekahjustajaks loetavad liidu karantiinsed taimekahjustajad

Liidu karantiinseid taimekahjustajaid käsitatakse liidu territooriumil eriti tugevat majanduslikku, sotsiaalset või keskkonnamõju omavana, kui nende sisenemine, kohandumine ja levimine vastab ühele või mitmele järgmistest punktidest:

- a) majanduslik mõju: taimekahjustaja võib tekitada suurt kahju 1. jao punktis 4 osutatud otsese ja kaudse mõju tõttu taimedele, millel on liidu territooriumil märkimisväärne majanduslik väärtus.

Esimeses lõigus osutatud taimed võivad olla puud, mis ei ole tootmises;

- b) sotsiaalne mõju: taimekahjustaja võib avaldada ühte või mitut mõju järgmistest:
 - i) tööhõive märkimisväärne vähenemine asjaomases põllumajandus-, aiandus- või metsandussektoris või nende sektoritega seotud tööstusharudes, sealhulgas turismis ja rekreatsioonis;
 - ii) märkimisväärne risk toiduga kindlustatusele või toiduohutusele;
 - iii) liidu territooriumil kasvavate või kasvatatavate oluliste puuliikide või liidu maastiku ja kultuuri- või ajaloopärandi seisukohalt väga oluliste puuliikide hävimine või nende pikaajaline ja ulatuslik kahjustamine;
- c) keskkonnamõju: taimekahjustaja võib avaldada ühte või mitut mõju järgmistest:
 - i) märkimisväärne mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja ökosüsteemi teenustele, sealhulgas mõju liikidele ja elupaikadele, mis on loetletud nõukogu direktiivis 92/43/EMÜ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/147/EÜ⁽²⁾;
 - ii) asjaomastel taimedel taimekaitsevahendite kasutamise märkimisväärne ja pikaajaline suurenemine;
 - iii) liidu territooriumil kasvavate või kasvatatavate oluliste puuliikide või liidu maastiku ja kultuuri- või ajaloopärandi seisukohalt väga oluliste puuliikide hävimine või nende pikaajaline ja ulatuslik kahjustamine.

3. JAGU

Artikli 29 lõikes 1 ja artikli 30 lõikes 1 osutatud kriteeriumid esialgseks hindamiseks, mis on vajalik selliste ajutiselt liidu karantiinseks taimekahjustajaks loetavate taimekahjustajate identifitseerimiseks, mille suhtes tuleb võtta ajutisi meetmeid

1. alajagu

Artikli 29 lõikes 1 osutatud kriteeriumid esialgseks hindamiseks, mis on vajalik selliste ajutiselt liidu karantiinseks taimekahjustajaks loetavate taimekahjustajate identifitseerimiseks, mille suhtes tuleb võtta ajutisi meetmeid

1) Taimekahjustaja identiteet

Taimekahjustaja vastab 1. jao punktis 1 määratletud kriteeriumile.

⁽¹⁾ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

2) Taimekahjustaja esinemine liikmesriigi territooriumil

Taimekahjustajat ei ole liikmesriigi territooriumil teadaolevalt varem esinenud. Kõnealusele liikmesriigile kättesaadava teabe põhjal ei ole taimekahjustajat liidu territooriumil samuti teadaolevalt varem esinenud või leitakse, et see vastab liidu territooriumiga seoses 1. jao punkti 2 alapunktis b või c sätestatud tingimustele.

3) Taimekahjustaja kohandamise ja levimise tõenäosus liidu territooriumil või selle konkreetse(te)s osa(de)s, kus seda ei esine

Liikmesriigile kättesaadava teabe põhjal vastab taimekahjustaja 1. jao punkti 3 alapunktides b ja c määratletud kriteeriumidele seoses liikmesriigi territooriumiga ning liidu territooriumiga sel määral, kuivõrd liikmesriigil on võimalik seda hinnata.

4) Taimekahjustaja võimalik majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju

Liikmesriigile kättesaadava teabe põhjal oleks taimekahjustajal vastuvõetamatu majanduslik, sotsiaalne ja/või keskkonnamõju liikmesriigi territooriumil ning liidu territooriumil sel määral, kuivõrd liikmesriigil on võimalik seda hinnata, kui see taimekahjustaja sellel territooriumil kohanduks ja leviks.

Selline mõju sisaldab vähemalt ühte või mitut 1. jao punkti 4 alapunktides a–g loetletud otsest mõju.

2. alajagu

Artikli 30 lõikes 1 osutatud kriteeriumid esialgseks hindamiseks, mis on vajalik selliste ajutiselt liidu karantiinseks taimekahjustajaks loetavate taimekahjustajate identifitseerimiseks, mille suhtes tuleb võtta ajutisi meetmeid

1) Taimekahjustaja identiteet

Taimekahjustaja vastab 1. jao punktis 1 määratletud kriteeriumile.

2) Taimekahjustaja esinemine liidu territooriumil

Taimekahjustajat ei ole liidu territooriumil teadaolevalt varem esinenud või leitakse, et see vastab liidu territooriumiga seoses 1. jao punkti 2 alapunktis b või c sätestatud tingimustele.

3) Taimekahjustaja kohandamise ja levimise tõenäosus liidu territooriumil või selle konkreetse(te)s osa(de)s, kus seda ei esine

Liidule kättesaadava teabe põhjal vastab taimekahjustaja liidu territooriumiga seoses 1. jao punkti 3 alapunktides b ja c määratletud kriteeriumidele.

4) Taimekahjustaja võimalik majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju

Liidule kättesaadava teabe põhjal oleks taimekahjustajal vastuvõetamatu majanduslik, sotsiaalne ja/või keskkonnamõju liidu territooriumil, kui see taimekahjustaja sellel territooriumil kohanduks ja leviks.

Selline mõju sisaldab vähemalt ühte või mitut 1. jao punkti 4 alapunktides a–g loetletud otsest mõju.

4. JAGU

Artiklites 36 ja 38 osutatud kriteeriumid liidu reguleeritud mittekarantiinseks taimekahjustajaks loetavate taimekahjustajate identifitseerimiseks

1) Taimekahjustaja identiteet

Taimekahjustaja vastab 1. jao punktis 1 määratletud kriteeriumile.

2) Taimekahjustaja levimise tõenäosus liidu territooriumil

Hindamise tulemusena leitakse, et taimekahjustaja kandub edasi peamiselt teatavate istutamiseks ettenähtud taimede kaudu, mitte looduslikul teel või taimsete saaduste või muude objektide vedamise kaudu.

Kõnealune hindamine sisaldab järgmisi aspekte, nii nagu see on asjakohane:

- a) taimekahjustaja elutsüklite arv asjaomasel peremeestaimel;
- b) taimekahjustaja bioloogia, epidemioloogia ning ellujäämine;
- c) taimekahjustaja võimalik looduslik, inimese kaasabil või muul viisil toimuv edasikandumine asjaomasele peremeestaimele ning edasikandumisviiside tõhusus, sealhulgas levimise mehhanismid ja määr;
- d) järgnev saastumine ja taimekahjustaja edasikandumine asjaomaselt peremeestaimelt muudele taimedele ja vastupidi;
- e) kliimategurid;
- f) viljelustavad enne ja pärast saagikoristust;
- g) mulla tüüp;
- h) asjaomase peremeestaimede vastuvõtlikkus taimekahjustajale ja peremeestaimede erinevad etapid;
- i) taimekahjustaja vektorite olemasolu;
- j) taimekahjustaja looduslike vaenlaste ja antagonistide olemasolu;
- k) muude taimekahjustajale vastuvõtlike peremeestaimede olemasolu;
- l) taimekahjustaja levimus liidu territooriumil;
- m) taimede kavandatav kasutusviis.

3) Taimekahjustaja võimalik majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju

Punktis 2 osutatud istutamiseks ettenähtud taimede saastumine taimekahjustajaga avaldab kõnealuste taimede kavandatud kasutusviisile vastuvõetamatut majanduslikku mõju, mis on seotud ühe või mitme järgmise punktiga:

- a) saagi koguseline vähenemine ja selle kvaliteedi halvenemine;
- b) tõrjemeetmetega seotud lisakulud;
- c) saagikoristuse ja sorteerimisega seotud lisakulud;
- d) ümberistutamise kulud;
- e) asendustaimede kasvatamise vajadusest tingitud kahjud;
- f) mõju olemasolevatele tootmisviisidele;
- g) mõju muudele peremeestaimedele tootmiskohas;
- h) muude taimekahjustajate kohandumisele, levimisele ja mõjule avalduv mõju, mis tuleneb asjaomase taimekahjustaja võimest toimida vektorina nende muude taimekahjustajate jaoks;
- i) mõju tootja kuludele või sisendi nõudlusele, sealhulgas tõrjekulud ning hävitamise ja tõkestamise kulud;
- j) tootja kasumile avalduv mõju, mis tuleneb muutustest tootmiskuludes, saagikuses või hinnatasemes;
- k) kvaliteedimuutusest tulenevad muutused toote sise- või välistarbija nõudluses;
- l) mõju sise- ja eksporditurgudele ning makstud hindadele;
- m) mõju tööhõivele.

II LISA

TAIMEKAHJUSTAJATEGA SEOTUD RISKIDE JUHTIMISE MEETMED JA PÕHIMÕTTED

1. JAGU

Artikli 17 lõikes 1, artiklis 21, artikli 25 lõikes 2, artikli 28 lõigetes 4 ja 6, artikli 29 lõikes 1, artikli 30 lõigetes 5 ja 7, artikli 40 lõikes 3, artikli 41 lõikes 3, artikli 42 lõikes 4, artikli 46 lõikes 3, artikli 53 lõikes 3, artikli 54 lõikes 3 ja artikli 75 lõikes 2 osutatud meetmed karantiinsete taimekahjustajatega seotud riskide juhtimiseks

Karantiinsete taimekahjustajatega seotud riskide juhtimine koosneb ühest või asjakohasuse korral mitmest järgmisest meetmest.

- 1) Meetmed istutatud ja looduslike taimede saastumise vältimiseks ja saaste likvideerimiseks
 - a) Istutatud taimede identiteeti, laadi, päritolu, põlvnemist, lähteriiki ja tootmisetappe käsitlevad piirangud.
 - b) Taimede viljelemist, koristamist ja kasutamist käsitlevad piirangud.
 - c) Taimsete saaduste, valduste, maa, vee, mulla, kasvukeskkonna, ruumide, seadmete, varustuse ja muude objektide kasutamist käsitlevad piirangud.
 - d) Taimede, taimsete saaduste, valduste, maa, vee, mulla, kasvukeskkonna, ruumide, seadmete, varustuse ja muude objektide jälgimine, visuaalne kontroll, neist proovide võtmine ja laboritestide läbiviimine karantiinsete taimekahjustajate esinemise kinnitamiseks.
 - e) Jälgimine, mille abil tehakse kindlaks resistentsete taimeliikide või -sortide vastupidavuse nõrgenemine või muutumine, mis on seotud muutustega karantiinse taimekahjustaja või selle biotüübi, patotüübi, rassi või virulent-susrühma koostises.
 - f) Karantiinsete taimekahjustajatega saastunud või võib-olla saastunud taimede, taimsete saaduste, valduste, maa, vee, mulla, kasvukeskkonna, ruumide, seadmete, varustuse ja muude objektide füüsikaline, keemiline ja bioloogiline töötlemine.
 - g) Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide hävitamine kas seetõttu, et need on karantiinsete taimekahjustajatega saastunud või võib-olla saastunud, või ennetaval eesmärgil.
 - h) Teabe, andmete salvestamise, teabevahetuse ja aruandlusega seotud kohustused.
 - i) Asjaomaste ettevõtjate registrisse kandmine.

Punkti b kohaldamisel võivad kõnealused meetmed sisaldada nõudeid, milles käsitletakse taimeliikide ja -sortide resistentse katsetamist asjaomase karantiinse taimekahjustaja suhtes ning asjaomase karantiinse taimekahjustaja suhtes resistentsete taimeliikide ja -sortide loetlemist.

Punkti f kohaldamisel võivad kõnealused meetmed sisaldada nõudeid, milles käsitletakse järgmist:

- i) asjaomast töötlusviisi kohaldavate ettevõtjate registreerimine, neile loa andmine ja nende ametlik järelevalve;
 - ii) töödeldud taimedele, taimsetele saadustele või muudele objektidele fütosanitaarsertifikaadi, taimepassi, etiketi või muu ametliku kinnituse väljaandmine ning artikli 96 lõikes 1 osutatud märgise pealepanemine pärast asjaomase töötlusviisi kohaldamist.
- 2) Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide saadetsi käsitlevad meetmed
 - a) Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide identiteedi, laadi, päritolu, lähteriigi, põlvnemise, tootmismeetodi, tootmisetappide ja jälgitavusega seotud piirangud.
 - b) Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomise, vedamise, kasutamise, käitlemise, töötlemise, pakendamise, hoidmise, levitamise ja sihtkohaga seotud piirangud.

- c) Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide jälgimine, visuaalne kontroll, neist proovide võtmine, laboritestide läbiviimine karantiinsete taimekahjustajate esinemise kinnitamiseks, sealhulgas karantiinimenetluste kohaldamine ja ekspordieelne kontroll kolmandates riikides.
- d) Karantiinsete taimekahjustajatega saastunud või tõenäoliselt saastunud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide füüsikaline, keemiline ja bioloogiline töötlemine ning asjakohasuse korral nende hävitamine.
- e) Teabe, andmete salvestamise, teabevahetuse ja aruandlusega seotud kohustused.
- f) Asjaomaste ettevõtjate registrisse kandmine.

Punktide a–d kohaldamisel võivad kõnealused meetmed sisaldada nõudeid seoses järgmisega:

- i) fütosanitaarsertifikaadi, taimepassi, etiketi või muu ametliku kinnituse väljaandmine, sealhulgas artikli 96 lõikes 1 osutatud märgise pealepanemine punktidele a–d vastavuse tõendamiseks;
 - ii) punktis d osutatud töötlusviisi kohaldavate ettevõtjate registreerimine, neile loa andmine ja nende ametlik järelevalve.
- 3) Karantiinsete taimekahjustajate muude kui taimede, taimsete saaduste või muude objektide saadetistega levimise viise käsitlevad meetmed
- a) Karantiinsete taimekahjustajate kaubana sissetoomise ja vedamise piirangud.
 - b) Kaubana käsitatavate karantiinsete taimekahjustajate jälgimine, visuaalne kontroll, neist proovide võtmine ja laboritestide läbiviimine ning asjakohasuse korral nende kaupade hävitamine.
 - c) Reisijatega kaasas olevaid taimi, taimseid saadusi ja muid objekte käsitlevad piirangud.
 - d) Reisijatega kaasas olevate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide jälgimine, visuaalne kontroll, neist proovide võtmine ja laboritestide läbiviimine ning asjakohasuse korral nende töötlemine või hävitamine.
 - e) Kaubaveoks kasutatavate sõidukite, pakendite ja muude objektidega seotud piirangud.
 - f) Kaubaveoks kasutatavate sõidukite, pakendite ja muude objektide jälgimine, visuaalne kontroll, neist proovide võtmine ja laboritestide läbiviimine ning asjakohasuse korral nende töötlemine või hävitamine.
 - g) Teabe, andmete salvestamise, teabevahetuse ja aruandlusega seotud kohustused.
 - h) Asjaomaste ettevõtjate registrisse kandmine.

2. JAGU

Artikli 17 lõikes 1, artikli 18 lõikes 3, artiklis 21, artikli 28 lõigetes 4 ja 6, artikli 29 lõikes 1, artikli 30 lõigetes 5 ja 7, artikli 31 lõikes 1, artikli 37 lõigetes 4 ja 8, artikli 40 lõikes 3, artikli 41 lõikes 3, artikli 46 lõikes 3, artikli 49 lõigetes 2 ja 4, artikli 53 lõikes 3, artikli 54 lõikes 3, artikli 72 lõikes 3, artikli 74 lõikes 3, artikli 75 lõikes 2, artikli 79 lõikes 3 ja artikli 80 lõikes 3 osutatud põhimõtted taimekahjustajatega seotud riskide juhtimiseks

Liidu karantiinsete taimekahjustajatega, kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajatega ning liidu reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajatega seotud riskide juhtimisel võetakse arvesse järgmisi põhimõtteid.

1) Vajalikkus

Taimekahjustajaga seotud riski juhtimise meetmeid kohaldatakse üksnes juhul, kui need on vajalikud kõnealuse taimekahjustaja sisenemise, kohandumise ja levimise vältimiseks.

2) Proportsionaalsus

Taimekahjustajaga seotud riski juhtimise meetmed on proportsionaalsed asjaomase taimekahjustajaga kaasneva riskiga ning nõutava kaitsetasemega.

3) Minimaalne mõju

Taimerahjustajaga seotud riski juhtimise meetmed on kõige vähem piiravad meetmed ning takistavad võimalikult vähe inimeste, kaupade ja transpordivahendite liikumist.

4) Diskrimineerimise vältimine

Taimerahjustajaga seotud riski juhtimise meetmeid tuleb kohaldada viisil, mis ei kujuta endast meelevaldse või põhjendamatu diskrimineerimise vahendit ega eelkõige rahvusvahelise kaubanduse varjatud piiramist. Kõnealused meetmed ei tohi olla kolmandate riikide jaoks rangemad kui need meetmed, mida kohaldatakse sama taimerahjustaja esinemise korral liidu territooriumil, kui kolmandad riigid suudavad tõendada, et nende fütosanitaarne olukord on sama ning nad kohaldavad samasuguseid või võrdväärseid fütosanitaarmetmeid.

5) Tehniline põhjendatus

Taimerahjustajaga seotud riski juhtimise meetmed on tehniliselt põhjendatud nõuetekohase riskianalüüsi tulemusel jõutud järelduste või kohaldatavuse korral muu võrreldava kontrolli ja kättesaadavate teadusandmete hindamisega. Meetmed peaksid kajastama uue või ajakohastatud riskianalüüsi tulemusi või asjakohaseid teadusandmeid ning asjakohasuse korral tuleks meetmeid vastavalt muuta või nende rakendamine lõpetada.

6) Teostatavus

Taimerahjustajaga seotud riski juhtimise meetmed peaksid olema sellised, et nende eesmärgi saavutamine oleks tõenäoline.

III LISA

ARTIKLIS 42 OSUTATUD KÕRGE RISKIGA TAIMEDE, TAIMSETE SAADUSTE VÕI MUUDE OBJEKTIDE HINDAMISE KRITERIUMID

Artiklis 42 osutatud hindamisel arvesse võetavad kriteeriumid on järgmised.

1) Istutamiseks ettenähtud taimede, välja arvatud seemnete puhul:

- a) need tuuakse liitu tavaliselt põõsa või puu kujul või need esinevad liidu territooriumil sellisel kujul või on selliste taimedega taksonoomiliselt seotud;
- b) neid kogutakse loodusest või neid kasvatatakse loodusest kogutud taimedest;
- c) neid kasvatatakse kolmandas riigis, kolmandate riikide rühmas või asjaomaste kolmandate riikide konkreetsetes piirkondades välitingimustes või taimedest, mis on kasvatatud välitingimustes;
- d) nende kohta on teada, et nad kannavad üldiselt kantavaid taimekahjustajaid, mis teadaolevalt avaldavad märkimisväärset mõju taimeliikidele, millel on suur majanduslik, sotsiaalne või keskkonnaalane tähtsus liidu territooriumil;
- e) nende kohta on teada, et nad kannavad üldiselt taimekahjustajaid ilma, et neil oleks kõnealustele taimekahjustajatele viitavaid märke ja sümptomeid, või eelneb nende märkide ja sümptomite avaldumisele peiteaeg, mis tähendab seda, et taimekahjustajate esinemist liidu territooriumile sissetoomisel tehtava kontrolli käigus tõenäoliselt ei märgata;
- f) need on mitmeaastased taimed, millega tavaliselt kaubeldakse kui vanade taimedega.

2) Muude taimede, taimsete saaduste või muude objektide puhul:

- a) nende kohta on teada, et nad kannavad üldiselt kantavaid taimekahjustajaid, mis teadaolevalt avaldavad märkimisväärset mõju taimeliikidele, millel on suur majanduslik, sotsiaalne või keskkonnaalane tähtsus liidu territooriumil, ning et nad on kõnealuste taimekahjustajate märkimisväärseks edasikandumisviisiks;
- b) nende kohta on teada, et nad kannavad üldiselt taimekahjustajaid ja on taimekahjustajate märkimisväärseks edasikandumisviisiks ilma, et neil oleks kõnealustele taimekahjustajatele viitavaid märke ja sümptomeid, või eelneb nende märkide ja sümptomite avaldumisele peiteaeg, mis tähendab seda, et taimekahjustajate esinemist liidu territooriumile sissetoomisel tehtava kontrolli käigus tõenäoliselt ei märgata.

—

IV LISA

LIIDU TERRITOORIUMIL UUSI KINDLAKSTEHTUD TAIMEKAHJUSTAJATEGA SEOTUD RISKE VÕI MUID KAHTLUSTATAVAID FÜTOSANITAARSEID RISKE PÕHJUSTADA VÕIVATE SELLISTE TAIMEDE VÕI TAIMSETE SAADUSTE KINDLAKSTEGEMINE, MILLELE ON OSUTATUD ARTIKLIS 49

Kolmandatest riikidest pärit taimi või taimseid saadusi käsitatakse sellistena, mis võivad tõenäoliselt kujutada endast artikli 49 lõikes 1 osutatud taimekahjustajatega seotud riski liidu territooriumile, kui need taimed või taimsed saadused vastavad vähemalt kolmele tingimusele järgmistest, sealhulgas vähemalt ühele punkti 1 alapunktides a, b ja c sätestatud tingimusele.

1) Taimede või taimsete saaduste omadused

- a) Nad kuuluvad sellisesse taimeperekonda või -sugukonda või on toodetud sellisest taimeperekonnast või -sugukonnast, mille kohta on teada, et nad kannavad üldiselt taimekahjustajaid, mida reguleeritakse karantiinsete taimekahjustajatenä liidu territooriumil või kolmandates riikides.
- b) Nad kuuluvad sellisesse taimeperekonda või -sugukonda või on toodetud sellisest taimeperekonnast või -sugukonnast, mille kohta on teada, et nad kannavad üldiselt kantavaid taimekahjustajaid, mis teadaolevalt avaldavad märkimisväärset mõju liidu territooriumil kasvavatele taimeliikidele, millel on suur majanduslik, sotsiaalne või keskkonnaalane tähtsus liidu territooriumil.
- c) Nad kuuluvad sellisesse taimeperekonda või -sugukonda või on toodetud sellisest taimeperekonnast või -sugukonnast, mille kohta on teada, et nad kannavad üldiselt taimekahjustajaid ilma, et neil oleks kõnealustele taimekahjustajatele viitavaid märke ja sümptomeid, või eelneb nende märkide ja sümptomite avaldumisele vähemalt kolme kuu pikkune peiteaeg, mis tähendab seda, et taimekahjustajate esinemist kõnealustel taimedel või taimsetel saadustel nende liidu territooriumile sissetoomisel tehtava ametliku kontrolli käigus ilma proovivõtu, testimise või karantiinimenetluste kohaldamiseta tõenäoliselt ei märgata.
- d) Neid kasvatatakse päritoluriigiks olevas kolmandas riigis välitingimustes või taimedest, mis on kasvatatud välitingimustes.
- e) Neid ei veeta suletud konteinerites ega pakendites või kui neid sellisel viisil veetakse, ei saa saadetisi nende suuruse tõttu suletud ruumides avada, et teostada liidu territooriumile sissetoomisel ametlikku kontrolli.

2) Taimede või taimsete saaduste päritolu

- a) Nad on pärit või välja viidud kolmandast riigist, kust on esitatud korduvalt teateid artikli 5 lõike 2 kohaselt loetlemata karantiinsete taimekahjustajate avastamise kohta.
- b) Nad pärinevad või on välja viidud kolmandast riigist, mis ei ole IPPC osaline.

V LISA

LIIDU TERRITOORIUMILE SISSETOOMISEKS VAJALIKU FÜTOSANITAARSERTIFIKAADI SISU

A OSA

Artikli 76 lõike 1 kohane ekspordi fütosanitaarsertifikaat**Fütosanitaarsertifikaadi näidis**

Nr _____

Riik, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi välja annab: _____

SAAJA: riik/riigid, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi vastu võtab: _____

I. Saadetise kirjeldus

Eksportija nimi ja aadress: _____

Kauba saaja deklareeritud nimi ja aadress: _____

Pakendite arv ja kirjeldus: _____

Eritunnused: _____

Päritolukoht: _____

Deklareeritud transpordivahend: _____

Deklareeritud sisenemiskoht: _____

Toote nimi ja deklareeritud kogus: _____

Taimede botaaniline nimi: _____

Käesolev sertifikaat tõendab, et selles kirjeldatud taimed, taimsed saadused või muud reguleeritud tooted on kontrollitud ja/või testitud vastavalt nõuetekohastele ametlikele menetlustele, neid loetakse vabaks importiva osalisriigi poolt kindlaks määratud karantiinsetest taimekahjustajatest ning vastavaks importiva osalisriigi kehtivatele fütosanitaarnõuetele, sealhulgas sellistele, milles käsitletakse reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid.

Neid loetakse sisuliselt vabaks muudest taimekahjustajatest (*).

II. Lisadeklaratsioon

[Lisada tekst]

III. Desinseksioon ja/või desinfektsioon

Kuupäev _____ Töötlusviis _____ Kemikaal (toimeaine) _____

Kestus ja temperatuur _____

Kontsentratsioon _____

Lisateave _____

Väljaandmise koht _____

(organisatsiooni pitser) _____ Volitatud ametniku nimi _____

Kuupäev _____

(Allkiri)

Käesolev sertifikaat ei too kaasa _____ (taimekaitseorganisatsiooni nimi) ega ühegi selle ametniku või esindaja rahalist vastutust (*).

(*) Valikuline klausel

B OSA

Artikli 76 lõike 1 kohane reekspordi fütosanitaarsertifikaat**Reekspordi fütosanitaarsertifikaadi näidis**

Nr _____

Riik, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi välja annab: _____ (reekspordiv osalisriik)

SAAJA: riik/riigid, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi vastu võtab: _____ (importiv(ad) osalisriik/-riigid)

I. Saadetise kirjeldus

Eksportija nimi ja aadress: _____

Kauba saaja deklareeritud nimi ja aadress: _____

Pakendite arv ja kirjeldus: _____

Eritunnused: _____

Päritolukoht: _____

Deklareeritud transpordivahend: _____

Deklareeritud sisenemiskoht: _____

Toote nimi ja deklareeritud kogus: _____

Taimede botaaniline nimi: _____

Käesolev sertifikaat tõendab, et eespool kirjeldatud taimed, taimsed saadused või muud reguleeritud artiklid imporditi (kuhu) _____ (reeksportiv osalisriik) (kust) _____ (päritoluriigiks olev osalisriik) ja on varustatud fütosanitaarsertifikaadiga nr _____ ,

(*) originaal (*) tõestatud koopia

mis on lisatud käesolevale sertifikaadile, ning et nad on

(*) pakitud (*) ümber pakitud

(*) originaali (*) uutesse

konteineritesse, ning et need on

(*) originaal-fütosanitaarsertifikaadi

ning

(*) täiendava kontrolli

alusel tunnustatud vastavaks importiva osalisriigi kehtivatele fütosanitaarnõuetele, ning et hoidmise ajal (kus) _____ (reeksportiv osalisriik) ei ole saadetist ohustanud saastumis- ega nakkusoht.

II. Lisadeklaratsioon

[Lisada tekst]

III. Desinseksioon ja/või desinfektsioon

Kuupäev _____ Töötlusviis _____ Kemikaal (toimeaine) _____

Kestus ja temperatuur _____

Kontsentratsioon _____

Lisateave _____

Väljaandmise koht _____

(organisatsiooni pitser) _____ Volitatud ametniku nimi _____

Kuupäev _____

(Allkiri)

Käesolev sertifikaat ei too kaasa _____ (taimekaitseorganisatsiooni nimi) ega ühegi selle ametniku või esindaja rahalist vastutust (**).

_____ lahtrisse

(*) Märkida linnuke sobivasse

(**) Valikuline klausel

VI LISA

SELLISTE ARTIKLIS 73 OSUTATUD TAIMEDE IDENTIFITSEERIMISE KRITEERIUMID, MILLE PUHUL EI NÕUTA FÜTOSANITAARSERTIFIKAATI

Artiklis 73 osutatud hindamisel võetakse arvesse järgmisi kriteeriume:

- 1) taimed ei kannu liidu karantiinseid taimekahjustajaid või artikli 30 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluvaid taimekahjustajaid või üldiselt kantavaid taimekahjustajaid, mis võivad mõjutada liidus kasvatatavaid taimeliike;
- 2) taimed on seni vastanud liidu territooriumile sissetoomise nõuetele, mis on päritoluriigiks oleva kolmanda riigi või päritoluriikideks olevate kolmandate riikide suhtes asjakohased;
- 3) ükski märge puhangu(te) kohta ei ole seotud asjaomaste taimede sissetoomisega ühest või enamast kolmandast riigist ning nendel taimedel ei ole liidu territooriumile sissetoomise ajal korduvalt avastatud liidu karantiinseid taimekahjustajaid ega artikli 30 kohaselt võetud meetmete kohaldamisalasse kuuluvaid taimekahjustajaid.

—

VII LISA

TAIMEPASS

A OSA

Artikli 83 lõike 2 esimeses lõigus osutatud taimepass, mis on vajalik liidu territooriumil vedamiseks

- 1) Liidu territooriumil vedamiseks vajalik taimepass sisaldab järgmisi elemente:
 - a) üleval paremal nurgas sõna „Taimepass“ ühes liidu ametlikus keeles ja kui nimetatud ametlik keel ei ole inglise keel, siis inglise keeles kaldkriipsuga eraldatuna;
 - b) üleval vasakul nurgas liidu lipp värvitrukis või mustvalges trükis;
 - c) täht „A“, millele järgneb asjaomase taimeliigi või taksoni botaaniline nimi, kui on tegemist taimede ja taimsete saadustega, või muude objektide puhul asjaomase objekti nimi, ning sordi nimi (viimane ei ole kohustuslik);
 - d) täht „B“, millele järgnevad üksteise järel artikli 67 punkti a kohaselt selle liikmesriigi kahetäheline kood, kus taimepasse väljaandev ettevõtja on registreeritud, sidekriips ning selle asjaomase ettevõtja registreerimisnumber, kes annab välja taimepasse või kellele pädev asutus on andnud taimepassi;
 - e) täht „C“, millele järgneb asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide jälgitavuskood;
 - f) täht „D“, millele järgneb, nii nagu see on kohaldatav:
 - i) päritoluriigiks oleva kolmanda riigi nimi või
 - ii) päritoluriigiks oleva liikmesriigi kahetäheline kood, millele on osutatud artikli 67 punktis a.
- 2) Punkti 1 alapunktis e osutatud jälgitavuskoodi võib samuti täiendada viitega kordumatule jälgitavusalasele vötkoodile, hologrammile, kiibile või muule kaubeldaval ühikul olevale andmekandjale.

B OSA

Artikli 83 lõike 2 teises lõigus osutatud taimepass, mis on vajalik kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks

- 1) Kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajalik taimepass sisaldab järgmisi elemente:
 - a) üleval paremal nurgas sõnad „Taimepass – PZ“ ühes liidu ametlikus keeles ja kui nimetatud ametlik keel ei ole inglise keel, siis inglise keeles kaldkriipsuga eraldatuna;
 - b) vahetult nende sõnade all vastava kaitstava piirkonna karantiinse(te) taimekahjustaja(te) teaduslik nimi või teaduslikud nimed või kood(id), nagu on osutatud artikli 32 lõikes 3;
 - c) üleval vasakul nurgas liidu lipp värvitrukis või mustvalges trükis;
 - d) täht „A“, millele järgneb asjaomase taimeliigi või taksoni botaaniline nimi, kui on tegemist taimede ja taimsete saadustega, või muude objektide puhul asjaomase objekti nimi, ning sordi nimi (viimane ei ole kohustuslik);
 - e) täht „B“, millele järgnevad üksteise järel artikli 67 punkti a kohaselt selle liikmesriigi kahetäheline kood, kus taimepasse väljaandev ettevõtja on registreeritud, sidekriips ning selle asjaomase ettevõtja registreerimisnumber, kes annab välja taimepasse või kellele pädev asutus on andnud taimepassi;

- f) täht „C“, millele järgneb asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide jälgitavuskood;
 - g) täht „D“, millele järgneb, nii nagu see on asjakohane:
 - i) päritoluriigiks oleva kolmanda riigi nimi või
 - ii) päritoluriigiks oleva liikmesriigi kahetäheline kood, millele on osutatud artikli 67 punktis a, ning taimepassi asendamise korral selle asjaomase ettevõtja registreerimisnumber, kes andis välja esialgse taimepassi või kellele pädev asutus andis esialgse taimepassi, nagu on osutatud artikli 93 lõigetes 1 ja 2.
- 2) Punkti 1 alapunktis f osutatud jälgitavuskoodi võib samuti täiendada viitega kordumatule jälgitavusalasele vöötkoodile, hologrammile, kiibile või muule kaubeldaval ühikul olevale andmekandjale.

C OSA

Artikli 83 lõike 5 teises lõigus osutatud taimepass, mis on vajalik liidu territooriumil vedamiseks ning mis on ühendatud sertifitseerimist tõendava etiketiga

- 1) Liidu territooriumil vedamiseks vajalik taimepass, mis on ühendatud üheks etiketiks seemnete või muu paljundusmaterjali ametliku etiketiga, millele on osutatud vastavalt direktiivi 66/401/EMÜ artikli 10 lõikes 1, direktiivi 66/402/EMÜ artikli 10 lõikes 1, direktiivi 68/193/EMÜ artikli 10 lõikes 1, direktiivi 2002/54/EÜ artiklis 12, direktiivi 2002/55/EÜ artikli 28 lõikes 1, direktiivi 2002/56/EÜ artikli 13 lõikes 1 ja direktiivi 2002/57/EÜ artikli 12 lõikes 1, ning supereliit-, eliit- või sertifitseeritud materjali etiketiga, millele on osutatud direktiivi 2008/90/EÜ artikli 9 lõike 1 punktis b, sisaldab järgmisi elemente:
- a) ühisetiki üleval paremal nurgas sõna „Taimepass“ ühes liidu ametliku keeles ja kui nimetatud ametlik keel ei ole inglise keel, siis inglise keeles kaldkriipsuga eraldatuna;
 - b) ühisetiki üleval vasakul nurgas liidu lipp värvitrukis või mustvalges trükis.
- Taimepass asetatakse ühisetiketil vahetult ametliku etiki kohale ning sellel on sama laius, mis asjaomasel ametlikul etiketil.

- 2) A osa punkti 2 kohaldatakse vastavalt.

D OSA

Artikli 83 lõike 5 kolmandas lõigus osutatud taimepass, mis on vajalik kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks ning mis on ühendatud sertifitseerimist tõendava etiketiga

- 1) Kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajalik taimepass, mis on ühendatud üheks etiketiks seemnete või muu paljundusmaterjali ametliku etiketiga, millele on osutatud vastavalt direktiivi 66/401/EMÜ artikli 10 lõikes 1, direktiivi 66/402/EMÜ artikli 10 lõikes 1, direktiivi 68/193/EMÜ artikli 10 lõikes 1, direktiivi 2002/54/EÜ artiklis 12, direktiivi 2002/55/EÜ artikli 28 lõikes 1, direktiivi 2002/56/EÜ artikli 13 lõikes 1 ja direktiivi 2002/57/EÜ artikli 12 lõikes 1, ning supereliit-, eliit- või sertifitseeritud materjali etiketiga, millele on osutatud direktiivi 2008/90/EÜ artikli 9 lõike 1 punktis b, sisaldab järgmisi elemente:
- a) ühisetiki üleval paremal nurgas sõnad „Taimepass – PZ“ ühes liidu ametlikus keeles ja inglise keeles kaldkriipsuga eraldatuna;
 - b) vahetult nende sõnade all asjaomase kaitstava piirkonna karantiinse(te) taimekahjustaja(te) teaduslik nimi või teaduslikud nimed või kood(id);
 - c) ühisetiki üleval vasakul nurgas liidu lipp värvitrukis või mustvalges trükis.
- Taimepass asetatakse ühisetiketil vahetult ametliku etiki või kohaldatavuse korral põhisertifikaadi kohale ning sellel on sama laius, mis asjaomasel ametlikul etiketil või põhisertifikaadil.

- 2) B osa punkti 2 kohaldatakse vastavalt.

VIII LISA

**ARTIKLI 100 LÕIKE 3, ARTIKLI 101 LÕIKE 4 JA ARTIKLI 102 LÕIKE 6 KOHASE EKSPORDI, REEKSPORDI
JA EKSPORDIEELSE FÜTOSANITAARSERTIFIKAADI SISU**

A OSA

Artikli 100 lõike 3 kohane ekspordi fütosanitaarsertifikaat

1. Fütosanitaarsertifikaat, mis on vajalik liidu territooriumilt väljaviimiseks kolmandasse riiki ekspordimise eesmärgil, sisaldab järgmisi elemente:
 - a) sõna „Fütosanitaarsertifikaat“, millele järgnevad üksteise järel:
 - i) tähed „EU“;
 - ii) artikli 67 punkti a kohaselt selle liikmesriigi kahetäheline kood, kus ekspordi fütosanitaarsertifikaadi väljaandmist taotlev ettevõtja on registreeritud;
 - iii) kaldkriips;
 - iv) sertifikaadi kordumatu identifitseerimistähis, milleks on numbrid või numbrite ja tähtede kombinatsioon, kus tähed tähistavad maakonda või piirkonda asjaomasel liikmesriigis, kus sertifikaat on välja antud;
 - b) sõnad „Ekspordija nimi ja aadress“ ning nende järel ekspordi fütosanitaarsertifikaadi väljaandmist taotleva registreeritud ettevõtja või eraisiku nimi ja aadress;
 - c) sõnad „Kauba saaja deklareeritud nimi ja aadress“ ning nende järel kauba saaja deklareeritud nimi ja aadress;
 - d) sõnad „Riik, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi välja annab“ ja nende järel selle liikmesriigi nimi, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi välja annab, ning seejärel sõnad „Riik/riigid, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi vastu võtab“ ja nende järel sihtriigi nimi või sihtriikide nimed;
 - e) sõna „Päritolukoht“ ja selle järel selles saadetises sisalduvate taimede, taimsete saaduste või muude objektide päritolukoht või -kohad, millele sertifikaat välja antakse. Igal juhul tuleks märkida päritoluriigi või -riikide nimi (nimed);
 - f) nummerdamata lahter ELi logo jaoks. Soovi korral võib lisada muid ametlikke logosid;
 - g) sõnad „Deklareeritud transpordivahend“ ja nende järel kõnealuse saadetise deklareeritud transpordivahendid;
 - h) sõnad „Deklareeritud sisenemiskoht“ ja nende järel kõnealuse saadetise deklareeritud sisenemiskoht sihtriiki;
 - i) sõnad „Eritunnused; pakendite arv ja kirjeldus; toote nimi; taimede botaaniline nimi“ ning nende järel saadetise kirjeldus, sealhulgas taimede botaaniline nimi või toote nimi, eritunnused, kõnealuses saadetises sisalduvate pakendite arv ja liik;
 - j) sõnad „Deklareeritud kogus“ ja nende järel kõnealuses saadetises sisalduvate taimede, taimsete saaduste või muude objektide kogus, mis on väljendatud arvuna või kaaluna;
 - k) sõnad „Käesolev sertifikaat tõendab, et selles kirjeldatud taimed, taimsed saadused või muud reguleeritud artiklid on kontrollitud ja/või testitud vastavalt nõuetekohastele ametlikele menetlustele, neid loetakse vabaks importiva osalisriigi poolt kindlaks määratud karantiinsetest taimekahjustajatest ning vastavaks importiva osalisriigi kehtivatele fütosanitaarnõuetele, sealhulgas sellistele, milles käsitletakse reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid“. Soovi korral võib lisada järgmise klausli: „Neid loetakse sisuliselt vabaks muudest taimekahjustajatest.“;

- l) sõna „Lisadeklaratsioon“, selle järel artikli 71 lõikes 2 osutatud lisadeklaratsioon ja artikli 71 lõikes 3 osutatud kinnitus ning saadetisega seotud mis tahes muu taimetervist käsitlev lisateave (viimane ei ole kohustuslik). Kui kogu lisadeklaratsiooni jaoks ei ole piisavalt ruumi, võib selle esitada lisana. Lisas esitatud teave peaks hõlmama vaid fütosanitaarsertifikaadil nõutud teavet. Kõikidel lisa lehekülgedel peaks olema märgitud fütosanitaarsertifikaadi number ning need peaksid olema kuupäeva ja pitseriga varustatud ja allkirjastatud samal viisil, nagu nõutakse fütosanitaarsertifikaadi puhul. Fütosanitaarsertifikaadis tuleks vastavas osas lisadele viidata;
 - m) sõnad „Desinseksioon ja/või desinfektsioon“;
 - n) sõna „Töötlusviis“ ja selle järel kõnealusele saadetisele kohaldatud töötlus;
 - o) sõnad „Kemikaal (toimeaine)“ ja nende järel punktis n osutatud töötlemisel kasutatud kemikaali toimeaine;
 - p) sõnad „Kestus ja temperatuur“ ning nende järel kõnealuse töötluse kestus ja kohaldatavuse korral temperatuur;
 - q) sõna „Kontsentratsioon“ ja selle järel kõnealuse kemikaali kontsentratsioon, mis töötluse käigus saavutati;
 - r) sõna „Kuupäev“ ja selle järel kõnealuse töötluse kohaldamise kuupäev;
 - s) sõna „Lisateave“ ja selle järel mis tahes lisateave, mille pädev asutus soovib sertifikaadile lisada;
 - t) sõnad „Väljaandmise koht“ ja nende järel fütosanitaarsertifikaadi väljaandmise koht;
 - u) sõna „Kuupäev“ ja selle järel fütosanitaarsertifikaadi väljaandmise kuupäev;
 - v) sõnad „Volitatud ametniku nimi ja allkiri“ ning nende järel selle ametniku nimi ja allkiri, kes fütosanitaarsertifikaadi välja annab ja sellele alla kirjutab;
 - w) sõnad „Organisatsiooni pitser“ ja nende järel selle pädeva asutuse ametlik pitser, kes fütosanitaarsertifikaadi välja annab, ning
 - x) Soovi korral võib sertifikaadile tabeli alla lisada lause „Käesolev sertifikaat ei too kaasa (taimekaitseorganisatsiooni nimi) ega ühegi selle ametniku või esindaja rahalist vastutust“.
2. Kui fütosanitaarsertifikaati ei anta välja elektrooniliselt, kannab kasutatav paber vesimärki, reljeefset pitserit või reljeefset logo, mille määrab kindlaks pädev asutus, kes sertifikaadi allkirjastab. Eeltrükitud tekst on rohelist värvi, välja arvatud lõike 1 alapunkti a alapunktis iv osutatud originaalsertifikaadi number, mis võib olla teist värvi.

Ekspordi fütosanitaarsertifikaadi näidis

1. Eksportija nimi ja aadress	2. FÜTOSANITAARSERTIFIKAAT nr EU XX /00000000
3. Kauba saaja deklareeritud nimi ja aadress	4. Riik, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi välja annab Riik/riigid, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi vastu võtab
	5. Päritolukoht
6. Deklareeritud transpordivahend	
7. Deklareeritud sisenemiskoht	
8. Eritunnused: pakendite arv ja kirjeldus; toote nimi; taimede botaaniline nimi	9. Deklareeritud kogus

10. Käesolev sertifikaat tõendab, et selles kirjeldatud taimed, taimsed saadused või muud reguleeritud artiklid on kontrollitud ja/või testitud vastavalt nõuetekohastele ametlikele menetlustele, neid loetakse vabaks importiva osalisriigi poolt kindlaks määratud karantiinsetest taimekahjustajatest ning vastavaks importiva osalisriigi kehtivatele fütosanitaarnõuetele, sealhulgas sellistele, milles käsitletakse reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid.

Neid loetakse sisuliselt vabaks muudest taimekahjustajatest (*).

11. Lisadeklaratsioon

DESINSEKTSIOON JAVÕI DESINFEKTSIOON

18. Väljaandmise koht

12. Töötlusviis

Kuupäev

13. Kemikaal (toimeaine)

14. Kestus ja temperatuur

Volitatud ametniku nimi ja allkiri

15. Kontsentratsioon

16. Kuupäev

Organisatsiooni pitser

17. Lisateave

(*) valikuline klausel

B OSA

Artikli 101 lõike 4 kohane reekspordi fütosanitaarsertifikaat

1. Fütosanitaarsertifikaat, mis on vajalik liidu territooriumilt väljaviimiseks kolmandasse riiki reeksportimise eesmärgil, sisaldab järgmisi elemente:
- a) sõnad „Reekspordi fütosanitaarsertifikaat“ ja selle järel:
 - i) tähed „EU“;
 - ii) artikli 67 punktis a osutatud selle liikmesriigi kahetäheline kood, kus reekspordi fütosanitaarsertifikaadi väljaandmist taotlev ettevõtja on registreeritud;
 - iii) kaldkriips ning
 - iv) sertifikaadi kordumatu identifitseerimistähis, milleks on numbrid või numbrite ja tähtede kombinatsioon, kus tähed tähistavad maakonda või piirkonda asjaomases liikmesriigis, kus sertifikaat on välja antud;
 - b) sõnad „Eksportija nimi ja aadress“ ning nende järel reekspordi fütosanitaarsertifikaadi väljaandmist taotleva registreeritud ettevõtja nimi ja aadress;
 - c) sõnad „Kauba saaja deklareeritud nimi ja aadress“ ning nende järel kauba saaja deklareeritud nimi ja aadress;
 - d) sõnad „Riik, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi välja annab“ ja nende järel selle liikmesriigi nimi, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi välja annab, ning seejärel sõnad „Riik/riigid, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi vastu võtab“ ja nende järel sihtriigi nimi või sihtriikide nimed;
 - e) sõna „Päritolukoht“ ja selle järel selles saadetises sisalduvate taimede, taimsete saaduste või muude objektide päritolukoht või -kohad, millele sertifikaat välja antakse. Igal juhul tuleks märkida päritoluriigi või -riikide nimi (nimed);
 - f) nummerdamata lahter ELi logo jaoks. Soovi korral võib lisada muid ametlikke logosid;
 - g) sõnad „Deklareeritud transpordivahend“ ja nende järel kõnealuse saadetise deklareeritud transpordivahendid;
 - h) sõnad „Deklareeritud sisenemiskoht“ ja nende järel kõnealuse saadetise deklareeritud sisenemiskoht sihtriiki;
 - i) sõnad „Eritunnused; pakendite arv ja kirjeldus; toote nimi; taimede botaaniline nimi“ ning nende järel saadetise kirjeldus, sealhulgas taimede botaaniline nimi või toote nimi, eritunnused, kõnealuses saadetises sisalduvate pakendite arv ja liik;
 - j) sõnad „Deklareeritud kogus“ ja nende järel kõnealuses saadetises sisalduvate taimede, taimsete saaduste või muude objektide kogus, mis on väljendatud arvuna või kaaluna;
 - k) järgmine tekst:

„Käesolev sertifikaat tõendab, et:

— eespool kirjeldatud taimed, taimsed saadused või muud reguleeritud artiklid imporditi (kuhu) (reekspordiv riik/osalisriik) (kust) (päritoluriigiks olev riik/osalisriik) ja on varustatud fütosanitaarsertifikaadiga nr

originaal tõestatud koopia, mis on lisatud käesolevale sertifikaadile

— ning et nad on

pakitud ümber pakitud

originaalpakendisse uutesse konteineritesse

— ning et nad on

originaal-fütoaanitaarsertifikaadi ja

täiendava kontrolli

alusel tunnistatud vastavaks importiva riigi/osalisriigi kehtivatele fütoaanitaarnõuetele ning et

— nende hoidmise ajal (kus) (reeksportiv osalisriik) ei ole saadetist ohustanud saastumis- ega nakkusohu.

kuhu märgitakse nõutud teave ja tehakse linnuke sobivasse lahtrisse;

- l) sõna „Lisadeklaratsioon“, selle järel artikli 71 lõikes 2 osutatud lisadeklaratsioon ja artikli 71 lõikes 3 osutatud kinnitus ning saadetisega seotud mis tahes muu fütoaanitaaralane lisateave (viimane ei ole kohustuslik). Kui kogu lisadeklaratsiooni jaoks ei ole piisavalt ruumi, võib selle esitada lisana. Lisas esitatud teave peaks hõlmama vaid fütoaanitaarsertifikaadil nõutud teavet. Kõikidel lisa lehekülgedel peaks olema märgitud fütoaanitaarsertifikaadi number ning need peaksid olema kuupäeva ja pitsoriga varustatud ja allkirjastatud samal viisil, nagu nõutakse fütoaanitaarsertifikaadi puhul. Fütoaanitaarsertifikaadis tuleks vastavas osas lisadele viidata;
- m) sõnad „Desinseksioon ja/või desinfektsioon“;
- n) sõna „Töötlusviis“ ja selle järel kõnealusele saadetisele kohaldatud töötlus;
- o) sõnad „Kemikaal (toimeaine)“ ja nende järel punktis n osutatud töötlemisel kasutatud kemikaali toimeaine;
- p) sõnad „Kestus ja temperatuur“ ning nende järel kõnealuse töötuse kestus ja kohaldatavuse korral temperatuur;
- q) sõna „Kontsentratsioon“ ja selle järel kõnealuse kemikaali kontsentratsioon, mis töötuse käigus saavutati;
- r) sõna „Kuupäev“ ja selle järel kõnealuse töötuse kohaldamise kuupäev;
- s) sõna „Lisateave“ ja selle järel mis tahes lisateave, mille pädev asutus soovib sertifikaadile lisada;
- t) sõnad „Väljaandmise koht“ ja nende järel fütoaanitaarsertifikaadi väljaandmise koht;
- u) sõna „Kuupäev“ ja selle järel fütoaanitaarsertifikaadi väljaandmise kuupäev;
- v) sõnad „Volitatud ametniku nimi ja allkiri“ ning nende järel selle ametniku nimi ja allkiri, kes fütoaanitaarsertifikaadi välja annab ja sellele alla kirjutab;
- w) sõnad „Organisatsiooni pitsoriga“ ja nende järel selle pädeva asutuse ametlik pitsoriga, kes fütoaanitaarsertifikaadi välja annab, ning
- x) soovi korral võib sertifikaadile tabeli alla lisada lause „Käesolev sertifikaat ei too kaasa (taimekaitseorganisatsiooni nimi) ega ühegi selle ametniku või esindaja rahalist vastutust“.
2. Kui fütoaanitaarsertifikaati ei anta välja elektrooniliselt, kannab kasutatav paber vesimärki, reljeefset pitsoriga või reljeefset logo, mille määrab kindlaks pädev asutus, kes sertifikaadi allkirjastab. Eeltrükitud tekst on pruuni värvi, välja arvatud punkti 1 alapunkti a alapunktis iv osutatud originaalsertifikaadi number, mis võib olla teist värvi.

Reekspordi fütosanitaarsertifikaadi näidis

1. Eksportija nimi ja aadress	2. REEKSPORDI FÜTOSANITAARSERTIFIKAAT nr EU XX /00000000
3. Kauba saaja deklareeritud nimi ja aadress	4. Riik, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi välja annab Riik/riigid, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi vastu võtab
6. Deklareeritud transpordivahend	5. Päritolukoht
7. Deklareeritud sisenemiskoht	9. Deklareeritud kogus
8. Eritunnused; pakendite arv ja kirjeldus; toote nimi; taimede botaaniline nimi	

10. Käesolev sertifikaat tõendab, et

- eespool kirjeldatud taimed, taimsed saadused või muud reguleeritud artiklid imporditi (kuhu) (reeksportiv riik/osalisriik)
 (kust) (päritoluriigiks olev riik/osalisriik) ja on varustatud fütosanitaarsertifikaadiga nr

(*) originaalpakendisse tõestatud koopia, mis on lisatud käesolevale sertifikaadile

— ning et nad on

(*) pakitud ümber pakitud originaalpakendisse uutesse konteineritesse

— ning et nad on

(*) originaal-fütosanitaarsertifikaadi ja täiendav kontroll,

nad on tunnistatud importiva riigi/osalisriigi kehtivatele fütosanitaarnõuetele vastavaks ning

- nende hoidmise ajal (kus) (reeksportiv riik/osalisriik) ei ole saadetist ohustanud saastumis- ega nakkusohu.

(*) Teha linnuke sobivasse lahtrisse

11. Lisadeklaratsioon

DESINSEKTSIOON JAVÕI DESINFEKTSIOON

12. Töötlusviis

13. Kemikaal (toimeaine)

14. Kestus ja temperatuur

15. Kontsentratsioon

16. Kuupäev

17. Lisateave

18. Väljaandmise koht

Kuupäev

Volitatud ametniku nimi
ja allkiri

Organisatsiooni pitser

C OSA

Artikli 102 lõike 6 kohane ekspordieelne sertifikaat**Ekspordieelse sertifikaadi näidis**

<p>1. EKSPORDIEELNE SERTIFIKAAT</p> <p>[Nr EU / Kood Liikmesriik / Asutusesisene individuaalne viitenumber]</p> <p>Käesoleva dokumendi annab [taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmete määruse] alusel välja ELi liikmesriigi pädev asutus ettevõtja taotluse alusel eesmärgiga teavitada ELi liikmesriikide pädevaid asutusi sellest, et kohaldatud on teatavaid fütosanitaarimenetlusi</p>		
<p>2. Päritoluriigiks oleva liikmesriigi nimi ja deklareeriva pädeva asutuse nimi [ning soovi korral päritoluriigi pädeva asutuse logo]</p>		
<p>3. Ettevõtja</p>		
<p>4. Saadetise kirjeldus</p>		<p>5. Deklareeritud kogus</p>
<p>6. Eespool kirjeldatud saadetus:</p> <p>[Teha linnuke sobivasse lahtrisse (A–G) ja esitada taimekahjustajate spetsifikatsioonide jaotises vastav teave]</p> <p>☐ vastab ELi taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmete määruse spetsiifilistele nõuetele: [Märkida artikli 41 kohaselt vastu võetud asjaomase rakendusakti (mis puudutab asjaomast saadetist) avaldamise number ja spetsiifiliste nõuete puhul kohaldatav alternatiiv, millele vastavust tõendatakse.]</p> <p>☐ on läbinud kontrolli vastavalt asjakohasele ametlikule menetlusele: [vajaduse korral märkida menetlus], ja on leitud, et see on vaba taimekahjustajast (A)</p> <p>☐ on läbinud testi vastavalt asjakohasele ametlikule menetlusele: [vajaduse korral märkida menetlus], ja on leitud, et see on vaba taimekahjustajast (B)</p> <p>☐ on pärit põllult, mille puhul on ametlikult tunnistatud, et see on vaba taimekahjustajast (C)</p> <p>☐ on pärit tootmisüksusest, mille puhul on ametlikult tunnistatud, et see on vaba taimekahjustajast (D)</p> <p>☐ on pärit tootmiskohast, mille puhul on ametlikult tunnistatud, et see on vaba taimekahjustajast (E)</p> <p>☐ on pärit piirkonnast, mille puhul on ametlikult tunnistatud, et see on vaba taimekahjustajast (F)</p> <p>☐ on pärit riigist, mille puhul on ametlikult tunnistatud, et see on vaba taimekahjustajast (G)</p> <p>Taimekahjustaja spetsifikatsioonid ja andmed põllu/tootmisüksuse/piirkonna kohta (viidates punktidele A–G, nii nagu see on asjakohane):</p>		

7. Muu ametlik teave

[nt seoses importi käsitlevate fütosanitaarnõuetega, saadetise töötlemisega jne]

8. Väljaandmise koht:

Kontaktandmed (telefon/e-post/faks):

Kuupäev:

9. Volitatud ametniku nimi ja allkiri

(Pädeva asutuse pitsat)

IX LISA

VASTAVUSTABEL

Nõukogu direktiiv 69/464/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikli 28 lõige 1
Artikkel 2	Artikli 28 lõike 1 punkt e
Artiklid 3, 4 ja 5	Artikli 28 lõike 1 punkt d
Artikkel 6	Artikli 28 lõike 1 punkt f
Artikkel 7	—
Artikkel 8	Artikkel 8
Artikkel 9	Artikli 31 lõige 1
Artiklid 10 ja 11	Artikli 28 lõike 1 punkt d
Artiklid 12 ja 13	—
Nõukogu direktiiv 93/85/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikli 28 lõige 1
Artikkel 2	Artikli 28 lõike 1 punkt g
Artikkel 3	Artikli 14 lõige 1 ja artikli 15 lõige 1
Artiklid 4–8	Artikli 28 lõike 1 punktid a–d
Artikkel 9	—
Artikkel 10	Artikkel 8
Artikkel 11	Artikkel 31
Artikkel 12	Artikli 28 lõige 1
Artiklid 13–15	—
I–V lisa	Artikli 28 lõige 1
Nõukogu direktiiv 98/57/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikli 28 lõige 1
Artikkel 2	Artikli 28 lõike 1 punkt g
Artikkel 3	Artikli 14 lõige 1 ja artikli 15 lõige 1
Artiklid 4–7	Artikli 28 lõike 1 punktid a–c
Artikkel 8	—
Artikkel 9	Artikkel 8
Artikkel 10	Artikkel 31
Artikkel 11	Artikli 28 lõige 1

Nõukogu direktiiv 98/57/EÜ	Käesolev määrus
Artiklid 12–14	—
I–VII lisa	Artikli 28 lõige 1
Nõukogu direktiiv 2007/33/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikli 28 lõige 1
Artiklid 2 ja 3	Artikli 28 lõiked 1 ja 2
Artiklid 4–8	Artikli 28 lõike 1 punkt g
Artiklid 9–13	Artikli 28 lõiked 1 ja 2
Artikkel 14	Artikkel 8
Artikkel 15	Artikkel 31
Artikkel 16	Artikli 28 lõige 1
Artikkel 17	Artikkel 107
Artiklid 18–20	—
I–IV lisa	Artikli 28 lõige 1
Nõukogu direktiiv 2000/29/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 1 lõige 1	Artikli 1 lõiked 1 ja 2
Artikli 1 lõige 2	—
Artikli 1 lõige 3	Artikli 1 lõige 3
Artikli 1 lõige 4	— (*)
Artikli 1 lõiked 5 ja 6	—
Artikli 2 lõike 1 punkt a	Artikli 2 punkt 1
Artikli 2 lõike 1 punkt b	Artikli 2 punkti 2 esimene lõik
Artikli 2 lõike 1 punkt c	Artikli 2 punkt 3
Artikli 2 lõike 1 punkt d	Artikli 2 punkt 4
Artikli 2 lõike 1 punkt e	Artikli 1 lõiked 1 ja 2
Artikli 2 lõike 1 punkt f	Artikkel 78
Artikli 2 lõike 1 punkt g	— (*)
Artikli 2 lõike 1 punkt h	Artiklid 32–35
Artikli 2 lõike 1 punkti i esimene lõik	Artikkel 76 (*)
Artikli 2 lõike 1 punkti i teine ja kolmas lõik	— (*)
Artikli 2 lõike 1 punktid j–n	— (*)
Artikli 2 lõike 1 punkt o	Artikli 2 punkt 7
Artikli 2 lõike 1 punktid p, q ja r	— (*)

Nõukogu direktiiv 2000/29/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 2 lõige 2	Artikli 2 punkti 2 teine lõik
Artikli 3 lõige 1	Artikli 5 lõige 1
Artikli 3 lõiked 2 ja 3	Artikli 5 lõige 1, artikli 37 lõige 1 ja artikli 41 lõige 1
Artikli 3 lõige 4	Artikli 5 lõige 1 ja artikli 37 lõige 1
Artikli 3 lõige 5	Artikli 32 lõige 2 ja artikli 54 lõige 1
Artikli 3 lõige 6	Artikli 5 lõige 2 ja artikli 32 lõige 3
Artikli 3 lõige 7	Artikli 5 lõiked 2 ja 3, artikli 28 lõige 1 ja artikli 37 lõige 2
Artikli 3 lõiked 8 ja 9	Artiklid 8, 39, 48 ja 58
Artikli 4 lõige 1	Artikli 40 lõige 1
Artikli 4 lõige 2	Artikli 53 lõige 1
Artikli 4 lõige 3	—
Artikli 4 lõige 4	—
Artikli 4 lõige 5	Artiklid 8, 48 ja 58
Artikli 4 lõige 6	Artikkel 46
Artikli 5 lõige 1	Artikli 40 lõige 1 ja artikli 41 lõige 1
Artikli 5 lõige 2	Artikli 53 lõige 1
Artikli 5 lõige 3	Artikli 40 lõige 3 ja artikli 53 lõige 3
Artikli 5 lõige 4	Artikli 41 lõige 1 ja artikkel 75
Artikli 5 lõige 5	Artiklid 8, 48 ja 58
Artikli 5 lõige 6	Artikkel 46
Artikli 6 lõiked 1–4	Artikli 87 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 6 lõike 5 esimene ja teine lõik	Artikli 87 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 6 lõike 5 kolmas lõik	Artiklid 65 ja 68
Artikli 6 lõike 5 neljas lõik	Artikkel 9 lõige 3
Artikli 6 lõike 5 viies lõik	Artikkel 81
Artikli 6 lõige 6	Artiklid 65 ja 69
Artikli 6 lõige 7	Artikkel 81
Artikli 6 lõike 8 esimene taane	—
Artikli 6 lõike 8 teine taane	Artikkel 57
Artikli 6 lõike 8 kolmas taane	Artikli 87 lõige 4
Artikli 6 lõike 8 neljas taane	Artiklid 66, 69 ja 90
Artikli 6 lõike 8 viies taane	—
Artikli 6 lõike 8 kuues taane	Artikkel 81
Artikli 6 lõige 9	Artikkel 66

Nõukogu direktiiv 2000/29/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 10 lõige 1	Artikkel 78, artikli 83 lõige 5, artiklid 85, 86 ja 87
Artikli 10 lõige 2	Artiklid 79, 80 ja 81
Artikli 10 lõige 3	Artikkel 93
Artikli 10 lõike 4 esimene taane	Artikli 83 lõiked 7 ja 8
Artikli 10 lõike 4 teine, kolmas ja neljas taane	—
Artikli 11 lõige 1	Artikli 87 lõige 1
Artikli 11 lõige 2	—
Artikli 11 lõige 3	— (*)
Artikli 11 lõige 4	Artikli 92 lõiked 2 ja 3
Artikli 11 lõige 5	Artikli 92 lõiked 2 ja 3
Artikli 12 lõige 1	— (*)
Artikli 12 lõige 2	Artikli 69 lõige 4, artikli 93 lõige 5 ja artikli 95 lõige 3 (*)
Artikli 12 lõige 3	— (*)
Artikli 12 lõige 4	Artikli 41 lõige 4 ja artikli 95 lõige 5 (*)
Artikli 13 lõiked 1 ja 2	Artikli 76 lõige 5 (*)
Artikli 13 lõiked 3 ja 4	— (*)
Artikli 13a lõiked 1 ja 2	— (*)
Artikli 13a lõige 3	Artikkel 76 (*)
Artikli 13a lõige 4	Artikkel 76 (*)
Artikli 13a lõige 5	— (*)
Artikkel 13b	— (*)
Artikli 13c lõike 1 punkt a	— (*)
Artikli 13c lõike 1 punkt b	Artikkel 65 (*)
Artikli 13c lõike 1 punkt c	— (*)
Artikli 13c lõiked 2–4	— (*)
Artikli 13c lõige 6	Artikkel 94 (*)
Artikli 13c lõige 7	Artikkel 77 (*)
Artikli 13c lõige 8	Artikli 40 lõige 4, artikli 41 lõige 4, artikli 53 lõige 4, artikli 54 lõige 4 ja artikkel 103 (*)
Artikkel 13d	— (*)
Artikkel 13e	Artiklid 100 ja 101
Artikkel 14	Artikli 5 lõiked 3 ja 4, artikli 32 lõige 3, artikli 37 lõiked 2 ja 3, artikli 40 lõige 2, artikli 41 lõige 2, artikli 53 lõige 3, artikli 54 lõige 3, artikli 72 lõiked 2 ja 3, artikli 74 lõiked 2 ja 3, artikli 79 lõiked 2 ja 3 ning artikli 80 lõiked 2 ja 3
Artikli 15 lõige 1	Artikli 41 lõike 3 esimene lõik
Artikli 15 lõige 2	Artikli 41 lõike 3 teine lõik

Nõukogu direktiiv 2000/29/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 15 lõige 3	Artikli 71 lõige 3
Artikli 15 lõige 4	—
Artikli 16 lõige 1	Artikli 9 lõiked 1 ja 2 ning artikkel 17
Artikli 16 lõike 2 esimene lõik	Artikkel 29
Artikli 16 lõike 2 teine ja kolmas lõik	Artikkel 13
Artikli 16 lõike 2 neljas lõik	—
Artikli 16 lõige 3	Artikkel 30
Artikli 16 lõige 4	Artikli 28 lõige 1, artikli 30 lõige 1 ja artikli 49 lõige 1
Artikli 16 lõige 5	Artikli 28 lõige 6, artikli 30 lõige 7 ja artikli 49 lõige 4
Artikkel 18	Artikkel 107
Artikkel 20	—
Artikli 21 lõiked 1–5	— (*)
Artikli 21 lõige 6	Artikkel 103
Artikli 21 lõiked 7 ja 8	—
Artikkel 27	—
Artikkel 27a	— (*)
Artiklid 28 ja 29	—
I lisa A osa	Artikli 5 lõige 2
I lisa B osa	Artikli 32 lõige 3
II lisa A osa I jagu	Artikli 5 lõige 2
II lisa A osa II jagu	Artikli 37 lõige 2
II lisa B osa	Artikli 32 lõige 3
III lisa A osa	Artikli 40 lõige 2
III lisa B osa	Artikli 53 lõige 2
IV lisa A osa	Artikli 41 lõige 2
IV lisa B osa	Artikli 54 lõige 2
V lisa A osa I punkt	Artikli 79 lõige 1
V lisa A osa II punkt	Artikli 80 lõige 1
V lisa B osa I punkt	Artikkel 72
V lisa B osa II punkt	Artikkel 74
VI lisa	—
VII lisa	VIII lisa
VIII lisa	—
VIIIa lisa	— (*)
IX lisa	—

(*) Vt artikli 109 lõiget 1.